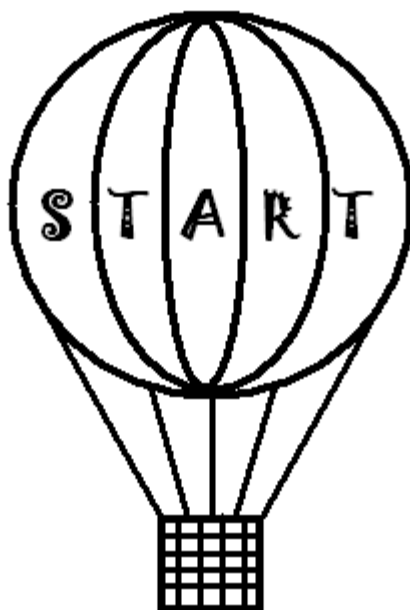

Č.j.	ZŠ-360/2023	Spisový znak	A 2.4
Vypracoval	Mgr. Bc. Hana Lejsková Mgr. Miloslava Procházková	Skartační lhůta	A 10
Zodpovídá	Mgr. Bc. Eva Doušová	Schválil	Školská rada
Nabývá platnosti	29.08.2023	Nabývá účinnosti	01.09.2023

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

START

verze č. 5

(platnost od 01. 09. 2023)

***ZÁKLADNÍ ŠKOLA DUKELSKÝCH HRDINŮ,
KARLOVY VARY, MOSKEVSKÁ 25,
příspěvková organizace***

Obsah

1	Identifikační údaje	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Velikost a úplnost školy	5
2.2	Podmínky školy	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Dlouhodobé projekty	6
2.5	Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	6
2.6	Partneři školy	7
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
3.1	Pojetí školního vzdělávacího programu (zaměření školy)	9
3.2	Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu	10
3.3	Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.4	Strategie naplňování klíčových kompetencí	12
3.5	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.5.1	Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními I. – V. stupně. 13	
3.5.2	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	16
3.6	Profil absolventa	18
3.7	Začlenění průřezových témat	18
3.7.1	Začlenění průřezových témat do ročníků a předmětů	21
3.7.2	Realizace průřezových témat	24
4	Učební plán	29
4.1	Poznámky k učebnímu plánu	32
5	Učební osnovy	33
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	33
5.1.1	Český jazyk a literatura	34
5.1.2	Cizí jazyk	97
5.1.3	Anglický jazyk	97
5.1.4	Další cizí jazyk	128
5.1.5	Ruský jazyk	128
5.1.6	Německý jazyk	136
5.2	Matematika a její aplikace	143
5.2.1	Matematika	143
5.3	Informatika	175
5.3.1	Informatika	175
5.4	Člověk a jeho svět	203

5.4.1	Prvouka.....	207
5.4.2	Vlastivěda.....	214
5.4.3	Přírodověda	220
5.5	Člověk a společnost.....	226
5.5.1	Dějepis.....	229
5.5.2	Občanská výchova.....	248
5.6	Člověk a příroda	269
5.6.1	Fyzika	270
5.6.2	Chemie	291
5.6.3	Přírodopis	301
5.6.4	Zeměpis	311
5.7	Umění a kultura.....	325
5.7.1	Hudební výchova.....	326
5.7.2	Výtvarná výchova	340
5.8	Člověk a zdraví.....	354
5.8.1	Výchova ke zdraví.....	355
5.8.2	Tělesná výchova	366
5.9	Člověk a svět práce	397
5.9.1	Praktické činnosti	398
•	vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci.....	399
	Digitální kompetence.....	399
5.9.2	Svět práce	411
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	415

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

START - Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Kód: 79 – 01 – C/01

Název školy: Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary, Moskevská 25, příspěvková organizace

Adresa školy: Moskevská 1117/25

360 01 Karlovy Vary

IČO: 70933766

IZO: 102088527

RED-IZO: 600067441

Ředitelka školy:

Mgr. Bc. Eva Doušová

Koordinátorky ŠVP:

Mgr. Bc. Hana Lejsková

Mgr. Miloslava Procházková

Kontakty:

telefon: +420 353 226 984, +420 775 855 597

web: www.zsdukla.cz

e-mail: info@zsdukla.cz

Zřizovatel školy:

Název: Město Karlovy Vary

Adresa: Moskevská 2035/21

361 20 Karlovy Vary

IČO: 254657

Kontakty: telefon: 353 118 111

www.mmkv.cz

Platnost dokumentu:

Od 01. 09. 2023

Mgr. Bc. Eva Doušová
ředitel školy

razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary, Moskevská 25, příspěvková organizace, je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním i druhém stupni jsou zpravidla dvě paralelní třídy v ročníku. Kapacita školy je stanovena na 500 žáků.

Budova základní školy je situována v centru města, v těsné blízkosti autobusového a vlakového nádraží a zastávky městské autobusové hromadné dopravy. Jedná se o budovu s mnohaletou školní tradicí, neboť již od roku 1904 poskytuje žákům zázemí, vzdělání a dobrou přípravu pro život.

2.2 Podmínky školy

Škola disponuje kmenovými učebnami pro každou třídu, odbornými učebnami pro chemii, fyziku, jazykovou učebnou pro výuku cizích jazyků, dvěma tělocvičnami a školním hřištěm. Ve škole je zřízena počítačová učebna s 28 pracovními místy, 2 multimediální učebny s 30 a 16 počítačovými stanicemi, školní cvičná kuchyňka a školní dílna pro výuku praktických činností. Všechny třídy jsou vybaveny moderním školním nábytkem. Škola splňuje všechny hygienické a estetické požadavky. Žáci mají možnost o přestávkách využívat prostory chodeb pro volný pohyb, mohou využívat potravinového a nápojového automatu, který zaručuje dodržování pitného režimu žáků. Sociální zázemí splňuje všechny hygienické normy pro žáky a učitele. V přízemí školy jsou vybudovány prostory pro šatny žáků.

Školní kuchyně zajišťuje přípravu a výdej obědů ve školní jídelně s možností výběru ze dvou jídel. Prostory školního stravování jsou náležitě vybavené a rovněž splňují přísné hygienické normy.

Žáci s odkladem povinné školní docházky a děti předškolního věku mohou navštěvovat přípravný ročník.

Škola provozuje školní družinu pro žáky prvního stupně, školní klub pro žáky druhého stupně a nabízí žákům odpolední volnočasové aktivity formou kroužků (sportovních, výtvarných, cizojazyčných, nápravy řeči, informatiky a další). Zákonní zástupci mají možnost komunikovat se školou prostřednictvím programu „Bakalář“ (funguje jako žákovská knížka přes internet) a pomocí webových stránek, které poskytují informace ze života školy a kde jsou mj. zveřejňovány důležité školní dokumenty jako např. organizační zajištění příslušného školního roku, výroční zprávy školy, řády školy, měsíční plány školy a jídelníček školní jídelny a další.

Škola má k dispozici i prostory pro pedagogické a nepedagogické pracovníky (ředitelnu, kancelář zástupkyně, sekretariát a kancelář ekonoma školy aj.). Kancelář výchovné poradkyně slouží nejenom pro práci výchovného poradce, ale i ke konzultacím zákonných zástupců s vyučujícími. Pedagogové mají možnost využívat moderně vybavené sborovny. Všechny kanceláře jsou vybaveny komunikační technikou, která umožňuje rychlý kontakt se zákonnými zástupci i širokou veřejností.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Výuku žáků zajišťuje kvalifikovaný pedagogický sbor, který tvoří ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, učitelé I. a II. stupně včetně 1 výchovné poradkyně, 1 koordinátora prevence sociálně-patologických jevů, 2 koordinátorek ŠVP, 1 koordinátor ICT, a vychovatelky školní družiny a školního klubu. Naše škola má rovněž k dispozici kvalifikované pedagogické

asistentky, logopedickou asistentku, asistentku pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pro nápravu SPU.

Sbor je smíšený s většinovou převahou žen, věkově pestrý, od mladých pedagogů až po zkušené kolegy. Počet pedagogů odpovídá celostátním normativům.

Vzdělávání pedagogů probíhá dle Dlouhodobého plánu personálního rozvoje pedagogických pracovníků. Většina vyučujících se pravidelně zúčastňuje celé řady kurzů a seminářů. Jedná se o školení zaměřená na reedukaci vývojových poruch – dyslexii, dysgrafii a dysortografií, na moderní trendy alternativního vzdělávacího procesu, projektové vyučování, výchovné problémy mládeže, prevenci šikany, informační technologie a její využívání ve školní praxi. Vyučující na I. i na II. stupni si průběžně doplňují jazykové vzdělání.

2.4 Dlouhodobé projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech žáků a pedagogů. Žáci v těchto projektových aktivitách získávají velmi důležité poznatky z oblasti výuky a procvičují si týmovou spolupráci, která mimo jiné vede k zlepšování vztahů ve třídním kolektivu. Projekty procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Prostřednictvím projektů žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností. Rozšíření nabídky žákovských aktivit a též zlepšení vybavení novým moderním technickým zařízením nám umožňuje realizace projektů MŠMT, Evropské unie aj.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Informovanost zákonných zástupců o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků

Zákonní zástupci jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně na třídních schůzkách nebo při konzultacích s jednotlivými vyučujícími. Pro žáky a zákonné zástupce je zřízena elektronická žákovská knížka, jejíž výhodou je možnost komunikace s vyučujícím a okamžitá kontrola známek přes internetové připojení. Dobrá spolupráce se zákonnými zástupci je jedním z hlavních cílů školy a má na naší škole dobrou a dlouholetou tradici. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí.

Zákonní zástupci mají možnost využívání poradenských služeb z oblasti výchovy a vzdělávání žáků. Tyto služby jsou poskytovány kvalifikovaným výchovnou poradkyní, která je zároveň metodikem primární prevence. Výsledky této spolupráce se pozitivně odrážejí ve výuce a chování žáků.

Školská rada

Školská rada byla ustanovena 30. 11. 2005 jako pětičlenný orgán zástupců nezletilých žáků, pedagogických pracovníků školy a zástupců zřizovatele. Zájmem vedení školy i všech jejích pracovníků je, aby obě strany úzce spolupracovaly a napomáhaly tak budovat otevřené a pozitivní vztahy s širokou veřejností.

2.6 Partneři školy

Jsme školou úzce spolupracující s několika institucemi a osobnostmi, které podporují rozvoj školy, vzdělávací program a jeho evaluaci. Patří mezi ně celá řada státních institucí, partnerských škol, ale i neziskových organizací. Někteří partneři poskytují škole poradenskou činnost, s jinými se společně se podílíme na projektech, jejichž cílem je doplnit a obohatit probíranou látku poutavou formou. Projekty umožňují žákům ověřit si znalosti či vyzkoušet některé činnosti přímo v praxi. Tyto programy mohou být realizovány jak v prostorách školy, tak v zajímavém prostředí konkrétních partnerů, a to formou návštěv, besed, přednášek, interaktivních programů, exkurzí, workshopů atd. Mezi partnery školy patří:

Krajské muzeum Karlovy Vary

Zámecký vrch 463/22
360 01 Karlovy Vary

Městská policie Karlovy Vary

Moskevská 913/34
360 01 Karlovy Vary

Pedagogicko psychologická poradna

Lidická 590/38
360 01 Karlovy Vary

Krajská knihovna Karlovy Vary

Závodní 378/84
360 06 Karlovy Vary - Dvory

Úřad práce Karlovy Vary

Závodní 385/98
360 01 Karlovy Vary

Speciálně pedagogické centrum

Vančurova 83
Karlovy Vary – Stará Role

Zřizovatel

Magistrát města Karlovy Vary
Moskevská 21
360 20 Karlovy Vary

Česká školní inspekce

Kollárova 552/15
Karlovy vary – Drahovice

Krajský úřad Karlovarského kraje

Závodní 353/88
Karlovy Vary – Dvory

Svět záchranářů (Dětské dopravní hřiště)

Západní 1822
Karlovy Vary

Asociace „Záchranný kruh“

5. května 155/8
360 01 Karlovy Vary

Galerie umění Karlovy Vary

Goethova stezka 6
360 01 Karlovy Vary

Interaktivní galerie Becherova vila

Krále Jiřího 1196/9
306 01 Karlovy Vary

Střední průmyslová škola Ostrov

Klínovecká 1197
363 01 Ostrov

Hvězdárna a radioklub lázeňského města Karlovy Vary o.p.s.

K Letišti 144, P. O. Box 175
360 01 Karlovy Vary

Středisko výchovné péče

Sportovní 297/28
360 01 Karlovy Vary

Mateřská škola "Studánka"

Krymská 10, 360 01
Karlovy Vary – Tuhnice

Mateřská škola „Zdravá mateřská škola“

Krymská 12, 360 01
Karlovy Vary - Tuhnice

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Pojetí školního vzdělávacího programu (zaměření školy)

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků. Za tyto výsledky bývají nezřídka považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Škola je otevřená všem žákům, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků s podpůrnými opatřeními a žáků nadaných i s mimořádným nadáním. O podobnou proměnu školy se pokoušíme společně se zákonnými zástupci našich žáků a odborníky z pedagogické veřejnosti. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století. V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

- Být schopen vzít v úvahu zkušenost,
- dávat věci do souvislostí,
- organizovat svůj učební proces,
- být schopen řešit problémy,
- být zodpovědný za své učení.

Objevování

- Získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost,
- zvažovat různé zdroje dat,
- radit se s lidmi ze svého okolí,
- konzultovat s experty,
- vytvářet a pořádat dokumentaci.

Myšlení a uvažování

- Chápat kontinuitu minulosti a současnosti,
- nahlížet aspekty rozvoje společnosti kriticky,
- být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situace,
- účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor,
- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci,
- hodnotit sociální chování související se zdravím, životním prostředím,
- vnímat hodnoty umění, literatury atd.

Komunikace

- Rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích,

- být schopen prezentovat, mluvit na veřejnosti,
- obhajovat a argumentovat vlastní názor,
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých,
- vyjadřovat se písemnou formou,
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám.

Kooperace

- Být schopen spolupráce a práce v týmu,
- činit rozhodnutí,
- řešit konflikty,
- posuzovat a hodnotit,
- navazovat a udržovat kontakty.

Práce

- Vytvářet projekty,
- brát na sebe zodpovědnost,
- přispívat k práci skupiny a společnosti,
- organizovat svou vlastní práci,
- projevovat solidaritu.

Adaptace

- Využívat informační a komunikační techniky,
- být flexibilní při rychlých změnách,
- nalézat nová řešení,
- být houževnatý v případě obtíží.

3.2 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program „START“ klade hlavní důraz na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi. Základem programu naší školy je přechod od školy transmisivního typu ke škole typu konstruktivního. Chceme, aby absolvování tohoto vzdělávacího programu bylo pro žáka dobrým startem do života, stabilní základnou, kterou lze rozvíjet, rozšiřovat a budovat po celý život.

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení.

Podpora žáků k učení se:

- Vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení,
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Podpora žáků k učení se:

- Samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Podpora žáků k učení se:

- Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

Podpora žáků k učení se:

- Spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Podpora žáků k učení se:

- Mít zdravé sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Podpora žáků k učení se:

- Schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Podpora žáků k učení se:

- Schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních,
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Podpora žáků k učení se:

- Vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén,
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Podpora žáků k učení se:

- Využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- Využívání různých zdrojů informací,
kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní např.
 - učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými, apod.)
 - žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.
- Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí atd.), *kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:*
 - škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi – školní rada, obec, fakulty, pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení atd.
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:
 - žáci se účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.
- Proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem).
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní.

3.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti, resp. vzdělávacích oblastí a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také

využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při zpracovávání třídních a školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti třídy a školy. V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učním sociálním, metodami sebezpoznávání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalostí pracovních postupů a dovedností, používat pracovní nástroje v nejširším smyslu, je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, žákům s podpůrnými opatřeními, žákům nadaným i žákům s mimořádným nadáním. Na základě diagnostiky školského poradenského zařízení (ŠPZ) jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci s podpůrnými opatřeními i žáci nadaní a mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Hlavním úkolem školního poradenského pracoviště je poskytovat péči všem žákům školy, a to jak žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, tak žákům nadaným a žákům s mimořádným nadáním. Cílem je vytvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence každého jedince, nabízet nejschopnějším žákům možnosti realizace odpovídající úrovně jejich nadání, i podporovat žáky méně nadané a rozvíjet postupně jejich kompetence.

Školní poradenské pracoviště naší školy řídí výchovná poradkyně, která koordinuje činnost třídních učitelů, učitelů ostatních předmětů, asistentů pedagogů a asistentky pro nápravy SPU a je též pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

3.5.1 Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními I. – V. stupně.

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním i sociálním znevýhodněním. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě

s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem či ostatními pedagogy školy se snaží detekovat obtíže výchovného i výukového charakteru žáků již v zárodku a snaží se hledat možná řešení problémů.

V případě výukových potíží je to především včasné rozpoznání specifických poruch učení, které provádí výchovná poradkyně v součinnosti s třídním učitelem. Při vzdělávání žáků je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Následují konzultace se zákonnými zástupci jednotlivých žáků, kdy se stanoví vhodné metody a formy práce žáka ve škole a specificky zaměřené procvičování na doma. S učiteli jsou probírány momentální možnosti dítěte, vhodná forma zjišťování dovedností, znalostí a hodnocení výkonu žáka.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Škola identifikuje speciální vzdělávací potřeby žáka, navrhuje podpůrná opatření v 1. stupni podpory, realizuje podpůrná opatření v 1. stupni podpory a vyhodnocuje podpůrná opatření.

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a je určen pro práci daných vyučujících s konkrétním žákem. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Plán stručně popisuje, kde má žák problémy, co se v postupech práce změnilo a jak se to promítne do metod práce, organizace vzdělávání žáka i jeho hodnocení.

Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP.

V případě, že škola zjistí, že tato podpůrná opatření stačí k naplnění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, bude je dále používat do té doby, po kterou jsou efektivní (může to trvat celou školní docházku...).

V případě, že nejpозději po šesti měsících škola zjistí, že podpůrná opatření, která realizuje, nestačí a nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech (chování, projevech...) žáka, bude kontaktovat prostřednictvím zákonného zástupce školského poradenského zařízení. Pro tento případ zpracuje škola (třídní učitel ve spolupráci s výchovnou poradkyní) zprávu o poskytnuté pedagogické podpoře, ve které jasně uvede:

- jaký problém ve vzdělávání žáka nastal,
- jaká podpůrná opatření byla uplatňována,
- jak jsou vyhodnocena.

Školské poradenské zařízení provede diagnostiku žáka a na jejím základě stanoví:

- zda je v kompetenci školy pokračovat v uplatňování podpůrných opatření 1. stupně (mohou být navržena jiná opatření z tohoto stupně),
- zda jsou speciální vzdělávací potřeby žáka natolik závažné, že je třeba využít podpůrných opatření z vyšších stupňů podpory (druhého až pátého stupně podpory).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ (pedagogicko psychologické poradny, speciálně-pedagogického centra). Školské poradenské zařízení identifikuje speciální vzdělávací potřeby žáka, navrhne podpůrná opatření ve 2. až 5. stupni podpory, spolupracuje se školou (metodicky vede) při jejich realizaci, vyhodnocuje efektivitu navržených a poskytovaných podpůrných opatření. V případě, že ŠPZ doporučí vypracování Individuálního vzdělávacího plánu (IVP), podávají zákonní zástupci žádost o jeho vytvoření řediteli školy. Práce na sestavě IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů a výchovnou poradkyní, zákonní zástupci se s ním seznámí a pak svým podpisem potvrdí jeho plnění.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu IVP. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Minimální doporučenou úroveň, která je stanovena v ŠVP ZV Start pro 3., 5. a 9. ročník, rozpracuje třídní učitel či učitel konkrétního vyučovacího předmětu na základě doporučení školského poradenského zařízení pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením.

Specifikace provádění podpůrných opatření

- Uplatnění zdravotních hledisek a respektování individuality a potřeb žáka,
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- zohlednění druhu, stupně a míry postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání,
- provádění potřebných změn, případně úprav školního prostředí,
- spolupráce se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráce s odborníky

z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů),

- podpora nadání a talentu žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky,
- úprava a formulování očekávaných výstupů vzdělávacích oborů v jednotlivých obdobích tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva,
- umožnění – pokud zdravotní stav žáka (žáků) objektivně neumožňuje realizaci vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru ŠVP nebo jeho části – nahrazení příslušného vzdělávacího obsahu nebo jeho části příbuzným, případně jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje jeho (jejich) vzdělávacím možnostem,
- pravidelné a systematické doučování ve škole,
- podpora přípravy na školu v rodině,
- umožnění v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě nebo studijní skupině.

3.5.2 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent, nadání a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování nadání a mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přerazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky. V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání.

Pro rozpoznávání a rozvíjení mimořádného nadání má základní vzdělávání zcela zásadní význam. Především jde o etapu vzdělávání, kterou prochází celá populace žáků, zároveň jde o období, které je dostatečně dlouhé pro systematické sledování žáků, pro rozpoznávání jejich nadání, pro vhodnou motivaci a rozvoj jejich nadání i pro možnost jejich uplatnění v konkrétních činnostech. Tito žáci potřebují specifickou péči a pomoc ze strany školy i rodiny, především při stimulaci a vytváření vhodných podmínek.

Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces. Uplatňují se při něm metody pedagogické, psychologické, pedagogicko-psychologické i laické. Jde především o pozorování žáků ve školní práci, rozbor výsledků práce žáka a portfolia žáka, hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci. Především u žáků do 9 let je náročné jednoznačně stanovit, zda se jedná o mimořádné nadání, nebo o nerovnoměrný (zrychlený) vývoj, který se postupně může vyrovnávat s věkovou normou a ve výsledku se může pohybovat v pásmu lepšího průměru.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Individuální vzdělávací plán nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovnou poradkyní a učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a též se školským poradenským zařízením. IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v souladu

s platnými právními předpisy. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je vytvořen nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i na kratší období než je školní rok. IVP může být upravován a doplňován v průběhu školního roku.

Výchovná poradkyně zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovná poradkyně po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka zaznamená informace o zahájení poskytovaných podpůrných opatření podle IVP do školní matriky.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky:

Školní poradenské pracoviště naší školy řídí výchovná poradkyně, která koordinuje činnost třídních učitelů, učitelů vyučovacích předmětů a je pověřena spoluprací se školským poradenským zařízením v rámci péče o nadané a mimořádně nadané žáky.

Specifika mimořádně nadaných žáků:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky,
- problematický přístup k pravidlům školní práce,
- tendence k vytváření vlastních pravidel,
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní,
- vlastní pracovní tempo,
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu,
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu,
- rychlá orientace v učebních postupech,
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru; přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním,
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů,
- vhled do vlastního učení,
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte,
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí.

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci.

Specifikace provádění podpůrných opatření pro nadané a mimořádně nadané žáky

- Předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- individuální vzdělávací plány,
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu,
- zadávání specifických úkolů,
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších

ročnících,

- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka,
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol,
- možnost přeřazení do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

3.6 Profil absolventa

Žák by měl

- Zvládnout základní učivo definované v ŠVP ZV START tak, aby je mohl v běžném životě využívat,
- samostatně myslet a pohotově se rozhodovat,
- samostatně řešit zadané úkoly a samostatně získávat informace potřebné ke splnění zadaného úkolu,
- při získávání informací umět pracovat s textem, mluveným slovem, elektronickými nosiči dat, s internetem,
- osvojit si pohotový a kultivovaný ústní a písemný projev v mateřském jazyce,
- pochopit historii našeho státu v kontextu světových dějin,
- vytvořit si základní mravní a estetické postoje své osobnosti,
- pochopit základy analýzy společenských jevů a problémů, na základě vlastního hodnotového žebříčku vytvořit jasné názory a postoje,
- ovládat znalosti informačních technologií na odpovídající úrovni,
- rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

3.7 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy všech průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Začlenění jednotlivých průřezových témat je uvedeno v kapitole 3.6.1 Začlenění průřezových témat do ročníků a předmětů. Některá z průřezových témat jsou integrována do vyučovacích předmětů a realizována formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů. Přehled aktuálních projektů v jednotlivých ročnících (zvolená forma, časová dotace a výsledný produkt) je zpracován v kapitole 3.6.2 Realizace průřezových témat ŠVP.

Osobnostní a sociální výchova

- **Osobnostní rozvoj**

- *Rozvoj schopnosti poznávání*
- *Sebepoznání a sebepojetí*
- *Seberegulace a sebeorganizace*
- *Psychohygiena*
- *Kreativita*

- **Sociální rozvoj**

- *Poznávání lidí*
- *Mezilidské vztahy*
- *Komunikace*
- *Kooperace a kompetice*

- **Morální rozvoj**

- *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti*
- *Hodnoty, postoje, praktická etika*

Výchova demokratického občana

- **Občanská společnost a škola**
- **Občan, občanská společnost a stát**
- **Formy participace občanů v politickém životě**
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **Evropa a svět nás zajímá**
- **Objevujeme Evropu a svět**
- **Jsme Evropané**

Multikulturní výchova

- **Kulturní difference**

- **Lidské vztahy**
- **Etnický původ**
- **Multikulturalita**
- **Princip sociálního smíru a solidarity**

Environmentální výchova

- **Ekosystémy**
- **Základní podmínky života**
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí**
- **Vztah člověka k prostředí**

Mediální výchova

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**
- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**
- **Stavba mediálních sdělení**
- **Vnímání autora mediálních sdělení**
- **Fungování a vliv médií ve společnosti**
- **Tvorba mediálního sdělení**
- **Práce v realizačním týmu**

3.7.1 Začlenění průřezových témat do ročníků a předmětů

	ZKR.	Č	AJ	NJ	DCJ	M	INF	PRV	VL	PŘV	D	OV	F	CH	PŘ	Z	VV	HV	TV	PČ	VZ	SP
Osobnostní a sociální výchova	Osv																					
<i>Osobnostní rozvoj</i>	<i>OR</i>																					
Rozvoj schopnosti poznávání	RSP	123	134		7	123					6	678				6			6789	678		9
Sebezpoznání a sebezpojetí	SS	6										89		8	8				1-9		67	
Seberegulace a sebeorganizace	SES					45					6								4-9	678		
Psychohygiena	PS						5					8							67		89	
Kreativita	KR	89		9	789	23789		1				9					1 - 9	1-7	6789	1-8		
<i>Sociální rozvoj</i>	<i>SR</i>																					
Poznávání lidí	PL		23					1			6	6								4	6789	
Mezilidské vztahy	MLV				8			2			7	67						7			6789	
Komunikace	KO	249	5679		7							689						1 - 5	45	5	6789	
Kooperace a kompetice	KK	4				678	4-9					9							4567			
<i>Morální rozvoj</i>	<i>MR</i>																					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ŘPRD						4-8	2				9									67	9
Hodnoty, postoje, praktická etika	HPPE	79						2				67		9							9	9

	ZKR	Č	AJ	NJ	DC J	M	INF	PR V	VL	PŘ V	D	OV	F	CH	PŘ	Z	VV	HV	TV	PČ	VZ	SP
Výchova dem. občana	VDO																					
<i>Občanská společnost a škola</i>	OSŠ				7				4			6							1-9		89	
<i>Občan, občanská společnost a stát</i>	OOS S	1		9				3	5		6	6789									89	
<i>Formy participace občanů v politickém životě</i>	FPO								4		9	8										
<i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>	PD										69										67	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VM																					
<i>Evropa a svět nás zajímá</i>	ES	7	3456-9						45		7 8	7			9	79	7					
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	OE	78	4				9		5		679	7				7						
<i>Jsmo Evropané</i>	JE	7									7	7				78	7					
Multikulturní výchova	MKV																					
<i>Kulturní difference</i>	KD	36	67		9						6	67						6				
<i>Lidské vztahy</i>	LV	39									9											
<i>Etnický původ</i>	EP											6				8		6				
<i>Multikulturalita</i>	MK		4589	9	8							6				9						
<i>Princip sociálního smíru a solidarity</i>	PSSS								5							79						

	ZKR	Č	AJ	NJ	DCJ	M	INF	PRV	VL	PŘV	D	OV	F	CH	PŘ	Z	VV	HV	TV	PČ	VZ	SP
Environmentální výchova	EV																					
<i>Ekosystémy</i>	ES							3							679	6						
<i>Základní podmínky života</i>	ZPŽ									4	6		6		68							
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	LAŽP										9		6789	89	7	69						
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	VČP	7						12			69		6789	8	8	6						
Mediální výchova	MV																					
<i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>	KČVMS	5									9											
<i>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>	IVMSR	4																				
<i>Stavba mediálních sdělení</i>	SMS	69																				
<i>Vnímání autora mediálních sdělení</i>	VAMS	6789																				
<i>Fungování a vliv médií ve společnosti</i>	FVMS	5	8																			9
<i>Tvorba mediálního sdělení</i>	TMS	4															9					9
<i>Práce v realizačním týmu</i>	PRT	4															9					9

3.7.2 Realizace průřezových témat

PŘEDMĚT	PT	TEMATICKÝ OKRUH	FORMA	NÁZEV	ROČNÍK	ČAS	PRODUKT
PRV	EV	Vztah člověka k prostředí	projektový den	Zima	1.	4 hod.	výroba dáreků, záznamy sledování
PRV	OSV	SR-poznávání lidí,OR- kreativita	tvořivé dílny	Poznej sám sebe	1.	3 hod.	vlastní portfolio
ČJ	VDO	Občan,občanská spol. a stát	projektový den	Příběhy k problematice lid.práv a práv dítěte	1.	3-4 hodiny	dopis,obrázek,pravidla chování ve třídě,dramatizace
PRV	OSV	OR,SR,MR-řešení problémů, hodnoty,postoje,prak.etika	projekt	Ve zdravém těle zdravý duch	2.	16 hod.	ilustrace,vycházka, vlastní atlas rostlin
PRV	OSV	SR-mezilidské vztahy	projektový den	Co už všechno víme o koni?	2.	4-5 hod.	myšlenková mapa
ČJ	OSV	SR-komunikace	projektový den	Přírodou krok za krokem	2.	4 hod.	pracovní list,kresba podle předlohy
PRV	EV	Vztah člověka k prostředí	projektový den	Jarní setkání	2.	5 hod.	vlastní vyprávění, výtvarné dílo
PRV	VDO	Občan,občanská spol. a stát	projekt	Vím, co smím a mám	3.	1-2 týdny	portfolio,prezentace portf.
ČJ	MKV	Kulturní difference,lidské vztahy	projektový den	Pohádky a příběhy celého světa	3.	4-5 hod.	dramatizace,ilustrace
PRV	EV	Ekosystémy	projekt	Vyznáte se v lese?	3.	1 měs.	herbář listů stromů

PŘEDMĚT	PT	TEMATICKÝ OKRUH	FORMA	NÁZEV	ROČNÍK	ČAS	PRODUKT
ČJ	OSV	SR-komunikace	skupinová práce	Nácvik tvarosloví	4.	3-4 hod.	prezentace skup. práce
ČJ	MedV	Stavba med.sdělení,tvorba med. sdělení,práce v realizačním týmu	projekt	Umíme udělat časopis?	4.	6 měs.	pracovní deník, časopis
VL	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá (tolerance, bezpečnost)	projektový den	Koho potkáme na letišti?	4.	4-5 hod.	řešení reálných situací
PČ	OSV	SR-poznávání lidí,OR-kreativita	tvořivé dílny	Jak získat peníze na charitu?	4.	1 měs.	výrobek k prodeji
PŘV	EV	Základní podmínky života	projekt	Putování za vodou	4.	1 týden	návštěva vodárny,úpravny vod
VL	MKV	Kulturní difference,etnický původ	projektový den	Navštívil nás Malý princ	5.	4-5 hod.	prezentace spol.mapy nebo planety
VL	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět	projekt	Poznáváme Evropu	5.	2 měs. 2-5 h.blok	vyhledávání a zpracování info., portfolio
VL	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět	projekt	Cestovní kancelář - putování po ČR	5.	4 měs.	prezentace cest. kanceláří, reklamní materiály, nabídka CK
ČJ	MedV	Krit.čtení a vnímání med.obs.,tvorba med. sdělení	projekt+proj.den	Jak nás ovlivňuje reklama?	5.	4 hod.	prac. listy, prezentace
VV	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	tvořivé dílny	Itálie, Kolumbie a Nigérie	5.	min 2 h.na1 zemi	výroba dekor.předmětů,hra na trh
PČ	OSV	OR - kreativita,SR-komunikace	projekt	Děti dětem	5.	2-3 hod.	dárek k vánocům

PŘEDMĚT	PT	TEMATICKÝ OKRUH	FORMA	NÁZEV	ROČNÍK	ČAS	PRODUKT
ČJ	MV	Multikulturalita, komunikace	Žákovské portfolio	Mezinárodní den dětí	6.	4 hodiny	skupinové portfolio
CJ	OSV	Kulturní difference	Žákovské portfolio		6.	2-3 hodiny	prezentace
INF	MedV	Komunikační dovednosti	Skupinové práce		6.	2-3 hodiny	projektový den
OV	VDO	Etnický původ	Skupinové práce		6.	2-3 hodiny	
Z	VDO	Jsme lidé na světě	Skupinové práce		6.	4 hodiny	
VV, HV	OSV	Kreativita	Tvořivé dílny		6.	4- 6 hod.	
PČ	OSV	Smyslové vnímání	Tvořivé dílny		6.	4 hod.	

PŘEDMĚT	PT	TEMATICKÝ OKRUH	FORMA	NÁZEV	ROČNÍK	ČAS	PRODUKT
ČJ	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Žákovské portfolio, čtenářský deník	Projedeme se po Evropě	7.	3–4 hodiny	projektový den, prezentace knihy, scénka na vánoční akademii
		Objevujeme Evropu a svět					
		Jsme Evropané					
CJ	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Žákovské portfolio		7.	1-2 hodiny	
		Objevujeme Evropu a svět					
		Jsme Evropané					
D	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Žákovské portfolio		7.	1-2 hodiny	
		Objevujeme Evropu a svět					
		Jsme Evropané					
OV	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Žákovské portfolio		7.	2 hodiny	
		Objevujeme Evropu a svět					
		Jsme Evropané					
Z	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Mapa Evropy		7.	2 hodiny	
		Objevujeme Evropu a svět					
		Jsme Evropané					
VV, HV	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Tvořivé dílny		7.	3 hodiny	
		Objevujeme Evropu a svět					
		Jsme Evropané					
INF, ČJ, VZ,OV	MedV	Kritické čtení a vnímání mediálního obsahu	Prezentace	Modelový projekt „Redakce časopisu/novin“	8.	1 měsíc	časopis/noviny
		Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					
		Stavba mediálních sdělení					
		Tvorba mediálního sdělení					
		Práce v realizačním týmu					

PŘEDMĚT	PT	TEMATICKÝ OKRUH	FORMA	NÁZEV	ROČNÍK	ČAS	PRODUKT
OV	VDO	Poznej sám sebe	Skupinové práce	Já člověk	8.	2 hodiny	žákovské portfolio -
VZ	OSV, MKV	Komunikace, mezilidské vztahy, sexualita, zdravá výživa	Žákovské portfolio		8.	2-3 hodiny	projektový den
PŘ	EV	Stavba a funkce lidského těla, základní podmínky pro život	Žákovské portfolio		8.	4 hodiny	
INF	MedV	Digitální média, počítačová grafika, fotografie	Žákovské portfolio		8.	2-3 hodiny	
VV	VMEGS	Grafické ztvárnění lidského těla	Tvořivá dílna		8.	4 hodiny	
OV	VDO	Občan a občanská společnost a stát, demokracie jako forma vlády	Skupinová práce	Zakládám svou vlastní firmu	9.	3 hodiny	projektový den – prezentace supin
PČ - svět práce, INF	OSV	Zpracování informací, podnikání, zaměstnanost	Skupinová práce		9.	4 hodiny	
ČJ	MedV	Koncepce návrhu firmy	Žákovské portfolio		9.	2 hodiny	
M	OSV	Kalkulace, výpočty	Žákovské portfolio		9.	2 hodiny	
VV	OSV	Grafické zpracování loga firmy	Tvořivá dílna, Skupinová práce		9.	4 hodiny	

4 Učební plán

I. stupeň - A

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	1.roč. 2019/20	2.roč. 2020/21	3.roč. 2021/22	4.roč. 2022/23	5.roč. 2023/24	Z toho disponibilní	Celkem	součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+2	7+2	8+1	6+1	5+2	8	41	50
	Cizí jazyk	0	0	3	3	3	0	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	1	1	0	2	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	0	6	13
	Vlastivěda	0	0	0	1+1	1+1	2	4	
	Přírodověda	0	0	0	1	2	0	3	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	5	14
	Výtvarná výchova	1	1+1	1+1	2	2	2	9	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10	10
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	0	5	5
Týdenní hodinová dotace		20	22	25	25	26	16	118	118

Učební plán platí pro I. stupeň - A platí do školního roku 2023/2024, změny provedené k 1.9.2022 (INF 4. roč 1 hodina navíc + přesun disponibilních a pevných hodin).

I. stupeň - B

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	1.roč. 2020/21	2.roč. 2021/22	3.roč. 2022/23	4.roč. 2023/24	5.roč. 2024/25	Z toho disponibilní	Celkem	součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+2	7+1	8	6+1	5+2	6	39	52
	Cizí jazyk	+2	+2	3	3	3	4	13	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	1	1	0	2	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	0	6	13
	Vlastivěda	0	0	0	1+1	2	1	4	
	Přírodověda	0	0	0	1	1+1	1	3	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	5	12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	0	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10	10
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	0	5	5
Týdenní hodinová dotace		22	22	23	25	26	16	118	118

Učební plán platí pro I. stupeň - B platí od školního roku 2020/2021, změny provedené k 1.9.2022 (INF 4. roč 1 hodina navíc + přesun disponibilních a pevných hodin).

II. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilní	Celkem	součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4+1	3+1	4	4	2	17	35
	Cizí jazyk	3	3	3	3	0	12	
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	0	6	
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4	4	3+1	2	17	17
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	0	4	4
Člověk a společnost	Dějepis	1+1	1+1	2	2	2	8	12
	Občanská výchova	1	1	1	1	0	4	
Člověk a příroda	Fyzika	1	1+1	2	2	1	7	27
	Chemie	0	0	1+1	2	1	4	
	Přírodopis	1+1	2	1+1	2	2	8	
	Zeměpis	2	1+1	1+1	1+1	3	8	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	0	0	0	2	10
	Výtvarná výchova	2	2	2	1+1	1	8	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	0+1	0+1	2	4	12
	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1+1	0	1	4	5
	Svět práce	0	0	0	0+1	1	1	
Týdenní hodinová dotace		29	30	32	31	18	122	122

Učební plán platí pro II. stupeň platí od školního roku 2020/2021, změny provedené k 1.9.2022 (INF 7. roč 1 hodina navíc + přesun disponibilních a pevných hodin).

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

A) Na I. stupni jsme využili **16 disponibilních hodin** k posílení Českého jazyka v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku (celkem 8 disponibilních hodin), Matematiky v 2., 3., 4., a 5. ročníku (celkem 4 disponibilní hodiny), Výtvarné výchovy ve 2. a 3. ročníku (celkem 2 disponibilní hodiny). Vyučovací předmět Vlastivěda jsme ve 4. a 5. ročníku posílili vždy o 1 disponibilní hodinu (celkem 2), neboť je nezbytné, aby žáci postupně získali základní zeměpisný přehled o České republice, seznámili se s významnými etapami našich národních dějin, chápali historické a zeměpisné pojmy v souvislostech, využívali informace z různých zdrojů, naučili se samostatně vyhledávat a třídit. Učební plán platí pro I. stupeň - A platí do školního roku 2023/2024.

B) Od školního roku 2020/2021 je v platnosti učební plán I. stupeň – B (platí od prvního ročníku ve školním roce 2020/2021).

Na I. stupni jsme využili **16 disponibilních hodin** k posílení Českého jazyka v 1., 2., 4. a 5. ročníku (celkem 6 disponibilních hodin), Matematiky v 2., 3., 4., a 5. ročníku (celkem 4 disponibilní hodiny). Vyučovací předmět Vlastivěda jsme ve 4. ročníku posílili o 1 disponibilní hodinu, neboť je nezbytné, aby žáci postupně získali základní zeměpisný přehled o České republice, seznámili se s významnými etapami našich národních dějin, chápali historické a zeměpisné pojmy v souvislostech, využívali informace z různých zdrojů, naučili se samostatně vyhledávat a třídit. Vyučovací předmět Přírodověda jsme v 5. ročníku posílili o 1 disponibilní hodinu, aby žák získával jasné a konkrétní představy o přírodních živých i neživých a přírodních jevech na základě pozorování, aby se učil poznávat přírodní zákonitosti při aktivních a tvůrčích činnostech. Nově byla do učebnímu plánu zařazena výuka Anglického jazyka do 1. a 2. ročníku (celkem 4 disponibilní hodiny) z důvodu postupného osvojování si jazyka pro praktické využití. Znalost anglického jazyka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Na II. stupni jsme využili **18 disponibilních hodin** rovněž s ohledem na posílení klíčových kompetencí žáka. Dvě hodiny z celkového množství disponibilních hodin jsme použili na navýšení časové dotace předmětu Český jazyk v 6. a 7. ročníku. V Matematice jsme přidali celkem 2 disponibilní hodiny, a to v 6. a 9. ročníku. Rovněž jsme posílili výuku Dějepisu v 6. a 7. ročníku (celkem 2 hodiny). Celkem 7 disponibilních hodin jsme vyčlenili pro vzdělávací oblast Člověk a příroda, pro předmět Fyzika v 7. ročníku (1 disponibilní hodina), pro Chemii v 8. ročníku (1 disponibilní hodina), pro Přírodopis v 6. a 8. ročníku (celkem 2 disponibilní hodiny) a pro Zeměpis v 7., 8. a 9. ročníku (celkem 3 disponibilní hodiny). Nedílnou součástí rozvoje mladého člověka je výchova ke zdraví, která přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Proto jsme zařadili 2 disponibilní hodiny ve prospěch předmětu Výchova ke zdraví v 8. a 9. ročníku. Z důvodu upevňování pracovních kompetencí a s ohledem na výběr budoucího povolání došlo k navýšení časové dotace v předmětu Praktické činnosti v 8. ročníku (celkem 1 disponibilní hodina) a v předmětu Svět práce v 9. ročníku o 1 disponibilní hodinu. Předmět Výtvarná výchova byl posílen 1 disponibilní hodinu v 9. ročníku.

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Hlavním cílem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je vybavit žáky jazykovými dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. Jazykové vzdělávání pojmáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením, je jedním z prostředků myšlení.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Ruský jazyk

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně.

V prvním, druhém a třetím ročníku probíhá výuka českého jazyka a literatury 9 hodin týdně, ve čtvrtém a pátém ročníku 7 krát týdně.

Žáci, kteří zahájili PŠD od školního roku 2020/2021 budou mít výuku Českého jazyka v 1. ročníku 9 hodin, ve 2. a 3. ročníku 8 hodin a ve 4. a v 5. ročníku 7 hodin týdně.

Na 2. stupni se vyučuje tento předmět v šestém ročníku 5 hodin v týdnu a v sedmém, osmém a devátém ročníku 4 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura žáci využívají digitální technologie v rámci přípravy na výuku, při tvorbě prezentací a k vyhledávání informací, například v online katalozích (Pravidla českého pravopisu, slovníky české a světové literatury, ukázky z děl

autorů, aktuální mediální obsahy aj.). Využívání digitálních technologií tak přispívá ke zvyšování kvality žákova informačního portfolia. Digitální technologie představují prostředí, v němž probíhá významná část běžné komunikace žáků, a proto jsou ve škole využívány také jako nástroj aktivizace a motivace žáků zabývat se procesem komunikace a jejími jazykovými prostředky. V počátečním období se žáci učí technologie ovládat, později je využívají k samostatnému vyhledávání informací, tvorbě prezentací, k psaní textů, a především ke komunikaci. Na významu nabývá čtení a orientace v elektronických textech. Neopominutelné je osvojení dovedností, které žákům umožní využití textových editorů při psaní vlastních textů. Pro některé žáky se znevýhodněním navíc využití digitálních technologií představuje podporu při jejich školní práci.

Kompetence k učení

- Rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva,
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací,
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem,
- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vést žáky k porozumění jejich významu a smyslu,
- motivovat žáky, aby si vedli strukturovaná portfolia zahrnující informace o četbě krásné literatury a informačních zdrojích z dalších oblastí jejich zájmu, a tím sledovali pokrok ve svém učení.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů,
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů,
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků,
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění,
- navozovat různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými, a to i elektronická), a tím vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci, strategii a záměr a volili vhodné verbální i neverbální prostředky v komunikaci,

- zapojovat žáky podle jejich schopností a zájmů do spolupráce s realizačním týmem třídního blogu nebo školního časopisu; vést je k tomu, aby vnímali školní média jako jeden z prostředků komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc,
- využívat zkušenosti žáků s komunikací z prostředí digitálních technologií pro rozvoj jejich personální a interpersonální komunikace a pro utváření jejich hodnotového systému.

Kompetence občanské

- Seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam,
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby,
- využívat osobní zkušenosti žáků s komunikací v různých médiích včetně sociálních sítí a jejich zkušenosti z četby k přiblížení myšlení, názorů a jednání různých lidí.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
- vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru,
- využívat osobní zkušenosti žáků s komunikací v různých médiích včetně sociálních sítí a jejich zkušenosti z četby k přiblížení myšlení, názorů a jednání různých lidí.

Kompetence digitální

- Dávat žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů),
- vést žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací,
- učit žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace),
- klást důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů,
- podporovat žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi,
- učit žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, chat, e-mail) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce,
- motivovat žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu (vyprávění příběhu),
- umožňovat žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov),

- vést žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství,
- vést žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů,
- navozovat různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby,
- vést žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.,
- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vést žáky k porozumění jejich významu a smyslu,
- motivovat žáky, aby si vedli strukturovaná portfolia zahrnující informace o četbě krásné literatury a informačních zdrojích z dalších oblastí jejich zájmu, a tím sledovali pokrok ve svém učení.

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Na 2. stupni je naším hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků - uplatnění přirozené intonace	3.	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva - dialog, mluvčí a posluchač	1. - 3.	
- před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo s pomocí učitele - správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky pod vedením učitele	písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	1. – 2.	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	- výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů - zdvořilostní obraty	2. - 3.	
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	3.	
před zahájením práce s digitálními technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo	písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce s digitálními technologiemi samostatně provede relaxační protahovací cviky - uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních - pracuje s textem v textovém editoru	- písemný projev – technika psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení, úprava textu v textovém editoru - práce v textovém editoru (mazání znaků, označování znaků, slov, částí textu atd.)		
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- rozvíjení znělého hlasu - nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	1. - 3.	1. ročník Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Projektový den: „Příběhy k problematice lidských práv a práv dítěte“
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	členění jazykového projevu	2. - 3.	2. ročník Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Komunikace „Přírodou krok za krokem“
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- souvislé jazykové projevy - využívání jednoduché osnovy	3.	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
			Rozvoj schopnosti poznávání
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- automatizace psacího pohybu - odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	3.	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	plynulý a úhledný písemný projev	2. - 3.	
ČJL-3-1-11 s seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	2. - 3.	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	hláskosloví, stavba slov, nauka o slově	1. - 2.	
	- dlouhé a krátké samohlásky, dvojhásky, slabikotvorné r, l - souhlásky znělé a neznělé na konci a uprostřed slov	2.	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu, slova souznačná	2. - 3.	
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	- třídění slov - seznamování se s některými slovními druhy	2. - 3.	
	podstatná jména, slovesa, předložky	2.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	- přídavná jména - přehled slovních druhů - podstatná jména – rod, číslo, pád - slovesa – osoba, číslo, čas, infinitiv	3.	
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	ohebné a neohebné slovní druhy	2. - 3.	
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- souvislý mluvený projev - význam slov	2. - 3.	
ČJL-3-2-06 s spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- věta a souvětí - spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	2. - 3.	
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových prostředků	2. - 3.	
- ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; - velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob zvířat a místních pojmenování	- znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu - i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách - slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; - velká písmena	2.	
	- i,í/y,ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	- reprodukce textu - přednes básně nebo úryvku prózy	1. - 3.	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	líčení atmosféry příběhu	3.	
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	základy literatury - poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)	3.	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	volná reprodukce textu dramatisace pohádky, povídky nebo básně	1. - 3.	3. ročník Multikulturní výchova Kulturní diferenciacce; lidské vztahy „Pohádky a příběhy celého světa“

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů - tiché čtení s porozuměním	4. - 5.	
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku	4. - 5.	
- přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu - porozumí významu piktogramu - využívá klíčová slova při vyhledávání informací - na příkladu uvede způsoby komunikace, které je možné využít v každodenním životě - dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci - napíše SMS, vhodně využije emotikon	- čtení – vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů - mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace - žánry písemného projevu – SMS	4.	
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	orientace v textu	4. - 5.	
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- vystižení jádra sdělení - orientace v naučných textech přiměřených věku	4. - 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	pravidla dialogu	4. - 5.	
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- porovnávání názorů, tolerance - řešení konfliktních situací	4. - 5.	4. ročník Mediální výchova Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru	členění vět, frázování, síla a barva hlasu	4. - 5.	
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	spisovná, hovorová a nespisovná mluva	4.	
ČJL-5-1-08 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu	5.	
- přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu - využívá orientační prvky v textu - vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích - porovná informace ze dvou zdrojů - rozhodne, které informace v textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné - zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat	- čtení – věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů), čtení elektronických textů - mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace - žánry písemného projevu – e-mail, elektronický formulář	5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- využije pro záznam a porovnání informací digitální technologie (např. myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka) - vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji - napiše e-mail - vyplní elektronickou přihlášku do školního kroužku			
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- orientace ve stavbě textu - členění na odstavce	4. - 5.	
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	- pravidla sestavování osnovy - členění příběhu	4. - 5.	4. ročník Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu „Umíme udělat časopis?“
JAZYKOVÁ VÝCHOVA ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu	4.	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	stavba slova	4. – 5.	
	- předpony: vz-, roz-, bez-, ob-, v-, vy-, vý- - kořen slova - předponová, příponová část	4.	
	změny při odvozování slov	5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	- souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - zdvojené souhlásky - přídavná jména odvozená příponou (- ský) - předpony s - , z - , vz - předložky s, z, - skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně - dělení slov na konci řádku		
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- slovní druhy a jejich třídění - tvary slov - mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	4. – 5.	4. ročník Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice; komunikace „Nácvik tvarosloví“
	- slovní druhy ohebné a neohebné - podstatná jména: rod, číslo, pád, vzor - skloňování podstatných jmen - slovesa – infinitiv - čas přítomný, minulý, budoucí	4.	
	- přídavná jména - skloňování přídavných jmen tvrdých, měkkých, přivlastňovacích - zájmena – druhy zájmen - skloňování zájmen osobních - číslovky – druhy číslovek - skloňování číslovek základních - slovesa - časování sloves - mluvnické kategorie sloves - způsob	5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- slovní zásoba - slova spisovná a jejich nespisovné tvary	4. – 5.	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	práce s větou	4. - 5.	
	- základní skladební dvojice - shoda přísudku s holým podmětem - shoda podmětu s přísudkem (rod: ženský, mužský)	4.	
	- podmět vyjádřený a nevyjádřený - podmět rozvitý a několikanásobný - přísudek slovesný - shoda přísudku s podmětem - shoda přísudku s několikanásobným podmětem	5.	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- výstavba věty, základní větné členy - věta jednoduchá, souvětí - smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí - spojování vět do souvětí	4. - 5.	
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	rozmanité spojovací výrazy	4. - 5.	
	přímá a nepřímá řeč	5.	
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- vyjmenovaná slova - práce se skupinami slov s i/y uvnitř slov hledání a dotváření slov příbuzných	4. - 5.	
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku s holým podmětem	4. - 5.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	zážitkové čtení a naslouchání	4. - 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	nalézání příčin věcí a porozumění jim		
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje - vlastní tvorba na libovolné téma	4. - 5.	
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých textů	- druhy a žánry dětské literatury - literatura umělecká a věcná - literatura v proměnách času - lidová slovesnost	5.	
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- literární pojmy - přirovnávání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy - verš, rým	4. - 5.	5. ročník Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálního obsahu; tvorba med. sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti „Jak nás ovlivňuje reklama“
ČJL-5-3-02 projevuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy	psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace)	4. - 5.	
ČJL-5-3-02 prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků	přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	4. – 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- ČJL-5-3-02 pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat. - ČJL-5-3-02 pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků	- herní dovednosti (vstup do role) - sociálně komunikační dovednosti - dodržování pravidel hry - dramatická situace, příběh (řazení situací v časové následnosti)	4. - 5.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA • ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. • ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Výklad o jazyce • spisovná a nespisovná čeština • jazykové příručky	6.	
• ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka • hláskosloví • hláska a písmeno • spisovná výslovnost souhlásek • slovní přízvuk • větná melodie (zvuková stránka věty)	6.	
• ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Nauka o slově • tvoření slov – motivovaná a nemotivovaná slova • odvozování slov • slovotvorný rozbor • slova příbuzná • změny hlásek při odvozování	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
- ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. - ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Pravopis - psaní ú/ů - zdvojené souhlásky - psaní n/nn - skupina bje/bě, vě/vje, pě, mě/mně - předpony s, se/z, ze, vz - předložky s,se/z,ze - psaní i,í/y,ý po obojetných souhláskách	6.	
- ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví - slovní druhy - podstatná jména – druhy, tvary - přídavná jména – druhy, skloňování, stupňování - zájmena – druhy, skloňování - číslovky – druhy, skloňování - slovesa – mluvnické kategorie, slovesné tvary, slovesný způsob, slovesný čas	6.	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	Skladba - základní větné členy - shoda přísudku s podmětem - rozvíjející větné členy (předmět, přívlastek, příslovecné určení) - věta jednoduchá a souvětí - přímá řeč	6.	Multikulturní výchova Kulturní difference

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
- stanoví se spolužáky pravidla třídní diskuse a dodrží je při diskutování a debatách vč. digitálních - vyslechne v diskusi názory ostatních a v diskusi na ně korektně reaguje; nevymýšlí si při argumentaci, co spolužák řekl, ale argumentuje v souladu s tím, co bylo řečeno - požádá o dodržování pravidel diskuse, pokud jsou porušena - odliší v komunikaci jazyk spisovný, hovorové prvky, nespisovný jazyk	- aktivní komunikace: třídní a školní pravidla diskuse a debaty; poctivá, korektní argumentace - národní jazyk: spisovná čeština a její funkce, obecná čeština a nářečí a jejich funkce	6.	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ČJL-9-1-08 využívá studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a přednese referát	Výtah, výpisky - komunikační situace - výpisky - výtah	6.	
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný	Jednoduché tiskopisy - jednoduché tiskopisy - vzkaz - inzerát - objednávka - oznámení	6.	Mediální výchova Stavba mediálních sdělení

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	zpráva		
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Dopis - druhy dopisů - email	6.	
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev	Popis - popis místnosti - popis osoby - popis pracovního postupu	6.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování			
• ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Vypravování • zásady vypravování • osnova vypravování • jazykové prostředky vypravování	6.	
• vytvoří informační portfolio za účelem řešení konkrétní školní úlohy, projektu či řešeného problému; uloží informace v takové podobě, aby s nimi mohl systematicky pracovat	• subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr a strategie: rozlišování faktů a informací od názorů a hodnocení • ověřování informačních zdrojů; rozlišování účelu textu a záměru autora; prostředky, jimiž	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
	autor sdělení vyjadřuje informace nebo přesvědčuje čtenáře		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA • ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Úvod do literatury • pojem literatura, kniha, žánry, druhy	6.	
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Lidová slovesnost • přísloví, rčení, pranostiky, říkadla, hádanky, anekdoty, písně	6.	Multikulturní výchova Kulturní difference
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a	Bajky • vybraní autoři	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora			
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Báje a mýty • vybraní autoři	6.	
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Pověsti • vybraní autoři	6.	
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Pohádky • znaky pohádek • autorská a lidová pohádka • vybraní autoři	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
individuálního stylu autora • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování			
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Dobrodružná literatura • dobrodružné žánry (western, indiánky, cestopisy)	6.	
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním,	Lyrika • milostná, přírodní, vlastenecká • personifikace, metafora, metonymie • lyricko-epické žánry – balady, druhy balad, romance	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
dramatickém i filmovém zpravování			
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpravování	Komiks	6.	Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení
stanoví se spolužáky pravidla třídní diskuse a dodrží je při diskutování a debatách vč. digitálních			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA - ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví - slovní druhy - významy slov - tvary slov	7.	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Pravopis - lexikální, morfologický - velká písmena - pravopis i/y, í/ý, skupiny hlásek bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně, -n/-nn-, předpony s-, z, vz-	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Slovní zásoba - slova a jeho významy, sousloví a rčení, - synonyma, antonyma, homonyma - odborné názvy	7.	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Nauka o tvoření slov- - slovní zásoba a její obohacování, - způsoby tvoření nových slov	7.	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Skladba - větná stavba – druhy vět - věta hlavní a vedlejší - větné členy - druhy vět vedlejších	7.	
- zpracuje diskusní příspěvek pro diskusní fórum či sociální síť podle reálné události, popř. reaguje korektně v diskusním fóru, které připraví učitel - odliší v komunikaci dialekty, sociolekty, zejména slang a také mluvu současné mládeže, a to včetně prostředí diskusních fór, počítačových her nebo sociálních sítí	- aktivní komunikace: komunikace ve třídě, ve společnosti a online - způsoby korektního a nekorektního diskutování - národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů, v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- opakování učiva ze 6. ročníku - funkční styly	7.	
- ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Vypravování členění textu, osnova, jazykové prostředky	7.	
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev	Popis	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	pracovního postupu, uměleckého prostředku, uměleckého díla		
- ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v rozhovoru - ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Líčení - jazykové prostředky, personifikace, metafora, metonymie - líčení krajiny	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí
- ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke	Charakteristika - charakteristika osoby - charakteristika literární postavy	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			
• ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Žádost	7.	
• ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	Životopis • strukturovaný • souvislý	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			
• ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Pozvánka • sestavení pozvánky	7.	
• ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Úvod do mediální komunikace	7.	Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení
• své informační portfolio prezentaci (výkladovou, úvahovou) pro spolužáky • v prezentaci dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví • odhalí v prezentaci spolužáka nesprávnou citaci či nedodržení zásady ochrany duševního vlastnictví	• tvorba prezentace podle daných pravidel a na dané téma, oporou o vlastní žákovské informační portfolio	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
LITERÁRNÍ VÝCHOVA • ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• opakování ze 6. ročníku	7.	
	Dělení literatury • literární druhy a žánry	7.	
• ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele			
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné	Starověká literatura • literární žánry epos, drama, bajka, vybrané žánry poezie • vybraní autoři	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
představitelé v české a světové literatuře • ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích			
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Bible • Starý a Nový zákon • překlady	7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární	Středověká literatura • ve světě i u nás • kontext doby, světská a náboženská literatura, lidová literatura • žánry – drama, eposy, romány, legendy	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
směry a jejich výrazné představitele v české a světové literatuře • ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích			
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitele v české a světové literatuře • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Renesance a humanismus • kontext doby • znaky renesance a humanismu v umění • odlišnosti v jednotlivých národních literaturách • projevy renesance a humanismu v Čechách • vybraní autoři	7.	
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a	Baroko • kontext doby • znaky baroka v umění • projevy baroka u nás	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitele v české a světové literatuře	• vybraní autoři		
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Klasicismus a osvícenství • kontext doby • znaky klasicismu • vybraní autoři	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
- ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitele v české a světové literatuře - ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA - ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - ČJL-9-2-07 písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Opakování učiva ze 7. ročníku	8.	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Čeština jako slovanský jazyk	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Nauka o slově slovní zásoba	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
• ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• obohacování slovní zásoby		
• ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Tvarosloví • podstatná jména – opakování, skloňování obecných jmen přejatých, cizích jmen vlastních • přídavná jména – opakování, mluvnické kategorie • zájmena – opakování, skloňování zájmen týž, tentýž • číslovky • slovesa – opakování, mluvnické kategorie, slovesný vid, slovesné třídy a vzory	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
• ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí			
• ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Pravopis • opakování – psaní i/y, í/ý po obojetných souhláskách • psaní bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně • psaní ú/ů • psaní předpon s-, z-, vz- • psaní velkých písmen	8.	
• ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických	Skladba • věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent • zápor • opakování větných členů – ZSD, rozvíjející VČ, několikanásobné VČ • graf věty jednoduché	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- věta jednoduchá, souvětí - souvětí souřadné a podřadné - souřadně spojené věty vedlejší - graf souvětí		
- aktivní komunikace: komunikace ve třídě, ve společnosti a online - způsoby korektního a nekorektního diskutování - národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů, v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem	- aktivní komunikace: způsoby korektního a nekorektního diskutování - posouzení obsahu a formy textů: strategie odhalování účelu textu a záměru autora, analýza manipulace - národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů, v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem	8.	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Opakování ze 7. ročníku	8.	
ČJL-9-1-04 dorozumívá se	Charakteristika	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• jazykové prostředky • charakteristika literární postavy		
• ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v rozhovoru • ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Líčení • jazykové prostředky • líčení krajiny	8.	
• ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky	Výklad • jazykové prostředky	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
vhodnými pro danou komunikační situaci • ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připravovaném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			
• ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří	Výtah	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			
• ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o	Referát • rysy referátu • referát na zadané téma	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			
• ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Úvaha • rysy úvahy • úvaha na zadané téma	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět
• ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Publicistický styl • funkce • jazykové prostředky • vybrané útvary – zpráva, rozhovor	8.	Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
• ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připravovaném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			
• ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o	Média a mediální komunikace	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			
• posoudí informační zdroje k danému tématu za pomoci otázek (jsou relevantní, týkají se tématu, jsou spolehlivé aj.) • vytvoří výpisky ze spolehlivých informačních zdrojů, které k tématu shromáždil • shromáždí obrazový a jiný grafický materiál pro prezentaci, dodrží autorské právo, zachová licence apod. • zpracuje výkladový referát pro spolužáky na základě informačního portfolia, výpisků a obrazového materiálu • odliší v různých informačních zdrojích fakta od názorů a hodnocení • ověří informace ve zdrojích formou otázek a porovnáním s jinými informačními zdroji • odliší v různých informačních zdrojích objektivní a subjektivní sdělení	• posouzení relevance a spolehlivosti informací vzhledem k tématu a určené formě sdělení • tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací, tvorba referátu na dané téma • prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím • subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr a strategie: rozlišování faktů a informací od názorů a hodnocení, ověřování informačních zdrojů • rozlišování účelu textu a záměru autora; prostředky, jimiž autor sdělení vyjadřuje informace nebo přesvědčuje čtenáře	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
určí i komunikační záměr autora v různých komunikátech odborného nebo publicistického slohu, včetně stylově nevyhraněných nebo hybridních sdělení na sociálních sítích, blozích a jiných platformách na internetu			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA - ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitele v české a světové literatuře	Preromantismus - kontext doby - znaky, projevy v umění - vybraní autoři	8.	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Národní obrození - kontext doby, projevy - vybraní autoři	8.	Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
• ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitele v české a světové literatuře			
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné	Romantismus • znaky romantismu • projevy romantismu v umění • vybrané národní literatury a autoři	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
představitelé v české a světové literatuře • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování			
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitele v české a světové literatuře	Realismus a naturalismus • kontext doby • znaky a projevy v umění • vybraní autoři	8.	
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Literatura přelomu 19. a 20. století • kontext doby • moderní umělecké směry – symbolismus, prokletí básníci, dekadence, impresionismus	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
• ČJL-9-3-04 tvoří literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitele v české a světové literatuře • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování			
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární	Česká moderna a buřiči • vybraní autoři	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
směry a jejich výrazné představitele v české a světové literatuře • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA • ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Tvarosloví • podstatná jména – skloňování přejatých obecných jmen, cizích vlastních jmen, cizích zeměpisných jmen • přídavná jména • zájmena • číslovky • slovesa – kmen přítomný a minulý • slovesné třídy a vzory • přechodníky • neohebné slovní druhy (příslovce, předložky, spojky)	9.	
• ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. • ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Pravopis • pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební • vlastní jména	9.	
• ČJL-9-2-06 rozlišuje významové	Skladba	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent - základní větné členy - rozvíjející větné členy - interpunkce ve větě jednoduché - zvláštnosti větné stavby (elipsa, řeč přímá a nepřímá) - souvětí - věta jednoduchá a souvětí - souvětí podřadné - souvětí souřadné - psaní čárek v souvětí		
- ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné výklady o jazyce - rozdělení jazyků v Evropě - vývoj českého jazyka - útvary českého jazyka	9.	
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka - zvuková stránka jazyka - spisovná výslovnost - slovní přízvuk	9.	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov, rozpoznává	Nauka o tvoření slov - nauka o slově (stavba slova) - obohacování slovní zásoby - odvozování	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	• skládání • zkracování • přejímání		
• ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Slovní zásoba a význam slova • význam slova • slova nadřazená, podřazená, souřadná • slova jednoznačná a mnohoznačná • odborné názvy, slova mezinárodní • sousloví a rčení • synonyma, antonyma, homonyma • slova neutrální a citově zabarvená	9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Komunikace
• zapojí se aktivně do diskuse ve třídě, ve škole anebo online • dodrží v diskusi, debatě či polemice pravidla, argumentuje s přípravou, věcně a korektně; nezneužije prvky manipulace včetně emocionální manipulace • rozliší v komunikaci prvky dialektu či slangu (včetně slangu mládeže), diskutuje a argumentuje, proč je autor v textech užil a zda je užil funkčně vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a cílové skupině (adresátovi)	• Aktivní komunikace: debata a polemika jako další komunikativní formy a jejich specifické rysy • posouzení obsahu a formy textů: analýza argumentace a manipulace • národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů, v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ČJL-9-1-08 využívá studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Výklad - výklad - výpisky - výtah	9.	
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Vypravování vypravování	9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný	Popis - popis - líčení (subjektivně zabarvený popis)	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování			
• ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Charakteristika • charakteristika	9.	
• ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému	Úvaha • úvaha	9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			
• ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Mluvené projevy • proslov • diskuse	9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Komunikace
• ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Fejeton • fejeton	9.	Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
• ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Funkční styly • prostěsdělovací styl • administrativní styl • odborný styl • publicistický styl • umělecký styl	9.	Mediální výchova Stavba mediálních sdělení
• zpracuje úvahové a výkladové prezentace podle zadání učitele za dodržení principů ochrany duševního vlastnictví a přednese je ve třídě • posoudí prezentaci spolužáků z hlediska relevance a spolehlivosti informačních zdrojů a z hlediska schopnosti zpracovat téma přehledně a srozumitelně • nalezne s pomocí klíčových slov informace týkající se řešeného problému, posoudí je a vybere ty, které potřebuje, do osobního nebo skupinového informačního portfolia (včetně obrázků a videa); s oporou o ně sestaví koherentní	• tvorba prezentace na dané téma v souladu s gramatickými pravidly nadvětného propojování a koherence textu (sdělení) • prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím • subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr a strategie: rozlišování faktů a informací od názorů a hodnocení • ověřování informačních zdrojů • rozlišování účelu textu a komunikačního záměru autora (autorského záměru): prostředky, jimiž autor sdělení vyjadřuje informace nebo přesvědčuje čtenáře	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
referát doplněný obrazovými ilustracemi - odhalí manipulaci v reklamě či propagandě v informačních zdrojích, zejména v publicistickém stylu - nalezne konkrétní postup, jímž autor reklamy či jiného publicistického sdělení získává podporu pro svůj komunikační záměr (přesvědčovací prvky) - diskutuje s ostatními a v diskusi zjistí, na koho a jak působí konkrétní reklamní sdělení či publicistický text, jehož účelem je přesvědčovat čtenáře			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA - ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitel v české a světové literatuře	Meziválečná literatura vybrané národní literatura, vybraní autoři	9.	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše	Avantgarda	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitele v české a světové literatuře	• expresionismus, futurismus, dadaismus, surrealismus, poetismus, proletářská poezie • Osvobozené divadlo		
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné	Literatura 2. poloviny 20. století • existencialismus, absurdní próza a divadlo • vybraní autoři	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
představitelé v české a světové literatuře • ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích			
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitelé v české a světové literatuře	Česká literatura v letech 1945-1948 • vybraní autoři	9.	Multikulturní výchova Lidské vztahy
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitelé v české a světové literatuře	Literatura 1948-polovina 50. let 20. století • kontext doby • vybraní autoři	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitele v české a světové literatuře	Polovina 50. let – 60. léta 20. století v české literatuře • kontext doby • žánry • vybraní autoři	9.	
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitele v české a světové literatuře	70. – 80. léta 20. století v české literatuře • kontext doby • vybraní autoři	9.	
• ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní	Literatura po roce 1989 • vybraní autoři	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitele v české a světové literatuře • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

- rozpoznávat v modelových situacích manipulativní techniky v interpersonální, skupinové a mediální komunikaci

- zapojovat se do dialogu či diskuse včetně online diskusních fór

- nalézat s pomocí klíčových slov informace na internetu, které se týkají řešeného problému

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa

ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí

ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami

ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov

ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmínkem

- rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk v mluveném i písemném projevu včetně elektronické komunikace

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

- má pozitivní vztah k literatuře

5.1.2 Cizí jazyk

5.1.3 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

A (platné pro žáky od školního roku 2019/2020 do školního roku 2023/2024)

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku, v každém ročníku 3 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

B (platné pro žáky, kteří zahájili PŠD od školního roku 2020/2021)

Anglický jazyk je vyučován od 1. ročníku z důvodu postupného osvojování si jazyka pro praktické využití, v prvním a druhém ročníku 2 hodiny týdně, ve třetím až devátém ročníku 3 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu. Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich životě, ve studiu i pracovním uplatnění.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována v třídách s pravidelným využíváním audiokazet a CD nahrávek namluvených rodilými mluvčími. Ve škole je k dispozici odborná jazyková učebna se sluchátky, žáci též využívají pro výuku cizího jazyka multimediální učebnu s interaktivní tabulí. V hodinách žáci běžně pracují se slovníkem, s cizojazyčnými texty a časopisy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé uplatňují různé metody a formy práce s respektováním věkových a individuálních potřeb žáků s cílem dosáhnout požadované úrovně v těchto dovednostech:

- poslech
- čtení
- mluvení
- psaní

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel a jednoduchých básniček sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (např. časování sloves). Na konci 1. stupně by měl žák dosáhnout úrovně A1, tzn., že rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů. Pod vedením učitele žáci zpracovávají různé projekty. Na konci 2. stupně by měl žák dosáhnout úrovně A2, tzn., rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Začlenění digitálních technologií do vyučovacího předmětu Cizí jazyk poskytuje nové možnosti všem aktérům, tedy učitelům i žákům. Rozšiřují možnosti osvojení cizího jazyka a rozvíjení digitální gramotnosti prací s digitalizovanými daty různého typu (číselná, textová, zvuková, obrazová, multimediální data). Digitální technologie napomáhají rozvíjet jazykové dovednosti žáků, a to nejen v oblasti recepce, ale i produkce. Digitální technologie v cizích jazycích podporují aktivní využívání osvojovaného jazyka, komunikaci v daném jazyce a vedou žáka k tvořivému využití jazyka, čímž žáka motivují a vyvolávají pocit, že jazyk je k užitku. Zvládnutí cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií usnadňuje žákům orientaci v online prostředí, umožňuje lepší přístup k informacím a dovoluje navazovat kontakty v širokém spektru, čímž je umožněna vyšší mobilita žáků a jejich všestrannější a rychlejší orientace v současném světě.

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině,
- vést žáky ke sledování jejich pokroku při používání vhodných online nástrojů (např. Evropské jazykové portfolio) a motivujeme je k využívání těchto nástrojů k dosahování vyšších úrovní podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu,
- usilovat o podporu komunikativních dovedností žáků prostřednictvím různých digitálních technologií, vedeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti,
- motivovat žáky k aktivnímu vyjádření jejich názoru a komentáře, popřípadě reakci na názory jiných v modelových situacích na sociálních sítích prostřednictvím digitálních technologií.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Kompetence digitální

- Motivovat žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti,
- vést žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat,
- vést žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů,
- vést žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje,

- vést žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií),
- vést žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů,
- vést žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků,
- vést žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi,
- vést žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami,
- klást důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat.

A (platné pro žáky od školního roku 2019/2020 do školního roku 2023/2024)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • CJ-3-1-05 dokáže přiřadit mluvenou a psanou podobu stejného slova nebo slovního spojení • CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům, pomalu sdělovaným a pečlivě vysloveným otázkám učitele a reaguje na ně verbálně i neverbálně, zejména pokud má vizuální podporu • počítá do 20 a označí základní barvy • zeptá se na známé předměty kolem sebe a odpovídá • používá ve větách sloveso „to be“ a tvar slovesa „I have got“ • vyjadřuje, co mají nebo nemají rádi (I like, I don't like) • CJ-3-1-03 dokáže porozumět obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, je-li k dispozici vizuální opora • CJ-3-1-04 dokáže porozumět obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, je-li pronášen pomalu, zřetelně a se srozumitelnou výslovností, pokud je	• pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas (yes, no) • reakce na pokyny • fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • osvojení a používání základní slovní zásoby probírané v tematických okruzích a její používání v komunikačních situacích • množné číslo • zájmena • základní barvy • čísla 1 - 20 • hračky • členové rodiny • ovoce a zelenina • škola, farma, v lese • zvířata • předložka in • jídlo, pití • svátky (Christmas, Easter) • to be, have, go, like, can • anglická abeceda • poslech z učebnice • krátké písničky • říkanky, básničky • krátké videa, filmy	3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
k dispozici vizuální opora • CJ-3-1-06 napíše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy • CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	• pokyny		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

B (platné pro žáky, kteří zahájili PŠD od školního roku 2020/2021)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- CJ-3-1-01 S pomocí učitele rozumí jednoduchým otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a jsou podány s vysvětlením českého významu, a reaguje na ně verbálně - CJ-3-1-02 Zopakuje slova, se kterými se v průběhu výuky setkal - CJ-3-1-04 S pomocí učitele rozumí obsahu mluvených jednoduchých vět - CJ-3-1-05 Přiřadí mluvenou podobu téhož slova s vizuální oporou	Řečové dovednosti - pozdrav, představení se, nejbližší členové rodiny, sourozenci - barvy a základní - geometrické tvary - číslovky 1-6 - školní pomůcky a základní vybavení třídy - hračky - Vánoce a Velikonoce - oblečení - jídlo - zvířata - věci v domácnosti - jednoduchá říkadla s použitím osvojené slovní zásoby	1.	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- CJ-3-1-01 S pomocí učitele rozumí jednoduchým otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a jsou podány s vysvětlením českého významu, a reaguje na ně verbálně - CJ-3-1-02 Zopakuje slova, se kterými se v průběhu výuky setkal - CJ-3-1-04 S pomocí učitele rozumí obsahu mluvených jednoduchých vět - CJ-3-1-05 Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova a s pomocí učitele přiřadí mluvenou a psanou podobu slovního spojení	Rečové dovednosti - Pozdravy-představení se, setkání, loučení - Seznámení se s anglickou abecedou pomocí říkadla - Číslovky 1-10 - Školní pomůcky a základní vybavení třídy - Vánoce-názvy dárků - Jídlo, nápoje - Části obličeje - Oblečení - Dům-názvy místností - Základní sportovní potřeby - Jednoduché písně a říkadla Mluvnice - Tvoření otázky: Is it a? - Krátká odpověď Yes/ No na otázku: Is it a red book? - Spojení členu neurčitého, přídavného a podstatného jména (a blue pen) - fráze: Mám rád/ Nemám rád (I like / I don't like) - fráze: Já mám (I've got) - fráze: Mám na sobě (I'm wearing) - tázací zájmeno Where? - člen určitý - the - předložky - in, on	2.	Osobnostní a sociální výchova - Poznávání lidí

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
CJ-3-1-06 Píše slova na základě vizuální předlohy		2.	
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Řečové dovednosti: - Pozdravy, oslovení - Školní potřeby a zařízení třídy - Rodina, počet sourozenců - Domácí mazlíčci - Vánoce v ČR a v GB - Části těla a obličeje - Další názvy oblečení - Další názvy jídel a nápojů - Zvířata, domácí mazlíčci a jejich potrava - Oblíbené školní předměty	3.	Osobnostní a sociální výchova - Poznávání lidí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
- CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého, krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Mluvnice: - Další pozdravy - Číslo 11-20 - Otázka: What is it? - Jednoduché pokyny učitele - Zdvořilé žádosti s použitím slova „please“ a odpovědi na ně - Množné číslo podstatných jmen - Koncovka - s u časování slovesa TO BE - Fráze It is... /They are - Jednoduché otázky se slovesem Is it ...? / Are they...? - krátké odpovědi :	3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Yes, it is . / No, they aren't. - Stručný popis domácího mazlíčka - Přídavná jména - Stažené tvary slovesa TO HAVE have got/ has got - Otázka Has it got...? krátké odpovědi - Fráze: I wear ... - Otázka Do you like... ? Krátké odpovědi - Yes, I do. / No, I don't. - Člen neurčitý a/an - Fráze : There is/are - Otázky Is there/ Are there? krátké odpovědi	3.	
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Psaní: Píše slova, krátké věty	3.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

A (platné pro žáky od školního roku 2019/2020 do školního roku 2023/2024)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • CJ-5-1-03 rozumí jednoduché, zřetelně vyslovené konverzaci či písni • CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • CJ-5-3-01 vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu • CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • osvojuje si slovní zásobu probíraných témat	• výslovnost • pokyny ve třídě • pořádek slov ve větě • četba a poslech textu - volný překlad • jednoduché původní texty, pohádky, příběhy • poslech – cd ke cvičením v učebnici, časopisům, jednoduché písně i původních autorů • krátké filmy • interaktivní výukové materiály • práce s elektronickým slovníkem • terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi	4.	Výchova k myšlení v globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou - rozšiřuje slovní zásobu témat podle svého zájmu			
PSANÍ, MLUVENÍ, PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - CJ-5-4-01 vytváří jednoduché věty v čase přítomném prostém - CJ-5-4-01 vytváří věty oznamovací a tázací, odpovídá krátkou odpovědí - osvojuje si dodržování pořádku slov ve větě - CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - CJ-5-4-01 napíše jednoduché přání k narozeninám - napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase - CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře - CJ-5-2-02, CJ-5-2-03 sdělí i odpovídá jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- rodina, barvy, množné číslo, there is, there are, zkrácené tvary, sloveso být - přítomný čas prostý a průběhový (otázka, zápor) - zájmena - ČR, roční období, dny v týdnu - číslovky 0-100 - svátky a zvyky - přivlastňovací pád - narozeniny - škola, třída, jídlo (snacks) - přání k narozeninám	4.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů			
POSLECH S POROZUMĚNÍM, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - CJ-5-3-01 vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - osvojuje si slovní zásobu probíraných témat - rozšiřuje slovní zásobu témat podle svého zájmu	- četba a poslech textu - volný překlad - jednoduché původní texty, pohádky, příběhy - poslech – cd ke cvičením v učebnici, časopisům, jednoduché písně i původních autorů - pořádek slov ve větě - práce se slovníkem	5. 5.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - Komunikace

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
PSANÍ, MLUVENÍ, PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • CJ-5-2-03 vytváří jednoduché věty v přítomném čase prostém • CJ-5-2-03 vytváří věty oznamovací a tázací, odpovídá krátkou odpovědí • osvojuje si dodržování pořádku slov ve větě • CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • CJ-5-4-01 napíše jednoduché přání k narozeninám • CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře • napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech • vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů • CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času	• slovní zásoba tematických celků – rodina, škola, volný čas, domov, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, narozeniny, prázdniny • jednoduché texty, časopisy, práce s poslechovými a obrazovými materiály • přítomný čas prostý a průběhový (otázka, zápor) • zájmena • modální slovesa • zkrácené tvary • číslovky • přání k narozeninám, pohled, krátký dopis, jednoduchý formulář • rozhovory • práce se slovníkem • bezpečnost při práci s online aplikacemi, elektronický formulář – osobní údaje, vytvoření hesla apod.	5. 5.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - Komunikace

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
a dalších osvojovaných témat • CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů			

B (platné pro žáky, kteří zahájili PŠD od školního roku 2020/2021)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- CJ–5–1–01 s pomocí učitele rozumí jednoduchým pokynům a otázkám, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - s pomocí učitele porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou – li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností	Poslech s porozuměním - tematické okruhy: informace o sobě a druhých; sporty, domov, názvy nábytku, zdraví a nemoci, pocity, moje město, Vánoce v USA a v GB, dovolená, popis školy, popis míst, volný čas, záliby, dny v týdnu, čas rozvrh hodin, vyučovací předměty zvířata, život a potrava - interaktivní výukové materiály	4.	Multikulturní výchova – multikulturalita
- CJ–5–1–02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozpozná známá slova a slovní spojení (předměty, osoby, zvířata a činnosti) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, (vybere text nebo obrázek znázorňující	- mluvnice: představí se, pozdraví, poděkuje sloveso can a další slovesa - kladná věta, záporná věta, otázka, krátká odpověď - umísťování věcí s předložkami další předložky – behind, under - stažené tvary there's, where's - pokyny – rozkaz, zákaz Don't..... - fráze lots of - předložky k umístění předmětů - předložky next to, opposite - přítomný čas průběhový jen v čísle jednotném	4.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
význam daného slova nebo slovního spojení)	- oznamovací věta, otázka krátká odpověď - stažený tvar slovesa to have v množném čísle jen v 1. osobě we've got - otázky typu Do you play.. ? What do you do ...? - krátká odpověď přítomný čas prostý – 3. osoba - otázky typu Does it.... ? krátká odpověď	4.	
- CJ–5–2–01 je schopen vést se spolužákem předem připravený rozhovor - použije základní zdvořilostní obraty (oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech připravených s pomocí učitele - CJ–5–2–02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, města a dovolené podle předem připraveného vyprávění - představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co umí, má rád/nerad za použití jednoduchých spojení a vět - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (jméno, věk, kde bydlí, co umí za	Mluvení v předem připraveném rozhovoru je schopen pozdravit, poděkovat, rozloučit se, sdělit o sobě základní informace i o členech rodiny, sdělí základní informace týkající se města a dovolené	4.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
použití jednoduchých spojení a vět			
- CJ–5–3–01 s pomocí učitele vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - najde konkrétní informace (o předmětech, osobách, zvířatech a činnostech) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Čtení s porozuměním - orientuje se v textu, vyhledá potřebnou informaci - interaktivní výukové materiály	4.	
- CJ–5–4–01 s pomocí učitele napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů - vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou - napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase - napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí a co umí a má/nemá rád - napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí a co umí a co mají/nemají rádi	Psaní - napíše krátký text o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů - práce s elektronickým slovníkem - terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi	4.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- CJ–5–1–01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností) řídí se krátkými a jednoduchými verbálními pokyny učitele	Poslech s porozuměním - tematické okruhy: informace o sobě a druhých pozdravy, přivítání, rozloučení představí sebe i kamaráda (jméno, věk, bydliště) čísla 20 – 100 - abeceda, spelování osobní údaje do formuláře škola a školní třída - další pokyny kladné a záporné, další školní předměty - určování času, hodiny - rodina, naši příbuzní a přátelé - volný čas záliby - oblíbené předměty - můj den – popis dne - domácí mazlíčci – další názvy - můj dům, můj pokoj věci a nábytek - město, budovy - v obchodě, nakupování základní potraviny, oblečení - lidé a jejich činnosti - stručný popis osoby, části těla a přídavná jména - interaktivní výukové materiály	5. 5.	Multikulturní výchova – multikulturalita Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
CJ–5–1–02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu	Mluvnice - předložky in, at, for - On + day / at + time		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu	- fráze Where are you from? - sloveso to be – všechny osoby, plné tvary, zápor - otázky krátké odpovědi - přivlastňovací zájmena my, your, .. - pravidelné množné číslo podstatných jmen - koncovka – es - nepravidelné množné číslo vybraných podstatných jmen - tázací výraz Who ...? - přítomný čas prostý a koncovka – es zápor, - otázky s Does ... ? a s When do /does.. ? - další přídavná jména there is/are – ve všech osobách zápor - otázky i stažené tvary krátké odpovědi - předložky místa - sloveso to have – zápor - plné tvary, otázky krátké odpovědi - předložky – to a at fráze - How much is/ are.. - správné použití dvou přítomných časů (průběhového a prostého)	5. 5.	
CJ–5–1–03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu		5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- CJ–5–2–01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů - použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech - CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času - představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět - CJ-5-2-02 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů, ve kterých poskytne informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá - odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat - zeptá se na konkrétní informace	5.	
- CJ–5–3–01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - CJ–5–3–02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozpozná známá slova a slovní spojení - porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje	Čtení s porozuměním rozumí jednoduchému textu orientuje se v textu a vyhledá potřebnou informaci v oblasti probíraných tematických okruhů	5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
k tématům z běžného života a je podpořen obrazem			
- CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech - vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů - sestaví krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) - CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	Psaní - napíše krátký text o sobě, rodině, činnostech a událostech svých zájmů napíše pozdrav, dotaz, vzkaz vyplní formulář s osobními údaji - bezpečnost při práci s online aplikacemi, elektronický formulář – osobní údaje, vytvoření hesla apod.	5.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

Žák:

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Poslech s porozuměním - CJ-9-1-01 rozumí jednoduché zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci - rozumí jednoduchým pokynům	poslech textů, krátkých písniček a rozhovorů z učebnice nebo časopisu	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Komunikace Multikulturní výchova Kulturní difference Výchova k myšlení v globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá
Čtení s porozuměním - CJ-9-3-01, CJ-9-3-02 čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu, rozumí obsahu jednoduchých textů s využitím vizuálních opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky, odvodí pravděpodobný význam nových slov z textu - využívá internetová úložiště pro materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti - používá elektronické slovníky	- čtení krátkých textů z učebnice - četba časopisů - četba textů se zeměpisnou tematikou – země a národnosti, práce s mapou - internetová úložiště a materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti; elektronické slovníky	6.	
zvládá jednoduchou konverzaci v rámci tematických celků	tematické celky: škola, státy a národnosti, povolání, nakupování, názvy obchodů, ve městě, určování směru, jídlo a pití, lidské tělo, nemoci, zvířata, denní program, záliby, svátky a zvyky	6.	
Psaní	přítomný čas – prostý a průběhový	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- písemně, gramaticky správně tvoří věty, krátké texty - obměňuje jednoduché věty a krátké texty - reaguje na krátké písemné sdělení - CJ-9-4-02 vyplní osobní údaje ve formuláři - umí říct, kolik je hodin a určit datum - odpoví na textovou zprávu nebo e-mail týkající se osvojovaných témat - vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby	(oznamovací věta, otázka, zápor) - frekvenční příslovce - modální slovesa - číslovky základní, řadové - určování času - časové předložky - dny v týdnu, měsíce, roční období - zájmena - počitatelnost - stupňování přídavných jmen (srovnání, přirovnání) - elektronické formuláře online – osobní údaje		
Mluvení - CJ-9-2-01 sestaví jednoduché rozhovory a sdělení, neformální dopis bez problémů vyhledává slova v dvojazyčném slovníku - CJ-9-2-02, CJ-9-2-03 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- krátké rozhovory - psaní dopisu kamarádovi - práce se slovníkem	6.	
Poslech s porozuměním - CJ-9-1-02 rozumí jednoduché zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci - rozumí jednoduchým pokynům	- poslech textů, písniček a rozhovorů z učebnice a časopisu - krátké filmy, sitcomy	7.	
Čtení s porozuměním	čtení krátkých textů z učebnice a doplňujících materiálů	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- CJ-9-3-01, CJ-9-3-02 čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu, rozumí obsahu jednoduchých textů s využitím vizuálních opor, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky, odvodí pravděpodobný význam nových slov z textu - používá elektronické výkladové slovníky pro práci s textem	- četba časopisů - četba textů (realie anglicky mluvících zemí) - práce s mapou - práce s elektronickými slovníky, vyhledávání slovní zásoby a významu slov		
zvládá jednoduchou konverzaci v rámci tematických celků	tematické celky: lidské tělo, nemoci, počasí, volný čas, záliby, prázdniny, plány, zvířata, nákupy, dopravní prostředky, svátky a zvyky	7.	
Psaní - CJ-9-4-03 písemně, gramaticky správně tvoří věty, krátké texty - reaguje na krátké písemné sdělení - obměňuje jednoduché věty a krátké texty - umí rozeznat časy a tvary minulé sloves - vyplní osobní údaje ve formuláři - napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojovaných témat - vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů	- přítomný čas – prostý a průběhový (oznamovací věta, otázka, zápor) - modální slovesa - předložky - was, were - minulý čas (prostý a průběhový) - otázky, záporny, pravidelná, nepravidelná slovesa - budoucí čas - e-mail, výhody a nevýhody osobní komunikace, elektronický formulář	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – Komunikace Multikulturní výchova Kulturní difference Výchova k myšlení v globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	online (přihlášky, dotazníky apod.)		
Mluvení - CJ-9-2-01 sestaví jednoduché rozhovory a sdělení, neformální dopis bez problémů vyhledává slova v dvojjazyčném slovníku - CJ-9-3-02, CJ-9-2-03 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- krátké rozhovory - psaní krátkého písemného sdělení - konverzační obraty - práce se slovníkem	7.	
Poslech s porozuměním - CJ-9-1-01 rozumí zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci - rozumí jednoduchým pokynům	- poslech textů, písniček a rozhovorů z učebnice a časopisu - krátké filmy, sitcomy	8.	
Čtení s porozuměním - CJ-9-3-01, CJ-9-3-02 rozumí obsahu textů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky a je schopen stručné reprodukce obsahu textu - rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru	- četba textů z učebnice - četba časopisů - četba textů o anglicky mluvících zemích - práce s mapou - softwarové aplikace, jejich ovládání, terminologie k práci s novými technologiemi v daném jazyce	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
pro práci s textem využívá Wikipedii			
Mluvení - CJ-9-2-01 jednoduchým způsobem se domluví v běžných situacích - CJ-9-2-02 adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích - odpovídá na jednoduché otázky - CJ-9-2-03 umí se zeptat na cestu a vysvětlit trasu, - umí si objednat jídlo apod.	tematické okruhy: cestování, v hotelu, na poště, nakupování, v restauraci, obraty společenského styku (prosby, žádosti, rozhořčení, soustrast, odmítnutí), svátky	8.	Výchova k myšlení v globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova - Multikulturalita Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti
gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty	- předložky - stupňování přídavných jmen - was, were - minulý čas (prostý a průběhový) - minulé časy sloves (otázka a zápor) - předpřítomný čas sloves - trpný rod - budoucí časy - počitatelnost	8.	
Psaní - CJ-9-4-01 sestaví formální dopis (žádost) a životopis - CJ-9-4-02 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech	- náležitosti psaní dopisů a životopisu - psaní krátkého písemného sdělení - popis události - pravidla diskuse online; korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
v oblasti svých zájmů a každodenního života - komunikuje v modelových situacích (pro sociální sítě) o osvojovaných tématech - napíše komentář a vyjádří souhlas nebo nesouhlas s textem blogu nebo jiným komentářem			
Poslech s porozuměním	- poslech textů, písniček a rozhovorů z učebnice a časopisu - filmy, sitcomy, rozbor písní	9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Komunikace Výchova k myšlení v globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova - Multikulturalita
Čtení s porozuměním	- čtení textů z učebnice - čtení časopisů - čtení textů o anglicky mluvících zemích - práce s mapou - anglická literatura (dle výběru) - digitální nástroj, znalost terminologie v daném jazyce, práce s prohlížečem	9.	
- CJ-9-3-01, CJ-9-3-02 obsahu textů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky a je schopen stručné reprodukce obsahu textu - používá různé digitální nástroje (počítač, tablet) podporující výuku cizího jazyka - vyhledává doplňující informace k osvojovaným tématům na internetu			
Mluvení	tematické okruhy: země, národnosti, vlastnosti člověka, v restauraci jídlo a pití, příroda,	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- CJ-9-2-01 jednoduchým způsobem se domluví v běžných situacích - adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích - odpovídá na jednoduché otázky - umí se zeptat na cestu a vysvětlit trasu, - umí si objednat jídlo apod.	v cestovní kanceláři, vzdělávání (názvy škol), prázdniny,		
CJ-9-3-01 gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty	- předložky - trpný rod - opakování stupňování přídavných jmen (srovnání, přirovnání) - předpřítomný čas x minulý čas - budoucí časy - must, have to - opakování všech probraných časů (otázky, záporny, odpovědi) - opakování všech probraných gramatických jevů	9.	
Psaní - sestaví formální dopis (žádost) a životopis - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech v oblasti svých zájmů a každodenního života - napíše komentář k modelovému blogu	- náležitosti psaní dopisů a životopisu - psaní krátkého písemného sdělení - popis události - testování „Gate“ - evropské jazykové portfolio; vyjádření názoru; způsoby argumentace a kritiky; elektronická mobilní zařízení – funkce a aplikace; pravidla diskuse online; korektní	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
nebo příspěvku na sociální síti a v komentáři zdůvodní svůj postoj • sdílí informace o svých zájmech • zhodnotí své jazykové dovednosti v Evropském jazykovém portfoliu	a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenost		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

Žák:

CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.1.4 Další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk je vyučován v sedmém až devátém ročníku v každém ročníku 2 hodiny týdně. Žáci si na konci šestého ročníku zvolí ze dvou volitelných jazyků, což je ruský a německý jazyk. Zákonný zástupce potvrdí na přihlášce svým podpisem výběr daného jazyka. Škola se snaží vyhovět zájmu žáků o studium vybraného jazyka, ale vyhrazuje si právo v případě nerovnoměrného zájmu o jazyky na zařazení do jiné skupiny, než si žák a jeho zákonný zástupce zvolil. Důvodem mohou být i personální změny v obsazení jazykové výuky.

5.1.5 Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ruský jazyk je vyučován v sedmém až devátém ročníku jako druhý cizí jazyk, v každém ročníku 2 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem předmětu Ruský jazyk je poskytnout žákům základní slovní zásobu a běžné konverzační fráze, aby se žáci byli schopni domluvit v běžných situacích. Na jednoduchých textech si žáci zdokonalují čtenářské dovednosti a schopnost psát.

Žáci jsou k učení vedeni poslechem, imitací a hrou. Zejména v počátcích upřednostňujeme poslech a mluvení před čtením a psaním. Klademe důraz na správnou výslovnost a na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího programu. Žáci pracují s delšími texty a konverzují spolu rusky v delších celcích. Učitel klade vyšší nároky na samostatnou práci žáků. V souvislosti s probíraným zeměpisným učivem se žáci seznamují s realitami ruské federace.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována v třídách s pravidelným využíváním CD nahrávek namluvených rodilými mluvčími. Žáci běžně pracují se slovníkem. Ve škole je k dispozici jazyková učebna se sluchátky, DVD přehrávače i videa. Hodiny ruského jazyka se realizují též v multimediální učebně, žáci pracují s interaktivní tabulí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé uplatňují různé metody a formy práce s respektováním věkových a individuálních potřeb žáků s cílem dosáhnout požadované úrovně v těchto dovednostech:

- poslech
- čtení
- mluvení
- psaní

Upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si gramatická pravidla sami odvodili. Pod vedením učitele žáci zpracovávají různé projekty.

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat rusky pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,

- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v ruštině,
- vést žáky ke sledování jejich pokroku při používání vhodných online nástrojů (např. Evropské jazykové portfolio) a motivujeme je k využívání těchto nástrojů k dosahování vyšších úrovní podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit rusky s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v ruském jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky v ruštině,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v ruském jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v ruském jazyce k navázání kontaktu či vztahu,
- usilovat o podporu komunikativních dovedností žáků prostřednictvím různých digitálních technologií, vedeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti,
- motivovat žáky k aktivnímu vyjádření jejich názoru a komentáře, popřípadě reakci na názory jiných v modelových situacích na sociálních sítích prostřednictvím digitálních technologií.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v rusky mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v rusky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích Ruské federace a zemích, kde se ruštinou hovoří a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se rusky mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat ruského jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Kompetence digitální

- vést žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje,

- vést žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií),
- vést žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů,
- vést žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků,
- vést žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi,
- vést žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami,
- klást důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat.

Vzdělávání v Dalším cizím jazyce (v Ruském jazyce) předpokládá dosažení úrovně A1. Žák by měl dosáhnout úrovně A1, tzn., že rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitostí týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Ruský jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Poslech s porozuměním - DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně Psaní - seznámí se s rozdíly ruské azbuky a české abecedy - DCJ-9-4-02 umí napsat jednoduché písemné sdělení - orientuje se ve slovníku	- zvuková a grafická podoba jazyka – ruské formy písmen a fonetické znaky, základní výslovnostní návyky - přízvuk, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - práce se slovníkem	7.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj Komunikace Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola
Mluvení a čtení s porozuměním - DCJ-9-3-02, DCJ-9-3-03 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - tematický okruh – rodina, škola, volný čas, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny	7.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání
Psaní	mluvnice – základní gramatické struktury a typy		Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Ruský jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - DCJ-9-4-02 napíše jednoduché věty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, Ruska - DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- azbuka (čtená i grafická forma písma) - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - realie rusky mluvících zemí	7.	Kreativita
Poslech s porozuměním - DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou	- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci digitálními technologiemi	8.	
Mluvení a čtení s porozuměním DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, svého dne a podobné otázky pokládá	- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět - grafická podoba slov (ruské formy písma)	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Mezilidské vztahy

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Ruský jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
DCJ-9-3-03 umí napsat a přečíst jednoduchá sdělení			
Psaní a mluvení - DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů - DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase	- tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky), zvířata, můj den - realie rusky mluvících zemí - interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci digitálními technologiemi	8.	Multikulturní výchova Multikulturalita
Psaní, čtení s porozuměním - DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - DCJ-9-4-02 napíše a přečte jednoduché texty v azbuce - napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech - vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů	- tematické okruhy - domov, volný čas, škola, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, počasí, příroda, dopravní prostředky, realie a kultura rusky mluvících zemí - mluvnice – základní gramatické struktury, grafická podoba vět a typy vět - bezpečnost při práci s online aplikacemi; elektronické formuláře – osobní údaje, vytvoření hesla apod.	9. 9.	Žákovské prezentace vytvořené pomocí IT

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Ruský jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Mluvení a čtení s porozuměním - DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, a dalších osvojených témat - DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - DCJ-9-2-02 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	9.	Osobnostní sociální výchova - osobnostní rozvoj Kreativita
zná nejznámější ruské literární díla a autory	- poslech literárních textů - zážitkové čtení - zážitkové naslouchání	9.	Multikulturní výchova Kulturní difference

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

Žák:

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.1.6 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je vyučován v sedmém až devátém ročníku jako druhý cizí jazyk, v každém ročníku 2 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem předmětu Německý jazyk je poskytnout žákům základní slovní zásobu a běžné konverzační fráze, aby se žáci byli schopni domluvit v běžných situacích. Na jednoduchých textech si žáci zdokonalují čtenářské dovednosti a schopnost psát.

Žáci jsou k učení vedeni poslechem, imitací a hrou. Zejména v počátcích upřednostňujeme poslech a mluvení před čtením a psaním. Klademe důraz na správnou výslovnost a na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího programu. Žáci pracují s delšími texty a konverzují spolu a německy v delších celcích. Učitel klade vyšší nároky na samostatnou práci žáků. V souvislosti s probíraným zeměpisným učivem se žáci seznamují s reáliemi německy mluvících zemí.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována v třídách s pravidelným využíváním CD nahrávek namluvených rodilými mluvčími. Žáci běžně pracují se slovníkem. Ve škole je k dispozici jazyková učebna se sluchátky, DVD přehrávače i videa. Hodiny německého jazyka se realizují též v multimediální učebně, žáci pracují s interaktivní tabulí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé uplatňují různé metody a formy práce s respektováním věkových a individuálních potřeb žáků s cílem dosáhnout požadované úrovně v těchto dovednostech:

- poslech
- čtení
- mluvení
- psaní

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat německy pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v němčině,
- vést žáky ke sledování jejich pokroku při používání vhodných online nástrojů (např. Evropské jazykové portfolio) a motivujeme je k využívání těchto nástrojů k dosahování vyšších úrovní podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit německy s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v německém jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky v němčině,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v německém jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu,
- usilovat o podporu komunikativních dovedností žáků prostřednictvím různých digitálních technologií, vedeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- motivovat žáky k aktivnímu vyjádření jejich názoru a komentáře, popřípadě reakci na názory jiných v modelových situacích na sociálních sítích prostřednictvím digitálních technologií.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se německy mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat německého jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Kompetence digitální

- vést žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje,
- vést žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií),
- vést žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů,
- vést žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků,
- vést žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi,

- vést žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami,
- klást důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat.

Vzdělávání v Dalším cizím jazyce (v Německém jazyce) předpokládá dosažení úrovně A1. Žák by měl dosáhnout úrovně A1, tzn., že rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitostí týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Německý jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Mluvení - DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, orientuje se ve slovníku	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - práce se slovníkem	7.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj Komunikace Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola
Poslech a čtení s porozuměním - DCJ-9-1-01, DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou	- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - tematický okruh – rodina, škola, volný čas, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny - interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci digitálními technologiemi	7.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	mluvnice – základní gramatické struktury a typy		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Německý jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, Německa - DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase	- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - realie německy mluvících zemí - interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci digitálními technologiemi	7.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Kreativita
Mluvení DCJ-9-3-02, DCJ-9-3-03 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	8.	Multikulturní výchova Multikulturalita
DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-03 sdělí a odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, svého dne a podobné otázky pokládá	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Mezilidské vztahy
Poslech a čtení s porozuměním DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky), zvířata, můj den	8.	Multikulturní výchova – Multikulturalita

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Německý jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů - DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	realie německy mluvících zemí		
Poslech a čtení s porozuměním - DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - DCJ-9-1-02 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	tematické okruhy - domov, volný čas, škola, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, počasí, příroda, dopravní prostředky, realie německy mluvících zemí	9.	Žakovské prezentace vytvořené pomocí IT
Mluvení - DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita
Psaní - DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající německy mluvících zemí - DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět - bezpečnost při práci s online aplikacemi; elektronické formuláře – osobní údaje, vytvoření hesla apod.	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Německý jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech • vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

Žák:

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je realizována v předmětu:

- Matematika

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Matematika se uskutečňuje v prvním ročníku 4 krát týdně, v druhém, třetím, čtvrtém a pátém ročníku 5 vyučovacích hodin týdně. Matematické vzdělávání v 1. období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími prostředky se rozvíjí jejich schopnost uvažovat.

Matematika v 2. vzdělávacím období i nadále činností formou výuky umožňuje, aby si žáci matematické pojmy osvojovali správně a s co nejmenší námahou. Proces abstrakce usnadňují žákům počtářské soutěže a didaktické hry, s důrazem na činnostní charakter učení a též pomůcky, kterými si znázorňují, stejně jako v minulých letech, nové a dosud neosvojené početní situace. Žáci jsou soustavně vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení, a to jak v aritmetice, tak v geometrii.

Na 2. stupni se předmět Matematika vyučuje v šestém ročníku 5 hodin v týdnu, v sedmém, osmém a devátém ročníku 4 hodiny týdně. Výuka je realizována v celých třídách, je vedena převážně frontální metodou. Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu. Důraz je kladen na to, aby žáci porozuměli základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky, jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. V předmětu Matematika žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, získávají matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáky učíme využívat prostředky výpočetní techniky, kalkulátory, což umožní přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání. Cílem předmětu je, aby žáci řešili reálné situace v oboru celých a racionálních čísel, řešili reálné situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel, uměli vyjádřit racionální číslo více způsoby a vzájemně je převádět, zaokrouhlovali a prováděli odhady, řešili úlohy na procenta, charakterizovali a určovali základní rovinné a prostorové útvary, vypočítali obvod, obsah, povrch a objem, prováděli jednoduché konstrukční úlohy s náčrtem a rozbořem, analyzovali a vytvářeli jednoduché tabulky, diagramy a přehledy, pracovali s plánem a mapou, určili hodnotu výrazu, upravovali a zjednodušovali výrazy, matematizovali jednoduché reálné situace s využitím proměnné a funkčních vztahů, pomocí lineárních rovnic a soustav dvou lineárních rovnic o dvou neznámých řešili slovní úlohy z praxe.

Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. K nejefektivnějším patří práce s učebnicí, sbírkami příkladů, řešení přiměřených úkolů s využíváním poznatků, které žáci získali v jiných učebních předmětech. Věnujeme pozornost tomu, aby se žáci naučili číst v grafech a tabulkách, aby je uměli vytvářet, zde využíváme výpočetní techniky jako prostředku pro hromadné zpracování dat. Žáci využívají prostředky výpočetní techniky i na procvičování příkladů pomocí výukových programů jako zdroj příkladů v elektronické, snadno dostupné podobě.

Matematika má úzkou vazbu s předměty Fyzika, Chemie, Zeměpis, Přírodopis, Informatika. Průřezová témata, která jsou naplňována prostřednictvím předmětu Matematika, jsou osobnostního a sociálního charakteru, napomáhají rozvíjení pozornosti, soustředění, tvořivosti, cvičení paměti, sebekontroly, sebeovládání, řešení problémů a získávání rozhodovacích dovedností.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Matematika směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,

- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech,
- vést žáky ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů,
- vést žáky k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjet u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory,
- vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině,
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- Vést žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti.

Kompetence pracovní

- Naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup.

Kompetence digitální

- Učit žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem,
- vést žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů,
- motivovat žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru),
- klást důraz na používání kalkulatoru, např. při provádění kontroly odhadů používá kalkulator při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku,
- vytvářet situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému,
- vést žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků.

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- manipulace s předměty - počítání prvků	1.	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- přirozená čísla v oboru 0-20 - čtení a zápis čísel - vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$	1.	
	- přirozená čísla v oboru 0-100 - čtení a zápis čísel - vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$	2.	
	- přirozená čísla v oboru 0-1 000 - čtení a zápis čísel - vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$	3.	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění - orientace na číselné ose - pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi - určování desítek a jednotek	1.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění - orientace na číselné ose - pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi - určování stovek, desítek a jednotek	2. – 3.	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- vlastnosti početních - operací s čísly - sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10	1.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání
	- sčítání a odčítání v oboru 0-100 - násobilka - násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 10)	2.	
	- pamětné a písemné sčítání a odčítání v oboru 0-1000 - pamětné a písemné násobení jednociferným činitelem - násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 8 a 9) - dělení se zbytkem - zaokrouhlování na desítky	3.	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	jednoduché slovní úlohy ze života dětí (řešené na základě manipulace s věcmi) s užitím osvojených početních operací	1.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	- vytváření jednoduchých slovních úloh k jednotlivým typům příkladů na sčítání a odčítání - slovní úlohy, které vedou k pochopení úsudku několikrát více	2.	
	- slovní úlohy vedoucí k sčítání a odčítání i k porovnávání o několik více, o několik méně - slovní úlohy vedoucí k násobení a dělení a rozlišování úsudků několikrát více, několikrát méně - slovní úlohy s jedním a dvěma početními výkony	3.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	jednotky času (hodina, minuta)	2.	
	- jednotky času (hodina, minuta, vteřina) - jednoduché převody - orientace v čase	3.	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- závislosti a jejich vlastnosti - seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy - orientace a čtení matematických zápisů	1. - 3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose	2.	
	práce s údaji (jízdní řád, ceník)	3.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	- vyhledávání určitých tvarů v okolí - třídění předmětů podle tvaru - rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh,	1.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání
	tělesa - krychle, kvádr, koule	2. - 3.	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	bod, přímka, polopřímka, úsečka – měření v cm a mm	2. - 3.	
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- modelování geometrických útvarů podle zadání - kružnice – seznámení (konstrukce)	1. - 3.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák:

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák:

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák:

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p používá pravítko

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	principy asociativnosti a komutativnosti	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- sčítání a odčítání čísel do 100000 - velká násobilka - písemné násobení dvojčíslným a trojčíslným číslem - dělení jednocíslným číslem - dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel	4.	
	- sčítání a odčítání čísel do milionu - písemné násobení jednocíslným až čtyřčíslným číslem - dělení dvojčíslným číslem	5.	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- zaokrouhlování na 1000, 100, 10 - kontroly výpočtů	4.	
	- zaokrouhlování na 1 000000 100 000, 10000, kontroly výpočtů	5.	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	4. - 5.	
- M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovnává zlomky	- zlomky - zlomky – pojem celek, zlomek, zlomková čára, čitatel, jmenovatel - zlomky (porovnávání)	4.	

Oblast: Matematika a její aplikace		Předmět: Matematika		Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:		Učivo		Ročník	Průřezová témata
- řeší slovní úlohy se zlomky - M-5-1-06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel		- slovní úlohy se zlomky - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem		5.	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty		- desetinná čísla – pochopení pojmu - čtení, zápis a znázornění v řádu desetin a setin		5.	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose		celá záporná čísla – zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění na číselné ose (kladná a záporná část) a teploměru vyjádření dlužné částky		5.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data - zapiše a utřídí získaná data (např. výsledky pozorování) s využitím digitálních technologií - rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém - získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji - využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma - navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií - posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou		- práce s daty - práce s doporučenými digitálními zdroji - třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/zvolených kritérií - základy práce s daty v tabulkovém procesoru - objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů		4. - 5.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je			
- M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - doplní údaje, které chybí v tabulce - využije pro uspořádání získaných dat tabulku	- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - aritmetický průměr - porovnání hodnot - podle tabulky a sloupcového diagramu nebo grafu - práce s daty v elektronické podobě	4.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	práce s geometrickými útvary	4.	
	rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	5.	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku a obrazce	4.	
M-5-3-03 sestojí rovnoběžky a kolmice	- vzájemná poloha dvou přímek v rovině - rovnoběžky, různoběžky, kolmice	4.	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku - jednotky obsahu	5.	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papír	- osová souměrnost - osově souměrné útvary	4.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
M-5-3-05 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa	kvádr, krychle, koule, jehlan, kužel, válec	4. – 5.	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	- slovní úlohy s netradičními postupy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost	4. - 5.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák:

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulačtor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák:

M-5-2-01p vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu i s použitím digitálních technologií

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi i s použitím digitálních technologií

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák:

M-5-3-01p znázorní, narysuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák:

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech i s použitím digitálních technologií

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Opakování z 5. ročníku - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - zobrazí přirozená čísla na číselné ose - provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně - rozlišuje typy závorek a početní výkony u výrazů se závorkami provádí ve správném pořadí - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje na desítky, stovky, tisíce atd. - správně zapisuje i přečte zlomek - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem - rozlišuje druhy čar - užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - rýsuje základní rovinné útvary - používá technické písmo k popisu geometrických útvarů - zná základní jednotky délky a obsahu	- přirozená čísla a základní početní operace s nimi - zlomky - rovinná geometrie, obrazce - prostorové útvary	6.	
Desetinná čísla - čte a zapisuje desetinná čísla - zobrazí desetinné číslo na číselné ose - M-9-1-02 porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla	- rozšíření oboru desetinných čísel - zápis a čtení desetinných čísel - porovnávání desetinných čísel - základní početní operace s desetinnými čísly	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• M-9-1-01 provádí početní operace s desetinnými čísly • používá kalkulačtor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku • využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku • provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového procesoru • využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru • zná a převádí jednotky délky a hmotnosti • zná a převádí běžně používané jednotky obsahu	• převody jednotek délky, hmotnosti a obsahu • práce s kalkulačkou, algoritmy početních operací ve vhodném prostředí, seznámení s prací v tabulkovém procesoru (jednoduché výpočty, formát čísla)		
Úhel • M-9-3-03 narýsuje a změří daný úhel • graficky přenesl úhel a sestrojí jeho osu. • M-9-3-02 rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů • M-9-3-03 provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) • M-9-3-01 pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, při řešení úloh využívá jejich vlastností	• úhel, osa úhlu • velikost úhlu (vyjádřená ve stupních/minutách) • šedesátková soustava, převod stupňů na minuty a zpět • grafický přenos úhlu • úhel ostrý, pravý, tupý • přímý • vedlejší a vrcholové úhly • souhlasné a střídavé úhly • sčítání, odčítání a jednoduché násobení úhlů a jejich velikostí	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- M-9-3-01 pozná souhlasné a střídavé úhly, při řešení úloh využívá jejich vlastností - M-9-3-03 graficky sčítá a odčítá úhly			
Osová souměrnost - určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné - sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti - M-9-3-01 určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce	- shodnost geometrických útvarů; osová souměrnost, osa souměrnosti, obrazce osově souměrné - zrcadlení	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice
Dělitelnost přirozených čísel - rozezná prvočíslo a číslo složené - provádí rozklad přirozeného čísla na prvočinitele - určí čísla soudělná a nesoudělná - určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel - M-9-1-03 řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku a dělitele 2 - 3 přirozených čísel - užívá znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10	- násobek, dělitel, znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10 - prvočísla a čísla složená - rozklad na prvočinitele, společní dělitele, společné násobky - čísla soudělná a nesoudělná	6.	
Trojúhelník - M-9-3-02 třídí a popíše trojúhelníky - sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku - sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	- vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - rovnoramenné a rovnostranné trojúhelníky a jejich vlastnosti - kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků - M-9-1-04 sčítá a odčítá dva až tři zlomky - M-9-1-04 násobí a dělí dva zlomky - upraví smíšené číslo na zlomek - určí převrácené číslo k danému zlomku - upraví složený zlomek - M-9-1-04 převede zlomek na desetinné číslo a naopak - M-9-1-04, M-9-1-09 užívá zlomky při řešení praktických situací, odhadne výsledek a ověří jeho reálnost - M-9-1-04, M-9-1-09 řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky, provede rozbor matematického problému - zapiše řešení s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky			
Shodnost, konstrukce trojúhelníků - určí shodné útvary - M-9-3-07 užívá věty o shodnosti útvarů sss, sus, usu - M-9-3-06 sestrojí trojúhelník zadaný sss, sus, usu (včetně rozboru s náčrtem a stručného zápisu postupu konstrukce)	- shodnost geometrických útvarů - věty o shodnosti trojúhelníků včetně zápisu a použití správné symboliky - konstrukce trojúhelníků	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- M-9-3-08 sestrojí obraz útvaru v osově a ve středové souměrnosti - M-9-3-01 využívá potřebnou matematickou symboliku			
Celá čísla - rozlišuje kladná a záporná čísla - zobrazí kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - objasní pojem opačné číslo a určí opačné číslo k danému číslu - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí základní početní operace s celými čísly - používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku - využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku	- čísla kladná a záporná - navzájem opačná čísla - absolutní hodnota - uspořádání celých čísel; sčítání, odčítání, násobení a dělení celých čísel - digitální technologie pro výpočty	7.	
Racionální čísla - zobrazí dané racionální číslo na číselné ose - porovnává racionální čísla - určuje absolutní hodnotu racionálního čísla	- záporná desetinná čísla, záporné zlomky - racionální čísla a početní operace s nimi - číselné obory, jejich značení a vztahy mezi nimi <i>nadstandardně – rozšiřující učivo</i>)	7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kooperace a kompetice

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- sčítá a odčítá racionální čísla - vynásobí a vydělí racionální čísla - M-9-1-09 užívá početní výkony s celými a racionálními čísly v praxi - M-9-1-09 řeší slovní úlohy na užití celých a racionálních čísel - zařadí dané číslo do správného číselného oboru (<i>nadstandardně - rozšiřující učivo</i>)			
Středová souměrnost, další shodná zobrazení - určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce - M-9-3-01 užívá shodná zobrazení (osovou a středovou souměrnost) v praxi	- středová souměrnost; středově souměrné útvary - posunutí, otáčení (<i>nadstandardně – rozšiřující učivo</i>)	7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita
Poměr - M-9-1-05 porovnává dvě veličiny poměrem, objasní pojmy poměr a postupný poměr - zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru - M-9-1-05 rozdělí celek na dvě (tři) části v daném poměru - daný poměr zjednoduší krácením - M-9-1-05 řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru - M-9-1-05 využívá dané měřítko při zhotovování	- poměr, převrácený poměr, postupný poměr - měřítko plánů a mapy - úměra - pravoúhlá soustava souřadnic v rovině - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka - slovní úlohy	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
jednoduchých plánů a čtení map • M-9-2-03 zapíše tabulku přímé, nepřímé úměrnosti • M-9-2-03 určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní • zakreslí bod s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic • přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic • narýsuje graf přímé (nepřímé) úměrnosti • řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti • řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky		7.	
Čtyřúhelníky • M-9-3-02 rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti • modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru • M-9-3-06 sestrojí rovnoběžník v jednoduchých případech • vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku • M-9-3-06 sestrojí lichoběžník	• kosočtverec, kosodélník, lichoběžník, různoběžník • nástroje a využití geometrického a dynamického softwaru	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
v jednoduchých případech - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - M-9-3-04 řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku			
Procenta - M-9-3-04 určí kolik procent je daná část z celku, vypočítá jedno procento z daného základu - M-9-1-04 určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent - M-9-1-04 určí celek z dané části a příslušného počtu procent - M-9-1-06 řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku - M-9-1-06 řeší jednoduché příklady na výpočet úroků - vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře - určí hledanou jistinu z daného úroku	- procento, základ, procentová část, počet procent - procenta v úlohách z praxe - úrok - promile	7.	
Hranoly M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů;	- hranoly a jejich sítě - povrch a objem hranolu	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
využívá potřebnou matematickou symboliku • M-9-3-10 odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou • M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou • M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí			

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Druhá mocnina a odmocnina • M-9-1-01 užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	• druhá mocnina racionálních čísel • vlastnosti druhé mocniny	8.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
M-9-2-01 vyhledává hodnoty druhých mocnin a odmocnin v tabulkách	- určování druhé mocniny na kalkulačce a pomocí tabulek - druhá odmocnina - vlastnosti druhé odmocniny - určování druhé odmocniny na kalkulačce a pomocí tabulek		
Pythagorova věta M-9-4-01 užívá Pythagorovu větu při výpočtech v pravoúhlém trojúhelníku a při řešení úloh z praxe	- Pythagorova věta - užití Pythagorovy věty v úlohách - věta obrácená k větě Pythagorově a její užití - Pythagorejské trojúhelníky	8.	
Mocniny s přirozeným mocnitelem - vyjádří součin stejných činitelů pomocí mocniny s přirozeným mocnitelem - M-9-1-07 sčítá, odčítá mocniny se stejným základem a stejným přirozeným mocnitelem - M-9-1-07 násobí a dělí mocniny se stejným základem a přirozeným mocnitelem - umocní mocninu, součin a zlomek - zapiše dané přirozené číslo pomocí mocnin deseti a ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 < a < 10$, (n je libovolné celé číslo)	<i>Rozšiřující učivo:</i> - třetí mocnina racionálních čísel - určování třetí mocniny na kalkulačce a pomocí tabulek - třetí odmocnina - mocniny s přirozeným mocnitelem - sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem - násobení a dělení mocnin - umocňování mocnin - zápis čísel v desítkové soustavě	8.	
Kruh a kružnice - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky - M-9-3-06 sestrojí tečnu kružnice v libovolném bodě kružnice	- vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - Thaletova věta	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• M-9-3-01 použije Thaletovu větu, sestrojí tečnu ke kružnici z libovolného bodu ležícího vně kružnice • určí vzájemnou polohu dvou kružnic, užívá pojem středná • M-9-3-04 vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice, poloměr kružnice (kruhu) z dané délky kružnice (obvodu nebo obsahu kruhu) • využívá digitální prostředí pro manipulaci s prostorovými útvary • M-9-4-01 řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice, poloměru kružnice	• obvod kruhu, délka kružnice • obsah kruhu • části kružnice a kruhu • nástroje a využití geometrického a dynamického softwaru		
Výrazy • určuje hodnotu daného číselného výrazu • zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými • M-9-1-07 dosadí za proměnné číselné hodnoty do výrazu a určí jeho číselnou hodnotu, zjednodušuje celistvé výrazy • sčítá a odčítá celistvé výrazy • M-9-1-07 násobí celistvý výraz jednočlenem a dvojčlenem	• číselné výrazy • výrazy s proměnnými • sčítání a odčítání výrazů • násobení a dělení mnohočlenů jednočlenem • násobení mnohočlenu mnohočlenem • vzorce pro úpravu výrazů • digitální technologie pro výpočty	8.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- M-9-1-07 upraví výraz vytýkáním před závorku a pomocí vzorců $(a \pm b)^2$; $a^2 - b^2$ (v jednoduchých případech) - používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku - využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku			
Válec - vypočítá povrch a objem válce - řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům objemu a povrchu válce	- válec, síť válce - povrch a objem válce	8.	
Lineární rovnice - M-9-1-08 řeší lineární rovnice s jednou neznámou - M-9-1-08 užívá ekvivalentní úpravy lineárních rovnic - určí, kdy má lineární rovnice právě jedno řešení, nemá řešení nebo kdy má nekonečně mnoho řešení	- rovnost - lineární rovnice - ekvivalentní úpravy rovnic - rovnice se zlomky - počet řešení rovnice - slovní úlohy - vyjádření neznámé ze vzorce	8.	
Konstrukční úlohy - M-9-3-06 provádí jednoduché konstrukce trojúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků - M-9-3-05 řeší jednodušší konstrukční	- množiny všech bodů dané vlastnosti - jednoduché konstrukce - konstrukční úlohy	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
úlohy, provede rozbor, zapíše postup konstrukce pomocí matematických symbolů			
Statistika - M-9-2-01 určí četnost jednotlivých jevů, aritmetický průměr a odchylky od aritmetického průměru - M-9-2-01 provádí jednoduché statistické šetření, zaznamená jeho výsledky formou tabulky nebo sloupcového nebo výsečového grafu - používá tabulkový procesor: organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií - M-9-2-02 čte a sestrojí jednoduché statistické diagramy	- základní pojmy ze statistiky - rozdělení četností - grafy - aritmetický průměr - modus - medián - vlastnosti souboru dat	8.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Lomené výrazy - určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl - rozšiřuje a krátí lomené výrazy - sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy - násobí a dělí dva lomené výrazy	- lomený výraz a jeho definiční obor - krácení a rozšiřování lomených výrazů - sčítání a odčítání lomených výrazů - násobení lomených výrazů - dělení lomených výrazů - složené lomené výrazy	9.	
Řešení lineárních rovnic - M-9-1-08 řeší úlohy z praxe vedoucí k řešení lineárních rovnic úloh o pohybu, společné práci a směsích - používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku - vhodně volí digitální technologie a aplikace k ulehčení výpočtů úloh odpovídajících učivu daného ročníku	- lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - slovní úlohy o pohybu - slovní úlohy o směsích - slovní úlohy o společné práci - digitální technologie pro výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje)	9.	
Podobnost geometrických útvarů, stejnolehlost - určí podobné obrazce v rovině a určí příslušný koeficient podobnosti. - určí rozměry podobného obrazce k danému - M-9-3-07 užívá věty uu, sss, sus pro určení podobnosti trojúhelníků - rozdělí úsečku dané délky v daném poměru, změní délku úsečky v daném poměru	- podobné útvary - věty o podobnosti trojúhelníků - stejnolehlost	9.	
Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	lineární rovnice se dvěma neznámými	9.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- M-9-1-08 řeší soustavy dvou lineárních rovnic metodou dosazovací, sčítací a graficky - určí, kdy soustava dvou lineárních rovnic má právě jedno řešení, nemá řešení nebo kdy má nekonečně mnoho řešení - M-9-2-05 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - metoda dosazovací (substituční) metoda sčítací (adiční) - slovní úlohy - užití soustav rovnic při řešení složitějších slovních úloh		
Funkce - M-9-2-04 rozezná funkční vztah od jiných vztahů - M-9-2-04 určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce - M-9-2-04 sestrojí graf lineární funkce, z daného grafu lineární funkce určí její rovnici - M-9-2-04 užívá graf lineární funkce při grafickém řešení soustavy dvou lineárních rovnic - M-9-2-04 sestrojí graf kvadratické funkce $y = ax^2$, nepřímé úměrnosti $y = \frac{k}{x}$	- pojem funkce, definiční obor, obor hodnot, omezenost funkce - graf funkce - rostoucí a klesající funkce - lineární funkce - grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých (<i>nadstandardně</i>) - funkce nepřímé úměrnosti - kvadratická funkce	9.	
Goniometrické funkce ostrého úhlu - určuje hodnoty funkce sinus, kosinus a tangens - sestrojí grafy funkcí sinus, kosinus, tangens	- vztahy mezi stranami a úhly pravoúhlého trojúhelníka - grafy goniometrických funkcí - užití goniometrických funkcí k výpočtům	9.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
užívá funkce sinus a tangens při řešení úloh v rovině			
Základy finanční matematiky - M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - umí zjistit vztahy mezi měnami a převádět je, provádí jednoduché úrokování - vypočítá daň z úroku - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí na jednoduché úrokování - používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí - využívá software pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu	- převody měn - jednoduché a složené úrokování - využití matematiky v rodinném hospodaření - analýza a grafické znázornění dat	9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – Kreativita Projekt: „Zakládám svou vlastní firmu“
Povrchy a objemy těles - užívá a převádí jednotky objemu - používá pojmy podstava tělesa, stěna, hrana, vrchol, výška, stěnová úhlopříčka, tělesová úhlopříčka - M-9-3-10 vypočítá povrch a objem kvádru, krychle, hranolu (v jednoduchých případech), válce, jehlanu (v jednoduchých	- pravidelné mnohoúhelníky a pravidelné hranoly - povrch a objem jehlanu - kužel - koule - komolý jehlan a komolý kužel - nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru	9.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
případech), kužele, koule • M-9-3-13 řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům objemu a povrchu těles • M-9-3-12 načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině • M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák:

M-9-1-01p píše písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem, používá digitální technologie jako nástroj při řešení rutinních výpočtů

M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)

M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace, používá digitální technologie jako nástroj při řešení rutinních výpočtů

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu

M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák:

M-9-2-01p vyhledává a třídí data i za pomoci digitálních technologií

M-9-2-02p porovnává data i za pomoci digitálních technologií

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák:

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu

M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary

M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti

M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce

M-9-3-11p sestrojí síť základních těles

M-9-3-12p načrtne základní tělesa

M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák:

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy

M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací

M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.3 Informatika

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Informatika.

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je vyučován od 4. do 9. ročníku 1 hodinu v týdnu.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Kompetence k učení

- Vést žáky k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj,
- k porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci,

- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajobu pomocí věcných argumentů,
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje,
- naučit žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím dosáhnout větší věrohodnosti vyhledávaných informací,
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k získávání zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce,
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat,
- ke schopnosti pracovat v týmu,
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj,
- vést žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích.

Kompetence občanské

- Vést žáky k posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech,
- k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW,
- vést žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích.

Kompetence pracovní

- Standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci,
- Poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci.

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 4.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
<i>Úvod do kódování a šifrování dat a informací</i> DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat - sdělí informaci obrázkem	- sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku - hodnocení získaných dat	4.	
- I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	- využití značek, piktogramů, symbolů, šifer a kódů pro záznam - kódování informace obrázkem (piktogramy, emodži) - kódování informace textem (kód) - kódování informace číslem - kódování a šifrování textu (šifra) - kódování rastrového obrázku (pixel, rastr, rozlišení) - kódování vektorového obrázku (tvary, skládání obrazce -Tangramy)	4.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	- model jako zjednodušené znázornění skutečnosti - využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání	4.	

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 4.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
	a vysvětlování jevů kolem žáka		
<i>Ovládání digitálního zařízení</i> DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, k čemu slouží - vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky	- digitální zařízení - zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - ovládání myši - kreslení čar, vybarvování - používání ovladačů - ovládání aplikací (krok zpět, zoom) - kreslení bitmapových obrázků - WORD – základní nástroje textového dokumentu - psaní slov na klávesnici - editace textu - ukládání práce do souboru - otevírání souborů - přehrávání zvuku - příkazy a program	4.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita
- I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením	4.	
<i>Práce ve sdíleném prostředí</i> DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	využití digitálních technologií v různých oborech	4.	

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 4.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
- I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů	- počítačová data, práce se soubory - ovládání aplikací (krok zpět, zoom) - mazání dat - koš		
- I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj	- propojení technologií, internet - úložiště, sdílení dat, cloud - propojení technologií, internet - uživatelské účty - hesla	4.	
- I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	- ergonomie - ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - technické problémy a přístupy k jejich řešení	4.	

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 5.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
<i>Úvod do práce s daty</i> DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat INFORMAČNÍ SYSTÉMY - I-5-1-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplňuje posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplňuje prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	- data, druhy dat - doplňování tabulky a datových řad - kritéria kontroly dat - řazení dat v tabulce - vizualizace dat v grafu - záznam, doplnění a úprava záznamu - WORD – základní nástroje textového dokumentu, návrh tabulky	5.	
<i>Úvod do modelování pomocí grafů a schémat</i> DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	- graf - hledání cesty - schémata - obrázkové modely - model - řešení problémů pomocí modelů	5.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 5.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
- I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy			
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	- ergonomie - uživatelské účty - hesla - technické problémy a přístupy k jejich řešení	5.	
<i>Základy programování - příkazy, opakující se vzory</i> ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - I-5-2-03 v blokově orientovaném	- různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu - příkazy a jejich spojování - opakování příkazů - pohyb a razítkování - algoritmy - ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - vlastní bloky a jejich vytváření - kombinace procedur	5.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 5.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
programovacím jazyce sestaví program (pro ovládání postavy); rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný blok	• motivační robotika VEX123		
<i>Základy programování – vlastní bloky, náhoda</i> ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ • I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program (pro ovládání postavy); rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či	• kreslení čar • pevný počet opakování • ladění, hledání chyb • vlastní bloky a jejich vytváření • změna vlastností postavy pomocí příkazů • náhodné hodnoty • čtení programů • motivační robotika VEX123	5.	

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 5.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
programu, najde a opraví v něm případnou chybu - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů			
<i>Základy programování - postavy a události</i> ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program (pro ovládání postavy); rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	- SCRATCH - ovládání pohybu postav - násobné postavy a souběžné reakce - modifikace programu - animace střídáním obrázků - spouštění pomocí událostí - vysílání zpráv mezi postavami - čtení programů - programovací projekt	5.	

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 5.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu			
<i>Úvod do informačních systémů</i> INFORMAČNÍ SYSTÉMY - I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	- skupiny objektů a vztahy mezi nimi - vzájemné působení - příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka - systém - struktura - prvky - vztahy	5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Žák:

I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Žák:

I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Žák:

I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žák:

I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 6.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
<i>Práce s daty</i> DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat	data, informace - vztah dat a informací - získávání, vyhledávání a ukládání dat - evidence dat v tabulce, grafu - kontrola dat - porovnání dat v tabulce a grafu - kontrola hodnot v tabulce - vyvozování závěrů - časté chyby při interpretaci dat	6.	
<i>Kódování a šifrování dat a informací</i> DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy	kódování a přenos dat - využití značek, piktogramů, symbolů, kódů pro záznam - znakové sady - sdílení, přenos a ochrana informace šifrování (obrácená abeceda, Cézarova šifra, symetrická šifra) - jednoduché šifry - kódování barev - vektorová grafika	6.	

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 6.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	- zjednodušení zápisu, kontrolní součet - binární kód, logické A a NEBO		
Počítače DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - I-9-4-04 poradí s typickými závadami a chybovými stavy počítače - I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování	hardware a software - druhy počítačů - základní části počítače - klávesnice, myš - prvky v uživatelském rozhraní (ovládání oken) - spouštění, přepínání a ovládání aplikací - správa souborů, struktura složek - WORD – nástroje textového dokumentu počítačové sítě - domácí a školní počítačová síť - internet (základní principy činnosti) - princip e-mailu - uživatelské účty - hesla - vytvoření e-mailové adresy bezpečnost - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením (poučení o bezpečnosti práce) - postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení /	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 6.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny	dialogová okna)		
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ • 1-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	• algoritmizace • SCRATCH • jednoduché scénáře, sekvence, kostýmy (tvorba, zápis, přečtení) • opakování bloků • kreslení obrazců (sestavení jednoduchého funkčního postupu) např. v Scratch • programování • nástroje programovacího prostředí • vlastní bloky • vlastnosti pera • kreslení ornamentů • kontrola řešení • ověření algoritmu • nalezení chyby • motivační robotika • VEX123	6.	
• I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chyb	• tvorba digitálního obsahu • ověření algoritmu, programu (například opakovaným spuštěním	6.	

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 6.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
	- nalezení chyby (například krokováním); - úprava algoritmu a programu		
<i>Informační systémy</i> INFORMAČNÍ SYSTÉMY - I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	informační systémy - školní informační systém - uživatelé - činnosti - práva - struktura dat - ochrana dat uživatelů - účel informačních systémů ve společnosti		
<i>Práce s daty</i> INFORMAČNÍ SYSTÉMY - I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla	návrh a tvorba evidence dat - formulace požadavků, pravidel - struktura tabulky WORD (nástroje – vzhled, přidávání řádků, sloupců) - data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce	6.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 6.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů	• kontrola hodnot v tabulce • filtrování, řazení a třídění dat • porovnání dat v tabulce a grafu • řešení problémů s daty • kontrola hodnot v tabulce • kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel		

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 7.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
<i>Modelování pomocí grafů a schémat</i> DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	- schéma, myšlenková mapa, modely - vývojový diagram - ohodnocený graf - minimální cesta grafu - kostra grafu - orientované grafy, automaty - modely, paralelní činnost	7.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	- kompletnost dat - časté chyby při interpretaci dat	7.	
<i>Programování – podmínky, postavy a události</i>		7.	

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 7.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ ● I-9-2-01 po přečtení jednotlivých roků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ● I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ● I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ● I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu ● používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav	● SCRATCH ● opakování s podmínkou ● události, vstupy ● objekty a komunikace mezi nimi		

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 7.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech			
<i>Programování – opakování a vlastní bloky</i> ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - I-9-2-01 po přečtení jednotlivých roků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- vytvoření programu (scénáře) - opakování bloků - podprogramy (vlastní bloky)	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 7.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	- POWER POINT – tvorba prezentací (nástroje) - prvky v uživatelském rozhraní (ovládání oken) - spouštění, přepínání a ovládání aplikací	7.	
- I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj	- uživatelské účty - hesla - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením (poučení o bezpečnosti práce)	7.	

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 8.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
<i>Programování – větvení, parametry a proměnné</i> ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ • I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu • podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví přehledný program k vyřešení problému (nebo sestaví robota) • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná	• SCRATCH • větvení programu • rozhodování • grafický postup • souřadnice • podprogramy a parametry • proměnné • (případně sestavení, oživení robota)	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 8.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
• ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			
<i>Hromadné zpracování dat</i> INFORMAČNÍ SYSTÉMY • I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat • I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat	• MS EXCEL • relativní a absolutní adresy buněk • použití vzorců u různých typů dat • funkce s číselnými vstupy • funkce s textovými vstupy • vkládání záznamu do databázové tabulky • řazení dat v tabulce • filtrování dat v tabulce • zpracování výstupů z velkých souborů dat	8.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 8.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	operace s grafy		
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj	- uživatelské účty - hesla - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením (poučení o bezpečnosti práce)	8.	

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 8.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
<i>Programovací projekty</i> ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ • I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu • řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném	• programovací projekt a plán jeho realizace • popsání problému • testování, odladění, odstranění chyb • pohyb v souřadnicích • ovládání myši, posílání zpráv • vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu • nástroje zvuku, úpravy seznamu • import a editace kostýmů, podmínky • návrh postupu, klonování • animace kostýmů postav, události • analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné • výrazy s proměnnou • tvorba hry s ovládáním, více seznamů • tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 8.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně			
<i>Digitální technologie</i> DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE • I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	<i>Hardware a software</i> • složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • operační systémy: funkce, typy, typické využití • komprese a formáty souborů • fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)	9.	

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 8.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
- I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení- - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou	<i>Sítě</i> - typy, služby a význam počítačových sítí - fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) <i>Bezpečnost</i> - bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat <i>Digitální identita</i> - digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat		

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník 8.	
Očekávané výstupy	Učivo	ročník	Průřezová témata
mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	• fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Žák:

I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti

I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek

I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění

I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Žák:

I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti

I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení

I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Žák:

I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá

I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce

I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žák:

I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému

I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu

I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu

I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

5.4 Člověk a jeho svět

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Prvouka (1. – 3. ročník)
- Vlastivěda (4. – 5. ročník)
- Přírodověda (4. – 5. ročník)

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je určen pro všechny ročníky 1. stupně.

Tato vzdělávací oblast, Člověk a jeho svět, je komplexní oblastí, která zahrnuje vzdělávání o člověku, rodině, společnosti, vlasti, přírodě, kultuře, technice, zdraví, bezpečí atd. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, včetně situací ohrožení, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Vzdělávací oblast nabízí prostor pro témata týkající se pohybu v online prostředí se zaměřením na téma bezpečí a ochrany vlastní osoby a zdraví. Žáci se v modelových situacích prostřednictvím dramatizace nebo hry učí rozpoznávat a řešit nebezpečné nebo nepříjemné situace, do kterých se v souvislosti s používáním digitálních technologií mohou dostat.

Zapojení digitálních technologií umožňuje žákům názornější porozumění přírodním jevům, které nelze pozorovat v reálných podmínkách, rozšiřuje možnosti provádění a zaznamenání pokusů, slouží k prohlížení rozměrných 3D objektů a k 3D prohlídkám pamětihodností (virtuální prohlídky měst, muzeí).

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do *pěti tematických okruhů*.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní citění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět. Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti,
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události,
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody),

- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru,
- předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování,
- vést žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti,
- vést žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení,
- vést žáky k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- Na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí,
- vést žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech,
- vést žáky k orientaci v problematice peněz a cen, k odpovědnému spravování osobního rozpočtu,
- ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku.

Kompetence pracovní

- Poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci,
- vést žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.

Kompetence digitální

- Klást důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování,
- vést žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč,
- vést žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací,
- vést žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil,
- motivovat žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací,

- dávat žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Prvouka** se vyučuje v prvním, druhém a třetím ročníku 2 hodiny v týdnu. Výuka Prvouky se v 1. období ve spojení s ostatními předměty uplatňuje v rozsahu přiměřeném chápání žáků tohoto věku. Žáky učíme k citlivému přístupu k přírodě, lásce k okolní krajině, k obci, její minulosti a přítomnosti. Cílem vzdělávání v předmětu Prvouka je učit žáky pozorovat přírodní jevy, orientovat se v prostoru a čase, vytvářet u nich pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu a vlasti, dát žákům základní poučení o lidském těle a ochraně zdraví, naučit žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních, učit žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí, aby si na základě činností a pozorování vytvářeli nové představy o podstatných věcech a jevech, které je obklopují doma, ve škole, v obci, aby předměty a jevy pojmenovávali, vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy a názory.

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Činnostní učení Prvouce podněcuje aktivitu všech žáků. V souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali písemně či výtvarně. Charakteristické pro výuku předmětu Prvouka je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohacují a učivo spojují se životem kolem dětí. Výuku doplňují taktéž besedy, filmy, vycházky a exkurze.

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- práce s plánem své obce - osobní bezpečí, bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace	1. - 3.	2. ročník Enviromentální výchova: Vztah člověka k prostředí „Jarní setkání“
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	název obce a jejích částí, poloha v krajině	2. - 3.	
	význačné orientační body, historická a památná místa v obci	2. - 3.	
	minulost a současnost obce (města)	3.	
	- význačné budovy - dopravní síť	2. - 3.	
	naše vlast, hlavní město Praha, státní symboly	2. - 3.	
LIDÉ KOLEM NÁS - ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům - podílí se na vytvoření společných pravidel chování ve třídě včetně	- rodina, domov, vlast, vztahy mezi členy rodiny, role členů rodiny, pravidla rodinného života: práva a povinnosti jejich členů - pravidla při práci s digitálními technologiemi	1. - 2.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
pravidel při práci s počítačem, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod. a pravidla dodržuje			
	osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům	1. - 3.	1. ročník Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Poznávání lidí Osobnostní rozvoj Kreativita „Poznej sám sebe“ 2. ročník Osobnostní a sociální výchova Mezilidské vztahy „Co už všechno víme o koni“
	vztahy mezi lidmi, komunikace, principy demokracie		
	osvojování vhodného chování k ostatním, pravidla slušného chování, ohleduplnost		
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce	2. - 3.	
	různá povolání	1. - 2.	
	volný čas a jeho využití	1. - 2.	
LIDÉ A ČAS - ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií	- základní orientace v čase - den, týden, měsíc, rok, - minulost, přítomnost a budoucnost - letopočet - roční období - kalendář - denní režim	1. - 2.	
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní	- kultura a historie naší obce, města - péče o památky	2. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
či historické památky, významné události regionu	minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj		
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti	2. - 3.	
ROZMANITOST PŘÍRODY ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- charakteristika ročních období pozorování změn počasí - reakce rostlin a živočichů na roční období	1. - 3.	1. ročník Enviromentální výchova Vztah člověka k prostředí „Zima“
ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- rozlišení živé a neživé přírody - základní význam vody, vzduchu, vlastností a formy vody, ohně a půdy - podmínky života na Zemi, význam ovzduší a vodstva - podnebí a počasí	2. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - naplánuje pokus, s využitím digitálních technologií jej provede - zaznamená výsledky pokusu s využitím digitálních technologií	- třídění látek - změny látek a skupenství - vlastnosti látek - měření veličin - základní jednotky délky, hmotnosti, objemu, času - pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin - látky a jejich vlastnosti – měření veličin s využitím digitálních technologií (např. digitální lupy) - plánování a záznam jednoduchých pokusů	2. – 3.	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	- lidské tělo - péče o zdraví - stavba lidského těla	2. - 3.	2. ročník Osobnostní a sociální výchova- morální rozvoj Řešení problémů, hodnoty, postoje, prakt. etika „Ve zdravém těle zdravý duch“
ČJS-3-5-01 projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- správná životospráva - zdravý životní styl - vhodná skladba potravin - pitný režim	1. – 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své i ostatních	- první pomoc - drobné úrazy a poranění - první pomoc při drobných poraněních - vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v silničním provozu - vybavení kola	2. - 3.	3. ročník Výchova demokratického občana Občan, občanská spol. a stát, „Vím, co smím a mám“
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení - čísla tísňového volání - správný způsob volání na tísňovou linku	1. - 3.	
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	správné a bezpečné chování	1. - 3.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák:

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák:

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS

Žák:

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák:

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu i s využitím digitální technologie

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák:

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.4.2 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Vlastivěda** zahrnuje ve 4. a 5. ročníku učivo zeměpisné a historické, probíhá ve čtvrtém a pátém ročníku 2 hodiny v týdnu. Cílem vzdělávání v předmětu Vlastivěda je dát žákům přehled o jejich regionu, aby postupně získali základní zeměpisný přehled o České republice a o Evropě jako součásti světa, aby se naučili číst a vyhledávat základní údaje v mapě České republiky a Evropy, aby si osvojili nové pojmy v souvislosti s orientací na mapě, seznámili se významnými etapami našich národních dějin, chápali historické a zeměpisné pojmy v souvislostech, naučili se zařazovat hlavní události časově do staletí. Ve Vlastivědě se dále žáci učí poznávat, jak se život lidí mění a vyvíjí, jakým změnám podléhají věci kolem nás, jak se mění architektura a způsob života v průběhu staletí. Žáci si osvojují dějepisné pojmy související s uspořádáním společnosti, probouzí se u nich vztah k místu bydliště, postupně se rozvíjí vědomí sounáležitosti se svou zemí, světadílem. Vedeme žáky k propojování místních historických, zeměpisných a kulturních informací, k poznávání charakteristiky určitého regionu i událostí.

Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

Výuku Vlastivědy doplňují návštěvy muzeí, výstav, významných historických míst a památek, besedy s pamětníky, cestopisné a dokumentární filmy, vycházky a exkurze. V hodinách předmětu Vlastivěda využíváme zkušeností žáků z výletů po vlasti, žákům dáváme prostor, aby mohli o svých zážitcích vyprávět a svá vyprávění doplnit fotografiemi, videonahrávkami, ukázkami pohlednic a suvenýrů.

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary - vodstvo	4.	
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- práce s kompasem a mapou - určování světové strany v přírodě - orientační body a linie	4.	
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	- orientace podle náčrtů, plánů a map - zeměpisné pojmy - mapy obecně zeměpisné a tematické (obsah, grafika, vysvětlivky)	4.	
	- Evropa a svět - Kontinenty a oceány - Evropské státy - Evropská unie	5.	5. ročník Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá (Objevujeme Evropu a svět) „Cestovní kancelář“
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	- regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR - rozšíření půd, rostlinstva a živočichů - vliv krajiny na život lidí - působení lidí na krajinu a životní prostředí	4.	
	- kraje ČR - surovinové zdroje, výroba, služby a obchod	5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	v jednotlivých krajích České republiky		
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	- předávání osobních zkušeností z cest - cestování	5.	Multikulturní výchova Princip sociálního smíru a solidarity
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- naše vlast - domov, krajina, národ - základy státního zřízení a politického systému v ČR - volby - státní správa a samospráva - státní symboly - armáda ČR	4.	Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- etické zásady - zvládání vlastní emocionality - rizikové situace - rizikové chování - předcházení konfliktům	4.	4. ročník Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá (tolerance, bezpečnost) „Koho potkáme na letišti?“
- ČJS-5-2-01 pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě - uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou - uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu - zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií	- soužití lidí – komunikace v digitálním světě, digitální identita - chování lidí – předcházení konfliktním situacím v online prostředí - osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa	5.	
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání	rizikové chování – šikana	4.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- a chování, která se už nemohou tolerovat - odmítne nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě - na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě	- prevence šikany - soužití lidí – komunikace v digitálním světě (např. SMS) - chování lidí – uvědomění si rizikové situace v online prostředí		
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- finanční gramotnost - základní formy vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné - vlastnictví – autorská práva - hmotný a nehmotný majetek - peníze - rozpočet - příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - způsoby placení - banka jako správce peněz - úspory, půjčky	4.	Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola
	- hotovostní a bezhotovostní forma peněz - způsoby placení - banka jako správce peněz - úspory, půjčky	5.	
LIDÉ A ČAS ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá	- čas, časová osa - dějiny jako časový sled událostí	4.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- letopočet - lidé a obory zkoumající minulost		
ČJS-5-3-02 využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	- minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj - obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava	4.	
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- současnost a minulost v našem životě - báje, mýty, pověsti - minulost kraje - Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové	4.	
	- vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času (20. století), tradice - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - regionální památky – péče o památky	5.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák:

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák:

ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)i při interakci v digitálním světě

ČJS-5-2-02p rozpozná ve svém okolí i v digitálním světě nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

Žák:

ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.4.3 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka Přírodovědy ve 2. vzdělávacím období navazuje na učivo Prvouky, v mnohém ho prohlubuje a rozšiřuje. Ve čtvrtém ročníku probíhá 1 hodinu týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně. Charakter výuky je činnostní, to předpokládá provádění žákovských pokusů, rozhovor o pozorovaných pokusech i jiných sledovaných přírodních úkazech. Žáci poznávají přírodu, její zákonitosti, dochází k poznání, že Země a život na ní tvoří celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje v rovnováze.

Cílem vzdělávání v předmětu Přírodověda je, aby žák získával jasné a konkrétní představy o přírodních živých i neživých a přírodních jevech na základě pozorování, aby se učil poznávat přírodní zákonitosti při aktivních a tvůrčích činnostech, jednak samostatně, ale i při práci ve skupinách. Na základě prováděných pokusů umožníme žákům poznat a pochopit přírodní děje, zaznamenané výsledky pozorování a pokusů diskutovat se spolužáky, vyvozovat závěry a za pedagogického vedení je upřesňovat, popřípadě zobecňovat.

Vedeme žáka k tomu, aby si uvědomoval sám sebe jako člověka, živou bytost, která má své fyziologické a biologické funkce a potřeby, aby se učil rozpoznávat, co je pro člověka užitečné a naopak škodlivé z hlediska hygieny, výživy aj.

Žáci získávají základní poučení o bezpečném chování v různých životních situacích i při mimořádných událostech, které ohrožují nejen zdraví jednotlivců, ale i celých skupin obyvatel. Vedeme žáky k tomu, aby si na základě svých zkušeností a sledování konkrétních situací postupně uvědomovali odpovědnost každého (i nedospělého) člověka za své zdraví a bezpečnost. Upozorňujeme žáky na situace, při kterých by nevhodným chováním mohli ohrozit zdraví spolužáků nebo zavinit úraz jiných lidí.

Charakter výuky je převážně činnostní a spočívá především v provádění žákovských pokusů. Žáci mají možnost přírodniny zkoumat více smysly a mnohé poznatky sami objevovat. O svých pozorováních si vedou záznamy, nákresy, zápisy do tabulek, krátké popisy provedení, zápisy závěru aj. Při činnostech se žáci zároveň učí spolupracovat, organizovat práci ve skupině i přijímat individuální zodpovědnost za splnění určitého úkolu.

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- Živá a neživá příroda - propojenost živé a neživé přírody - voda - vzduch - nerosty, horniny - půda	4.	4. ročník Enviromentální výchova Základní podmínky života „Putování za vodou“
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- vesmír a Země - den a noc - střídání ročních období	4.	
	- sluneční soustava - gravitační síla - Měsíc	5.	
- ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - využije digitální technologie k vyhledání informací o vybraném organismu	- fauna a flóra v jednotlivých biotopech - rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - životní podmínky pro život rostlin – záznam pozorování s využitím digitálních technologií - rostliny, houby, živočichové – vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích	4. – 5.	
	fauna a flóra v jednotlivých podnebných pásech,	5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	přizpůsobivost organismů - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půdy, živočišstva a rostlinstva na Zemi - podnebí, počasí		
- ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - pozoruje základní projevy života organismů při terénní výuce s využitím digitálních technologií	- vzájemné vztahy mezi organismy - dělení organismů - práce s atlasy a klíči - životní podmínky rostlin a živočichů – pozorování s využitím digitálních technologií	5.	
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - ekologie - likvidace odpadů	4.	
	- živelné pohromy - ekologické katastrofy	5.	
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- pokusy - porovnávání látek a měření veličin s praktickým užitím zákl. jednotek délky, hmotnosti, objemu, času - postup práce, výstupy	4. – 5.	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle	- Lidské tělo - základní funkce orgánových soustav - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou	5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
k podpoře vlastního zdravého způsobu života	- základy lidské reprodukce - péče o zdraví, lidské tělo - orgány		
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	vývoj jedince – etapy lidského života	5.	
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	denní režim - plánování, uspořádání času	4.	
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	- osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (evakuace, varovný signál, zkouška sirén)	4.	
	- označování nebezpečných látek - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání - brutalita a jiné formy násilí v médiích - integrovaný záchranný systém	5.	
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché	- návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek	4.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
způsoby odmítání návykových látek	• návykové látky, hrací automaty a počítače (závislost) • nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	5.	
• ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhodobým využívání digitálních technologií • uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí	• péče o zdraví • zdravý životní styl • osobní, intimní a duševní hygiena • péče o zdraví – pravidla při práci s digitálními technologiemi, osobní bezpečí – bezpečné chování v online prostředí	4.	
	• nemoci přenosné a nepřenositelné • ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/ AIDS) • uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní • vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka) • uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit	5.	
• ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	• první pomoc při drobných poraněních • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví • služby odborné pomoci, čísla tísňového volání	5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	správný způsob volání na tísňovou linku		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák:

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák:

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; formuluje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi; rozeznat v modelových situacích nebezpečí v digitálním prostředí; vybrat podle zadaných pravidel informace, které o sobě může zveřejnit

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

5.5 Člověk a společnost

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Dějepis
- Občanská výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Kompetence k učení

- Chápat probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu,
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií,
- rozvíjet zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů Zeměpis, Dějepis, Informatika, Občanská výchova a dávat je do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- Vnímat nejružnější společenské problémy v jejich vývoji,
- při řešení problémů objevovat paralely s historií,
- odhalovat kořeny společenských jevů, dějů a změn, promýšlet jejich souvislosti a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase,
- svá řešení posuzovat z nejružnějších společenských aspektů,
- podporovat žáky v používání digitálních technologií pro zlepšování prostředí, ve kterém žijí (např. pro objevování problémů, pro jejich řešení, pro prezentaci výsledků),

- umožňovat žákům naučit se digitalizované zdroje a informace třídit, srovnávat a kriticky hodnotit.

Kompetence komunikativní

- Souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění,
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů,
- umožňovat žákům komunikovat o tvůrčích postupech a výsledcích práce s digitálními historickými zdroji a prameny prostřednictvím vhodných digitálních komunikačních prostředků, nástrojů a přístrojů.

Kompetence sociální a personální

- Chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce,
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách,
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu,
- naučit se diskutovat,
- vést žáky k zodpovědnému budování a spravování digitální identity a zařazujeme aktivity, které vedou žáky k posuzování jejich digitální stopy,
- vysvětlovat nebezpečí sociálních nebo názorových bublin,
- vést žáky k zodpovědné výstavbě a správě digitální identity, k dodržování základních bezpečnostních pravidel, k respektování autorských práv.

Kompetence občanské

- Přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit,
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot,
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových a mimořádných událostech,
- poznávat otázky obrany státu,
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů,
- rozvíjet u žáků právní povědomí pro situace v digitálním prostředí; vést žáky k tomu, aby ve svých školních i domácích úkolech dodržovali autorská práva a citovali informační zdroje,
- rozvíjet u žáků právní povědomí pro situace v digitálním prostředí; vést žáky k tomu, aby ve svých školních i domácích úkolech dodržovali autorská práva a citovali informační zdroje.

Kompetence pracovní

- Nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,
- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci,
- chápat cíl a riziko podnikání,
- orientovat se v problematice peněz a cen, zodpovědně spravovat osobní rozpočet,
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení.

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Dějepis je začleněn do výuky 2. stupně základní školy. Probíhá vždy ve 2 hodinách týdně ve všech ročnících na 2. stupni. Přímo navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která je realizována na prvním stupni.

Prostřednictvím vyučovacího předmětu dějepis se žáci snaží seznámit s dějinným vývojem lidstva, pronikají do historických událostí, které zásadně ovlivnily (případně změnily) vývoj lidské společnosti. Dějepis rozvíjí klíčové kompetence, které žákovi umožňují blíže poznávat historické události a rozumět jim.

Ve výuce Dějepisu si žáci rozvíjí historické vědomí, přičemž velký důraz je kladen na empatii, která pomáhá lépe pronikat do historických jevů, procesů. Největší pozornost je věnována poznávání českých dějin, které ale nejsou vytrhovány z kontextu významných kapitol dějin evropských a světových. Je podporováno myšlení v širších rovinách, kdy žáci vyhledávají, porovnávají, rozebírají historické jevy a děje na pozadí různých historických událostí. Pomocí odpovědí na kladené otázky se snaží najít vlastní cestu k porozumění historických souvislostí. Žáci jsou směřováni k tomu, aby vždy rozuměli „příběhu“, s kterým jsou seznamováni. Dějepis prohlubuje sounáležitost k evropské kultuře, k hodnotám kulturního prostředí.

Podle možností je do výuky zařazována historie regionu, na které žáci lépe pochopí obecně historické problémy a skutečnosti.

Vzhledem k širokému pojetí historie přesahuje dějepis i do jiných vzdělávacích oblastí (předmětů). Proto je možné rozvíjet mezipředmětové vztahy, začleňovat do výuky některá průřezová témata.

Výuku Dějepisu realizujeme v učebně dějepisu. Podle potřeby se využívá audiovizuální technika (projektor s promítacím plátnem, počítač, DVD, video). Žáci pracují se školními dějepisnými atlasy, využívají nástěnné tabule, mapy, dostupné knihy apod. Vyučování je realizováno formou frontální výuky. Často je zařazována práce ve skupinách, práce nad krátkodobými projekty. Žáci se učí prezentovat vlastní poznatky různým způsobem, řeší problémové úkoly, sbírají a třídí informace a vypracovávají referáty nebo projekty. Zařazujeme i historicky zaměřené výlety, exkurze, besedy, návštěvy muzeí.

Ve vyučovacím předmětu Dějepis žáci využívají digitální technologie způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků při práci s historickými zdroji a prameny, s dějepisnými portály a dostupnými online dějepisnými kanály a pořady, což přispívá k porozumění a ke kritickému hodnocení historických jevů a problémů. Funkční využívání digitálních technologií ve výuce dějepisu poskytuje nové možnosti v rámci přípravy na výuku a při řízení vlastní výuky. Slouží k nastolení vhodné motivace žáků a následně k vlastnímu vyhledávání, sdílení, analýze a ke kritickému hodnocení historických zdrojů, pramenů a databází. Digitální technologie také pomáhají ve výuce dějepisu rozvíjet dovednosti žáků v oblasti vzájemné komunikace, zejména při vlastních interpretacích a prezentacích historických událostí, jevů a procesů. Tím se zvyšuje aktivizace žáků při práci s informacemi, což napomáhá všestrannější a rychlejší orientaci žáků v událostech moderních dějin a současného světa. Žáci se při práci s digitálními technologiemi učí respektovat autorství zdrojů a informací.

Kompetence digitální

- vést žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy,

- seznamovat žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení,
- klást důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí,
- vést žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy,
- seznamovat žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení,
- klást důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí.

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Člověk v dějinách - D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků - D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Úvod do dějepis - význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny, historický čas a prostor, instituce, kde jsou uchovávány historické prameny	6.	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání
Počátky lidské společnosti - D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Pravěk - člověk a lidská společnost v pravěku - lovci a sběrači, první zemědělci, pravěká řemesla a pohřbívání, pravěká zvířata - faktory, které ovlivňují vývoj společnosti - doba kamenná, bronzová a železná	6.	Osobnostní a sociální výchova Poznání lidí Environmentální výchova Základní podmínky života
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury - D-9-3-01 rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly	Nejstarší starověké civilizace - nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz - přírodní podmínky, společnost - starověká kultura a vzdělanost - antické Řecko a antický Řím	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme svět a Evropu Výchova demokratického občana

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
součástí světového kulturního dědictví - D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury - D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	6.	Občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování Multikulturní výchova Kulturní difference
- volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - vytváří a využívá myšlenkovou (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) - využívá k orientaci v historické realitě pravěkých a starověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí	- význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách s pomocí digitálních zdrojů - historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály - prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise - myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací - virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních	6.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu pravěkých a starověkých dějin - uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí nejstarších světových civilizací - využívá k poznávání historické reality pravěkých a starověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií - podle obrazových digitálních zdrojů popisuje pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, nástroje, předměty denní potřeby a kulturní předměty pravěkých lidí - pomocí vizuálních digitálních zdrojů prezentuje nejvýznamnější příklady a lokace antických památek, které se staly součástí světového	a technických památek, sbírek muzeí - rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění prostředí nejstarších světových civilizací - digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby antického člověka - zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru - dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.)			
Křesťanství a středověká Evropa D-9-4-01 popíše podstatou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- časové rozdělení středověku, historické prameny - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj (Franká, Byzantská říše) - islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - základy křesťanství - Seveřané	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané; objevujeme Evropu a svět; Evropa a svět nás zajímá. Projekt: „Projdeme se po Evropě“
D-9-4-02 objasní situace Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů	první státní útvary na našem území v 9. - 10. století, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě (Velká Morava)		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané; objevujeme Evropu

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- v evropských souvislostech - D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury - D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	- feudalismus - vývoj středověké společnosti - funkce jednotlivých vrstev - kultura raného středověku - křesťanství – papežství – císařství - Arabové a Turci - křížové výpravy - Lucemburkové na českém trůně - románský sloh - gotický sloh - na prahu husitské revoluce - husitské války - Jiří z Poděbrad - český stát za vlády Jagellonců - stoletá válka	7. 7.	a svět; Evropa a svět nás zajímá. Projekt: „Projdeme se po Evropě“ Osobnostní a sociální výchova Mezilidské vztahy
Objevy a dobývání. Počátky nové doby - D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající změnu reformu církve - D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky	- renesance a humanismus - reformace a její šíření Evropou a v Čechách - hospodářské a společenské změny v Evropě 15. a 16. století - zámořské objevy a počátky dobývání světa - počátky absolutismu v Anglii, Francii a v Rusku - české země po nástupu Habsburků - třicetiletá válka (příčiny a důsledky)	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané; objevujeme Evropu a svět; Evropa a svět nás zajímá.

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	český stát a velmoci v 15.-18. století		
- volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) - využívá k orientaci v historické realitě středověkých dějin aktivně, a účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí - pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu středověkých dějin	- historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály - prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise - myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací - virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí - rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění prostředí středověké společnosti	7.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí středověké společnosti • využívá k poznávání historické reality středověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií • s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace románských a gotických památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví • zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru • dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí, (různé hry, simulace apod.)	• digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Modernizace společnosti - D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě - D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocí a vymezí význam kolonií	- barokní kultura a osvícenství - Velká francouzská revoluce - napoleonské války a jejich vliv na Evropu a svět - národní obrození u nás - revoluční rok 1848 v Evropě a u nás - utváření novodobého českého národa - revoluce jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany a občanská práva - občanská válka v USA - sjednocení Německa a Itálie - habsburská monarchie ve 2. polovině 19. století - vznik Rakouska-Uherska - sociální otázka - generace ND, umění 2. poloviny 19. století v Evropě - imperialismus a kolonialismus - industrializace a její důsledky pro	8.	Výchova k myšlení v evropských souvislostech Evropa a svět nás zajímá Osobnostní a sociální výchova Mezilidské vztahy Environmentální výchova Základní podmínky života

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Moderní doba - D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světové válce a jeho důsledky - D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní, sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	společnost, sociální otázka - konflikty mezi velmocemi 1. světová válka – příčiny, záminka, průběh, výsledek - vyhlášení Československa	8.	
- volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) - využívá k orientaci v historické realitě novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace	- historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály - prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise - myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací - virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí	8.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
a webové stránky institucí • pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu novověkých dějin • uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí a kontextu konkrétního úseku novověkých dějin • využívá k poznávání historické reality novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií • s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap novověkých dějin • zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru	• rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění konkrétního úseku novověkých dějin • digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.)			

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světové válce a jeho důsledky • D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní, sociální politické, hospodářské a kulturní prostředí	• poválečné uspořádání Evropy • mírové konference • vznik Československé republiky • charakterizuje rysy československé demokracie • poválečná krize – fašismus, komunismus, nacismus • světová hospodářská krize • nástup nacismu v Německu – fašismus, nacismus • ohrožení demokracie totalitou • fašistická agrese (Itálie, Japonsko, Německo) • občanská válka ve Španělsku • ochrana demokracie a republiky • vypuknutí 2. světové války • tažení – letecká bitva o Anglii • napadení Sovětského svazu • vstup USA do války • vznik Protektorátu Čechy a Morava • život v Protektorátu • protifašistický odboj - formy odboje • Heydrichiáda • českoslovenští vojáci na frontách 2. světové války • důsledky 2. světové války	9.	Výchova demokratického občana Principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	řešení německé otázky		
Rozdělený a integrující se svět D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní, sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské vojenské spolupráce D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí D-9-8-04 prokáže základní orientace v problémech současného světa	- Poválečné Československo do voleb 1946 - prohra československé demokracie - upevnění sovětského bloku - komunistické Československo - poúnorový exil a život doma - změny v Evropě na přelomu 50. a 60. let - pád mýtu o socialismu v Československu - Československo 1968 - léta normalizace - mezinárodní vývoj od 60. let – rozpad koloniálního systému - mimoevropský svět - konec nesvobody - rozklad sovětského bloku - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi - vývoj Československa a od roku 1945 do roku 1989 - vznik České republiky - problémy současnosti - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava	9.	Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Multikulturní výchova Lidské vztahy Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí. Dopady války na životní prostředí. Výchova k myšlení v evropských souvislostech Objevujeme Evropu a svět

[illegible]

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
a kontextu konkrétního úseku moderních dějin • využívá k poznávání historické reality moderních a soudobých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií • s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap moderních a soudobých dějin • zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru • dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.)	a animace historických událostí	9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Žák:

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Žák:

D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí

D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Žák:

D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států

D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Žák:

D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území

D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků českého státu

D-9-4-04p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí

D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské

D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Žák:

D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu

D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období

D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Žák:

D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století

D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

MODERNÍ DOBA

Žák:

D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Žák:

D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě

D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

5.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Občanská výchova se uskutečňuje na 2. stupni vždy 1 vyučovací hodinu týdně. V předmětu Občanská výchova dochází postupně k formování a rozvíjení občanského profilu žáků. Vede je k orientaci ve významných oblastech společenského života a utváří vztahy žáků ke skutečnosti. Předmět formuje vnitřní postoje žáků k důležitým oblastem lidského života a posiluje vědomí odpovědnosti za vlastní život, rozvíjí jejich orientaci ve světě financí, učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy společenského soužití a rozvíjí jejich občanské a právní vědomí. Žáci se učí sebezpoznaní a sebehodnocení. Vzdělávací obor Občanská výchova utváří a rozvíjí klíčové kompetence tím, že vede žáky k:

- Rozvíjet zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utvářet a upevňovat vědomí přináležitosti k evropské kultuře,
- odhalovat kořeny společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase,
- hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku,
- utvářet pozitivní hodnotový systém opřený o historickou zkušenost,
- rozlišovat mýty a skutečnosti, rozpoznávat projevy a příčiny subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti,
- vytvářet schopnosti a využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru,
- rozvíjet orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních,
- vést žáky k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství,
- uplatňovat aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu,
- získávat orientaci v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, vést k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti,
- utvářet vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, vést k rozvíjení realistického sebezpoznavání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí,
- orientovat se v problematice peněz a cen, vést k odpovědnému spravování osobního a rodinného rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci,
- utvářet pozitivní vztahy k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, vést k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti,
- vést k rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci,
- uplatňovat vhodné prostředky komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv,

V tomto vzdělávacím oboru žáci utvářejí a rozvíjejí své digitální kompetence prostřednictvím zapojování se do společnosti a do společenských vztahů. Digitální kompetence je potřeba uplatňovat prakticky, v situacích běžného každodenního života. Žáky je potřeba vést k zodpovědnému, respektujícímu a etickému používání digitálních technologií, včetně vnímání a vyhodnocování rizik spojených s jejich používáním. Zásadními tématy nejsou jen pravidla chování, jednání a komunikace v digitálním prostředí, ale také problematika digitální identity a digitální stopy. Podstatné je také utváření a posilování právního povědomí žáků ve vztahu k používání digitálních technologií.

Digitální kompetence

- vést žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vést žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporovat utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí
- vést žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vést žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporovat utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí
- podporovat žáky v používání digitálních technologií pro zlepšování prostředí, ve kterém žijí (např. pro objevování problémů, pro jejich řešení, pro prezentaci výsledků)

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Člověk ve společnosti • pokusí se stanovit své vlastní životní cíle, určí své priority, navrhne způsoby jejich dosažení, • sestaví svůj týdenní rozvrh činností • VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Naše škola: • život ve škole, • práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy, • žákovská samospráva • všeobecné vzdělání, umění učit se	6.	Multikulturní výchova Kulturní difference; multikulturalita; etnický původ Projekt: „Mezinárodní den dětí“
Člověk jako jedinec • na příkladu vysvětlí, co je to digitální identita a digitální stopa, a zmapuje svou digitální identitu a digitální stopu • zmapuje, jak chrání své osobní údaje, a identifikuje riziková místa ve své digitální identitě a digitální stopě	• digitální identita a digitální stopa – obecný pohled; digitální identita a digitální stopa – osobní pohled (zmapování, rizika, prevence); osobní údaje a citlivé údaje (např. národnost, zdravotní stav, politický názor, sexuální orientace, podpis) a jejich ochrana	6.	

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	• naši prezidenti • státní symboly a jich užívání • státní svátky a významné dny		Rozvoj schopností poznávání
Člověk ve společnosti • vyjmenuje významná místa a rodáky regionu, • na příkladech popíše zvyky a tradice regionu, • zhodnotí nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • zmapuje místa a aktivity veřejného dění a to, jakými osobními nebo digitálními cestami informuje obec své občany a o čem je takto informuje • zjistí, kde najde kontakty na obecní úřad nebo úřad městské části	Naše obec, region, kraj • významná místa a památky, významní rodáci, události a tradice • důležité instituce v obci a regionu • regionální zvyklosti tradice a zvláštnosti • ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku • mapa veřejného dění a veřejných institucí v obci; internetové stránky obce / městské části, včetně kontaktů, obec / městská část na sociálních sítích	6.	Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola
Člověk ve společnosti Člověk, stát a právo • VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti • VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • objasní důležitost dodržování právních i etických norem	Úvod do lidských práv – lidská setkání • rovnost a nerovnost • přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi • lidská práva a jejich ochrana • práva dětí a jejich úprava v dokumentech, jejich ochrana • právo a povinnost • moje právo – tvoje právo, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	6.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých - VO-9-4-05 posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - respektuje a dodržuje normy chování (tzv. netiketu) při používání digitálních technologií a při interakci v digitálním prostředí - respektuje a dodržuje zásady autorského práva - pracuje s informacemi v souladu se zákony	- lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - netiketa – přehled pravidel a jejich praktické používání; zásady autorského práva a jejich dodržování v praktických situacích (při práci s texty, obrázky a videi) – respektování licencí (např. užití díla pro osobní potřebu, komerční využití díla, vytváření odvozených děl), citace, souhlas autora; práce s informacemi – férové užití děl, problematika stahování, sdílení a šíření		
Člověk ve společnosti - VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - umí rozlišit jednotlivé typy sociálních skupin, uvede příklady - umí rozeznat a definovat různé formy a prostředky sociální komunikace - vysvětlí pojem: asertivní jednání; uvede některé	Život a vztahy mezi lidmi: - člověk a jeho začleňování do společnosti, zásady lidského soužití - sociální skupiny - komunikace, asertivita - společenské vztahy a společenské role - konflikty v mezilidských vztazích, lidská nesnášenlivost a její problémy - vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Mezilidské vztahy

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zásady a situace, kdy je vhodné takto jednat • v reálné nebo modelové situaci kultivovaně vyjadřuje osobně i digitálně svůj názor, souhlas, podporu nebo nespokojenosti a kritiku ke stavu nebo situaci ve své škole nebo k dění ve svém okolí a obci • analyzuje a srovná, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a v digitálním prostředí • analyzuje a doloží, jak a v jakých situacích digitální technologie zlepšují nebo zhoršují život různým sociálním skupinám • VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • uplatňuje vhodné způsoby řešení konfliktů v mezilidských vztazích	nespokojenosti a kritiky různými nástroji • vliv digitálních technologií na různé oblasti života (např. oblast vztahů, spolupráce, vzdělávání, práce, zábavy, občanského života, politiky) nebo vliv na různé sociální skupiny (např. podle věku, profese) – obecný přístup; vliv digitálních technologií na život žáka – osobní pohled (zmapování, rizika, prevence)		
Člověk ve společnosti • rozlišuje rozdíl mezi kulturou a uměním • VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Kultura a její rozvíjení, kulturní život: • kultura, kulturní hodnoty a tradice, umění • kulturní instituce a kulturní průmysl, masová kultura, prostředky komunikace, • kulturní bohatství národa, památky a tradice	7.	Multikulturní výchova Kulturní difference Výchova v evropských a globálních souvislostech – Evropa nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané Projekt: „ Projdeme se po Evropě

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• respektuje zvláštnosti různých kultur	• prolínání, rozmanitost a rovnocennost různých kultur • projekt: „Projdeme se po Evropě“		
Člověk jako jedinec • zhodnotí, které osobní údaje mohou být zneužity a proč • navrhne, jak chránit svou digitální identitu a digitální stopu a jak se chránit proti neoprávněnému nakládání s osobními nebo citlivými údaji v digitálním prostředí • navrhne, jak postupovat v případě, že se stane obětí nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů ve fyzickém nebo digitálním prostředí	• osobní údaje a citlivé údaje a jejich ochrana; příklady nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů včetně fotografií a videí; postup pro oběti nenávistných a podvodných praktik nebo pro oběti zneužití osobních údajů (např. v případě nenávistných komentářů, ztráty nebo zneužití hesla, krádeže digitální identity, kyberšikany, kyberstalkingu, online vydírání)	7.	
Člověk, stát a hospodářství • rozlišuje a porovnává různé druhy majetku • VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví • VO-9-3-01 rozlišuje hmotné a duševní vlastnictví • VO-9-3-01 uvede příklady právní ochrany hmotného a duševního vlastnictví • VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede jeho hlavní příjmy a výdaje,	Majetek a vlastnictví, hospodaření: • peníze a majetek v životě člověka, majetek a vlastnictví, jeho formy, hmotné a duševní vlastnictví • hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví, ochrana majetku a vlastnictví • rodinný, osobní a obecní rozpočet • majetková nerovnost a životní úroveň	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Mezilidské vztahy

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti umí rozlišit majetkovou nerovnost mezi lidmi a popsat dopad této nerovnosti na život člověka			
Člověk, stát a právo - VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky - VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci, jejich orgánů a institucí - VO-9-4-02 uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - VO-9-4-04 vyloží smysl a principy voleb v demokratických státech, uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Stát a právo: - vznik státu a právních norem, historické typy, znaky a formy států - volby, jejich význam a formy, principy demokracie - státní moc ČR, její složky, orgány a instituce - státní občanství ČR - ústava ČR - obrana státu - státní správa a samospráva, její orgány a instituce a jejich úkoly	7. 7.	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát
Člověk ve společnosti Člověk, stát a právo VO 9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Člověk a lidská práva, stát a lidská soužití: lidská práva v dokumentech, rovnost	7.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• VO-9-4-05 posoudí význam ochrany základních lidských práv • VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí • respektuje a dodržuje licence, které upravují majetková práva autorů • uvede příklady toho, co je a co není možné dělat s cizím dílem bez souhlasu autora • rozpozná projevy šíření nenávisti, omezování svobody projevu, vydírání, podvodu a neoprávněného nakládání s osobními údaji v digitálním prostředí • umí rozpoznat mravní jednání člověka, uvede příklady dobra a zla • VO-9-1-06 rozpozná rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • VO-9-1-05 zaujímá tolerantní postoj k menšinám • VO-9-1-05 respektuje odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí.	a nerovnost v oblasti lidských práv • svoboda, autorita a vzájemná závislost • právo, morálka a mravnost, pravidla chování • současné problémy v oblasti lidských práv • práce s informacemi – férové užití děl, problematika stahování, sdílení a šíření • protiprávní jednání v oblasti nakládání s osobními údaji a v oblasti šíření nenávisti – omezování svobody projevu, schvalování trestného činu, vydírání, podvod, hacking, hate speech, hoax, kyberšikana		
Člověk ve společnosti Mezinárodní vztahy, globální svět	Svět kolem nás, evropská integrace:	7.	Výchova demokratického občana

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- Evropská integrace, spolupráce mezi zeměmi Evropy, tolerance k jiným národnostem, - nadnárodní společenství - ochrana obyvatel za mimořádných událostí		Občan, občanská společnost a stát Výchova v evropských a globálních souvislostech Evropa nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané
Člověk jako jedinec - definuje pojem osobnosti - umí vyjmenovat a charakterizovat vývojové etapy života člověka - uvede tělesné, duševní a sociální rozdíly mezi dítětem a dospělým člověkem - ve skupině se spolužáky sestaví soupis častých problémů, charakteristických pro období dospívání a uvede možné způsoby jak jim předcházet a jak je vhodně řešit - VO-9-2-01 objasní co nejrealističtěji poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu včetně vlivu na jeho rozhodování, kvalitu života a vztahu s ostatními lidmi - VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů,	Osobnost, podobnost a odlišnost lidí - osobnost a její struktura, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti - vývoj osobnosti - temperament a charakter - sebepojetí, osobní potenciál, systém osobních hodnot - motivy a projevy lidského chování - vlohy, schopnosti, inteligence, vrozené předpoklady	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebepojetí

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání			
Člověk jako jedinec - VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - VO-9-2-02 objasní význam vůle pro dosahování vytčených cílů	Psychické procesy a stavy, vnitřní svět člověka - vnímání a prožívání, rozdíly v prožívání - myšlení a jednání - paměť - umění učit se - citový život člověka	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí; psychohygiena
Člověk ve společnosti Člověk jako jedinec - VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - umí rozpoznat různé druhy komunikace, vysvětlí význam pojmů verbální a nonverbální komunikace - představí, jak může zlepšit prostředí ve své škole nebo v obci a jaké digitální nástroje k tomu může využít - zmapuje a zhodnotí, jak digitální technologie	Člověk v sociálních vztazích - mezilidská komunikace - konflikty v mezilidských vztazích a jejich řešení, stereotypy v posuzování druhých lidí - gender jako sociální konstrukt - vztahy mezi muži a ženami - umění žít zdravě - vliv digitálních technologií na různé oblasti života (např. oblast vztahů, spolupráce, vzdělávání, práce, zábavy) nebo vliv	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Komunikace

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ovlivňují různé oblasti života • zmapuje, jak digitální technologie ovlivňují vytváření, šíření nebo překonávání společenských stereotypů a předsudků • rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí • zhodnotí nebezpečí sociálních nebo názorových skupin, identifikuje rizika související s komunikací v těchto bublinách	na různé sociální skupiny (např. podle věku, profese) – obecný přístup; společenské stereotypy a předsudky v digitálním prostředí; sociální nebo názorové bubliny; propagace, dezinformace a manipulace v digitálním prostředí – reklama, hoax, fake news, volební kampaň, product placement		
Člověk, stát a právo • VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Člověk, stát a právo, právní základy státu, lidská práva • člověk a řád • lidská práva v zrcadle dějin • všeobecná deklarace lidských práv • problémy v oblasti lidských práv • právní ochrana člověka • egoismus a intolerance • sociální politika státu • péče státu o občanská práva	8.	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- popíše principy volného díla a používá volná díla ve svých školních a domácích úkolech - rozpozná porušení práva na ochranu osobnosti ve fyzickém a digitálním prostředí a uvede příklady - rozpozná porušení práva k duševnímu vlastnictví ve fyzickém a digitálním prostředí - rozpozná projevy protiprávního jednání v souvislosti s reklamou, nakupováním a placením ve fyzickém a digitálním prostředí	Creative Commons, Public Domain), zveřejnění díla, užití díla, změna díla - protiprávní jednání v oblasti ochrany osobnosti – neoprávněné nakládání s osobními údaji, sledování soukromého života, krádež digitální identity - poškození cizích práv – neoprávněné vytvoření, zveřejňování nebo užívání fotografie nebo videozáznamu, porušení tajemství zpráv, listin a soukromých dokumentů, pomluva; protiprávní jednání v oblasti duševního vlastnictví – stahování, rozmnožování a šíření autorských materiálů; protiprávní jednání v oblasti obchodu a nakupování – podvodné nabídky a e-shopy, nedoručené zboží, nezabezpečené platby online, falešné faktury, phishing	8.	
Člověk ve společnosti - uvede, konkrétní příklady spolupráce ve svém okolí - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi; uvede své možnosti, jak může	Smysl společenství - spolupráce, její podmínky a výhody - mýtus a náboženství - postup, jak si sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu / úřadu městské části;	9.	

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení - vyjmenuje základní světová monoteistická náboženství, uvede jejich charakteristiky - zjistí, jak si osobně nebo elektronicky sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu nebo úřadu městské části - pomocí digitálních nástrojů se podílí na přípravě, realizaci a zhodnocení třídního, školního nebo místního projektu, který může pomoci potřebným nebo potřebné věci	rezervace termínu pro vybranou službu obecního úřadu / úřadu městské části (např. pro vydání občanského průkazu); projekt na pomoc potřebným nebo potřebné věci (např. projekty a akce pro zlepšení školního prostředí, charitativní projekty, doučování, spolupráce se seniory, projekty v oblasti kultury, ekologie, sportu)		
Člověk ve společnosti Člověk, stát a právo Mezinárodní vztahy, globální svět VO-9-5-01 popíše vliv začlenění a postavení ČR v EU	Občanská společnost, principy demokracie - já jako občan obce, styk s úřady - jsem občanem státu (principy demokracie, demokratický způsob rozhodování a řízení státu, politický pluralismus,) - formování naší státnosti - jsem občanem evropské unie	9.	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Člověk, stát a právo - VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - uvede postup, jak se bránit porušení práva na ochranu osobnosti a práv k duševnímu vlastnictví - VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava koupě, pronájem věci, - VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Stát a právo, protiprávní jednání - právní odpovědi ČR - orgány právní ochrany občanů, soustava soudů ČR - přestupky a správní řízení, občanské soudní řízení - postihy a prevence trestné činnosti (trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví) - duševní vlastnictví – postup pro oběti porušení práva na ochranu osobnosti a pro oběti porušení práv k duševnímu vlastnictví (např. žádost o odstranění obsahu, nahlášení porušení práva, uplatnění práva na zapomnění, podání žaloby) - korupční jednání, jeho příčiny a důsledky	9.	Osobnostní a sociální rozvoj – morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Člověk, stát a hospodářství - VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky, jaké služby nabízejí - VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje	Občan v ekonomických vztazích, hospodaření - tržní hospodářství a jeho principy (nabídka, poptávka, trh a jeho fungování), tvorba cen, inflace - peníze a hodnota (formy placení)		Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- VO-9-3-07 uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu - VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - VO-9-3-04 vysvětlí význam úroku, placeného a přijatého - VO-9-3-04 uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících umí vyložit podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - VO-9-3-06 na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	- státní rozpočet a daňová soustava, význam daní - zisk, investice a výrobní náklady - peněžní ústavy a jejich služby (aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání finančních prostředků, úvěry, splátkový prodej, leasing) „Moje finanční gramotnost“	9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální a osobnostní rozvoj Kreativita; kooperace a kompetice; komunikace Projekt: „Zakládám svou firmu“
Člověk, stát a právo	Člověk a pracovní život	9.	Osobnostní a sociální výchova –

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých právních vztahů – pracovní poměr - uvede, která právní norma upravuje pracovněprávní vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, vyhledá v ní způsoby a podmínky vzniku a zániku pracovního poměru, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - vyjmenuje podmínky vzniku a způsoby vzniku a zániku pracovního poměru - vytvoří podnikatelský záměr	- společenské uplatnění, zodpovědná volba povolání, profesní způsobilost - pracovní příležitosti, pracovní úřady a jejich význam, problematika nezaměstnanosti - pracovní právo a zákoník práce - projekt: „Zakládám svou firmu“		sociální a osobnostní rozvoj sebepoznání a sebepojetí
Mezinárodní vztahy, globální svět - VO-9-5-01 popíše vliv začlenění a postavení ČR v EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří ne ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - VO-9-5-05 objasní souvislost globálních a lokálních problémů,	Mezinárodní vztahy - evropská integrace, její podstata, význam a výhody, Evropská unie a ČR - globalizace, její projevy, významné globální problémy	9.	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát

Oblast: Člověk společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Člověk jako jedinec • uvede, v čem vidí svůj vlastní smysl života • vysvětlí význam motivace pro život člověka a vyjmenuje některé motivační kotvy • vysvětlí význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Životní perspektivy • životní cíle, plány a perspektivy, adaptace na životní změny, sebezmena • význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	9.	Osobnostní a sociální rozvoj sebepoznání a sebepojetí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák:

VO-9-1-04p *respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití*

VO-9-1-04p *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem*

VO-9-1-05p *rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům*

VO-9-1-06p *je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie*

VO-9-1-05p *respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti*

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák:

VO-9-2-01p *chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním*

VO-9-2-04p *formuluje své nejbližší plány*

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Žák:

VO-9-3-02-p *stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*

VO-9-3-02p *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti*

VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet

VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí

VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Žák:

VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti

VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy

VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání

VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů

VO—9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu

VO—9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele

VO—9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání

VO—9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

VO—9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady, požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu

VO—9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy

VO—9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

5.6 Člověk a příroda

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Fyzika
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast směřuje žáky k orientaci v životě, celistvosti jeho chápání. Je určena pro 2. stupeň základní školy. Dotýká se v souvislostech i oblastí dalších, žáci poznávají složitosti světa kolem sebe, je jim nabízena možnost chápat souvislosti mezi přírodou a lidskými činnostmi. Přibližují se tak reálnému světu za branou školy.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je na 2. stupni základní školy realizován jako samostatný předmět a navazuje na některé kapitoly přírodovědy na 1. stupni ZŠ. Fyzika je vyučována na 2. stupni ZŠ s tímto rozložením: v šestém ročníku probíhá 1 vyučovací hodinu týdně, v sedmém, osmém a devátém ročníku po dvou hodinách týdně. Fyzika je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Zeměpis, Přírodopis)

Úkolem vyučovacího předmětu Fyzika je seznámit žáky se základními fyzikálními jevy a zákony a s jejich využitím a aplikací v praxi.

Žáci se s fyzikálními zákony seznamují v teoretické části studia, kterou si mohou ověřovat praktickou činností v laboratorních pracích a při pokusech v hodinách. Žáci se učí používat jednoduchá zařízení při praktických činnostech. V teoretické části se žáci učí chápat souvislosti jednotlivých fyzikálních jevů. Učí se vypočítávat fyzikální veličiny, pracují s měřicími přístroji, jednoduchými zařízeními a pomůckami.

Kompetence k učení

- Učit žáky vybírat vhodná řešení, vztahy a symboly k analýze problémů,
- vést žáky k pochopení souvislostí mezi jednotlivými jevy, k řešení problémů pomocí vlastní praktické činnosti,
- učit žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.

Kompetence k řešení problémů

- Předkládat žákům problémové úlohy a situace související s učivem fyziky,
- rozvíjet u žáků schopnost hledat různé způsoby řešení,
- dát žákům možnost praktického ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci,
- vést žáky, aby zvládli stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů,
- vést žáky k správnému používání fyzikálních symbolů a značek.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k osvojování dovednosti spolupracovat a společně hledat optimální řešení problémů,
- vést žáky ke kritickému hodnocení své práce i práce skupiny a jejích členů a respektovat názory jiných.

Kompetence občanské

- Vést žáky k odpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život zdraví člověka,
- vést žáky k důslednému dodržování stanovených pravidel pro práci ve škole, v učebně fyziky a manipulaci s fyzikálními látkami a pomůckami,
- vést žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k účinnému a bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení.

- vyžadovat dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany zdraví člověka a ochrany životního prostředí,
- seznamovat žáky s různými profesemi technického zaměření.

Koncepce digitální

- vést žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů,
- podporovat využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat,
- vést žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů,
- učit žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů,
- vést žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskusi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání),
- vést žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Látka a tělesa - F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa - F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas - skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze	6.	Environmentální výchova Základní podmínky života (pochopení základních fyzikálních veličin a jejich využití v každodenním životě, spojení fyzikálních jevů s denní praxí)
- měří vhodně zvolenými digitálními měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa, např. délku, hmotnost, čas, teplotu - sleduje změnu venkovní teploty v závislosti na čase; k pozorování, měření, záznamu a zpracování výsledků použije efektivně digitální technologie - doloží změnu objemu nebo délky tělesa experimentem nebo jeho videozáznamem, uvede vlastní příklady uplatnění změn délky a objemu těles při změně teploty v praxi, své příklady doloží a doplní videozáznamy a informacemi, které najde v otevřených zdrojích	- měření délky, objemu, hmotnosti a teploty tělesa digitálními měřidly - sledování změn teploty pomocí počítačového softwaru, citlivost a rozsah digitálního měřidla - práce s různými digitálními zdroji dat - teplotní změna délky či objemu tělesa - gravitační síla a její měření, síla, jakou působí Země na těleso dané hmotnosti - studium videozáznamu fyzikálního experimentu - zakládání žákovského portfolia	6.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- určí (úvahou i měřením), jakou silou působí Země na těleso dané hmotnosti, k měření použije siloměr a digitální váhy - uloží do svého digitálního portfolia postup měření digitálními měřidly a měřicími přístroji, určení citlivosti a rozsahu digitálního měřidla a měřicího přístroje, postup zpracování a výsledky měření a odkazy na použité digitální zdroje dat			
Pohyby těles; síla - F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý - gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa - tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí - třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů	6.	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí (užití fyzikálních zákonů pro usnadnění lidské práce, spojení fyziky a techniky – klady a zápory)

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Fyzikální veličiny • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • porozumí pojmu fyzikální veličina • naučí se měřit a zjišťovat délku, objem, hmotnost, čas a teplotu těles • seznámí se s měřidly a zařízeními k zjišťování výše uvedených veličin • porozumí podstatě určování hustoty látky • porozumí vztahu mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení úkolů	• měření fyzikálních veličin • délka • objem • hmotnost • čas • hustota • teplota a její změny	6.	Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, vliv dopravy na životní prostředí)
Elektromagnetické světelné děje • ukáže pomocí experimentu základní vlastnosti elektrického náboje a jeho účinky, k popisu podstaty jevů použije i modely a animace z otevřených zdrojů dat • sestaví správně jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu, k popisu podstaty jevů v obvodu použije modely a animace z otevřených zdrojů dat • popíše a pomocí experimentu předvede základní vlastnosti magnetů, k popisu podstaty jevů použije modely a animace z otevřených zdrojů dat • ověří existenci magnetického pole v daném místě pomocí kompasu,	• základní elektrické vlastnosti látek, elektrický náboj, vlastnosti elektricky nabitých těles, základní elektrický obvod, zdroj, spotřebič, komponenty jednoduchého elektrického obvodu, práce s počítačovou simulací • magnetické vlastnosti látek, feromagnetické látky, základní vlastnosti magnetů, princip kompasu, měření magnetického pole appletem ve smartphonu, kompas ve smartphonu, magnetické siločáry, práce s počítačovou simulací, výběr dat k doplnění žákovského portfolia	6.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
k popisu podstaty jevů použije modely a animace z otevřených zdrojů dat uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat			
Pohyb těles - rozlišuje druhy pohybu - řeší úlohy o rovnoměrném pohybu – vypočte rychlost, dráhu a čas - vyjádří rychlost v dané jednotce i jinou jednotkou rychlosti - nakreslí graf závislosti dráhy na čase a z grafu určí rychlost - změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočte jeho rychlost	- klid a pohyb těles - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - rychlost a dráha rovnoměrného pohybu - průměrná rychlost	7.	Environmentální výchova Vztah člověka k technice a jejímu historickému dědictví a kulturnímu dědictví lidstva
Síla, skládání sil - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy síly působící na těleso, jejich velikost, směr a výslednice - porozumí přímé úměrnosti mezi gravitační silou a hmotností tělesa - znázorní sílu graficky - určí výslednici působících sil - rozhodne, zda jsou síly v rovnováze - experimentem určí polohu těžiště - rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní nebo nestabilní	- gravitační síla a hmotnost tělesa - znázornění síly - skládání sil - rovnováha sil - těžiště tělesa - rovnovážná poloha tělesa	7.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Pohyb těles, síly - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu na základě vlastního pozorování pohybu (pohyb rovnoměrný, zrychlený, zpomalený, přímočarý, křивоčarý), jeho videozáznamu nebo grafického znázornění pohybu (například z měření pomocí ultrazvukového měřiče vzdálenosti a počítače) - rozhodne na základě pozorování záznamu pohybu nebo simulace pohybu pomocí vhodného počítačového programu o jaký druh pohybu se jedná - využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení problémů a úloh se vztahem k běžnému životu, např. využije digitální plánovač tras k naplánování delší cesty autem do zahraničí vč. průměrných rychlostí, určí průměrnou rychlost při cestování dle jízdního řádu - sestrojí graf závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu tělesa (přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti - sestrojí graf závislosti dráhy na čase při nerovnoměrném pohybu tělesa; vypočítá	- sledování pohybu těles s použitím digitální techniky a počítačového softwaru - měření a výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu s použitím digitálních měřicích přístrojů a počítačového softwaru - řízení vlastního experimentu podle digitalizovaného návodu - využití tabulkových procesorů při zpracování výsledků měření, práce s grafy znázorněnými počítačem - práce s počítačovou simulací v digitálních vzdělávacích zdrojích - výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu, graf závislosti dráhy na čase pro rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb, průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu - digitální plánovače tras, plánování cesty - práce s grafy znázorněnými počítačem, práce s počítačovou simulací - řešení skládání sil v počítačovém softwaru GeoGebra - prezentace videa demonstrujícího zvolený jev - vyhledávání a třídění dat ke zvolenému tématu, práce s počítačovou simulací (tlaková síla, tlak, jednotky tlaku a jejich převody, vliv	7.	
		7.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu tělesa (přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti • určí v konkrétní jednoduché situaci z běžného života druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici, situaci a její řešení znázorní kresbou nebo v pomoci počítačového softwaru • popíše a zdůvodní, jak se v konkrétních situacích v praxi využívá zvyšování či snižování tlaku tělesa na podložku; svá tvrzení doloží daty, informacemi a obrázky z otevřených zdrojů • předpoví otáčivé účinky síly na těleso (páka, dveře apod.), své závěry doloží experimentem a počítačovou simulací, případně výpočtem s využitím počítačového softwaru (tabulkový procesor) • používá počítačový software a počítačové simulace pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích z praxe, svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo videozáznamem experimentu či děje (setrvačnost těles při	síly na pohyb tělesa, otáčivé účinky sil, bezpečnost v dopravě, brzdná dráha) • výběr dat k doplnění žakovského portfolia	7.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
pohybu vozidla, zpětný ráz střelných zbraní, případně další, které našel v otevřených zdrojích) uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat			
Deformační účinky sil - porozumí pojům tlak a tlaková síla - určí výpočtem tlak a tlakovou sílu	- tlaková síla - tlak	7.	
Mechanické vlastnosti tekutin F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	- Pascalův zákon – hydraulická zařízení - hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách	7.	
- vysvětlí na základě experimentu nebo jeho videozáznamu poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách - využije zákonitosti tlaku v klidných tekutinách při řešení problémů a úloh se vztahem k praxi, data potřebná k jejich vyřešení	mechanické vlastnosti kapalin a plynů, hustota kapalin a plynů, hustoměr, hydrostatický tlak, atmosférický tlak, tlak vyvolaný silou v kapalině, Pascalův zákon, hydraulická zařízení, tlak vzduchu v různých nadmořských výškách, vztlaková síla, vznášení se	7.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vyhledá v otevřených zdrojích - objasní kvalitativně vznik vztahové síly v klidné tekutině a určí její velikost a směr v konkrétních situacích, situace objasní pomocí dat a animací z otevřených zdrojů dat - uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat	a plování těles v klidných tekutinách, využití plování a vznášení těles v praxi, práce s počítačovou simulací, vyhledání požadovaných informací z otevřených zdrojů, výběr dat k doplnění žákovského portfolia		
Energie - F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - Zhodnotí výhodu a nevýhodu využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- formy energie - přeměny skupenství - Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	8.	
popíše na základě vlastního pozorování, případně pozorování videozáznamů a analýzy počítačových animací podstatu a vlastnosti zvuku; při zkoumání zvuků použije zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity, dle možnosti digitální; k analýze zvuků	zdroje zvuku, šíření zvuku, vlastnosti zvuku, lidské vnímání zvuku, intenzita zvuku (kvalitativně), frekvence zvuku, rychlost zvuku, uplatnění v praxi, práce s digitálním zdrojem zvuku, práce s počítačovou simulací, hluková mapa, limity hluchosti, předpisy	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu - určí ve svém okolí zdroje zvuku a jejich vlastnosti, pozoruje relativnost zvukových vjemů; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu - analyzuje kvalitativně příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku, při zkoumání zvuků použije dle možností digitální zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí; svá řešení dokládá vlastním experimentem, přitom použije dle možností digitální zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu - sestaví hlukovou mapu okolí školy pomocí vhodné aplikace ve smartphonu, k posouzení výsledku použije data z otevřených zdrojů, svá zjištění porovná s ostatními žáky v diskusi prostřednictvím videokonference	na ochranu před škodlivým hlukem, vyhledání a třídění dat, tvorba tabulky požadovaných informací z otevřených zdrojů, výběr dat k doplnění žákovského portfolia, příprava a realizace tematicky zaměřené videokonference včetně jejího vyhodnocení	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat			
Vnitřní energie. Teplo. Změny skupenství - zodpoví podstatu přeměny mechanické energie na teplo - určí v jednoduchých případech teplo odevzdané a přijaté - vypočítá teplo přijaté a odevzdané tělesem při změně jeho teploty - popíše způsoby přenosu tepla - popíše změny skupenství - vyhledá v tabulkách hodnoty měrné tepelné kapacity látek	- vnitřní energie tělesa - teplo - tepelná výměna - změny skupenství látky - skupenské teplo tání - tepelné motory	8.	Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí (vliv získání energií na životní prostředí)
Elektromagnetické světelné děje - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu, k popisu podstaty jevů v obvodu použije modely a animace z otevřených zdrojů dat - rozliší stejnosměrný proud od střídavého; ve stejnosměrném obvodu změří digitálními měřicími přístroji elektrický proud a napětí na spotřebiči, určí elektrický odpor součástky nebo spotřebiče - využije digitální měřicí systém ke grafickému	složitější elektrické obvody, pravidla bezpečné práce s elektrickými spotřebiči, práce s počítačovou simulací, stejnosměrný proud, střídavý proud, symboly stejnosměrného a střídavého proudu, znázornění průběhu elektrického proudu digitálním měřicím zařízením (např. osciloskop, počítačový software), měření napětí a proudu digitálním univerzálním měřicím přístrojem, práce s počítačovou simulací, vodiče, polovodiče, izolanty a jejich vlastnosti, využití	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zobrazení stejnosměrného a střídavého napětí - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností; k popisu podstaty jevů v látkách použije modely, animace a příklady využití v praxi z otevřených zdrojů dat - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo jen odráží; k popisu podstaty jevů a jejich využití použije modely, animace a data z otevřených zdrojů - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh z praxe; svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo jeho videozáznamem, zkušeností, grafickou konstrukcí, popřípadě modelováním pomocí počítačového softwaru - v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy zrcadel - rozhodne na základě znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami; svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo jeho videozáznamem,	v praxi, vyhledání potřebných informací z otevřených zdrojů a jejich kritické posouzení - světlo, zdroje světla, stín, odraz světla na rovinném rozhraní, zrcadla, vznik obrazu v zrcadle, grafické znázornění vzniku obrazu (náčrtem, použitím modelu zrcadla nebo použitím počítačového softwaru), rovinné a kulové zrcadlo (jen kvalitativně), využití zrcadel v praxi, práce s počítačovou simulací, vyhledání potřebných dat v otevřených zdrojích, vznik lomu světla na rovinném rozhraní, lom ke kolmici a od kolmice (jen kvalitativně), rychlost světla ve vakuu a v látkovém prostředí, grafické znázornění vzniku lomu světla (náčrtem, použitím modelu optického rozhraní nebo použitím počítačového softwaru), čočky (jen kvalitativně), využití čoček v praxi, práce s počítačovou simulací, práce s videozáznamem experimentu, vyhledání potřebných dat v otevřených zdrojích - výběr dat k doplnění žákovského portfolia	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zkušeností, grafickou konstrukcí, popřípadě modelem pomocí počítačového softwaru - v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy čoček - pomocí experimentu rozliší spojkou od rozptylky, pokusně najde ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost, k popisu podstaty jevů nebo použité metody a kontrole výsledků použije modely a animace z otevřených zdrojů dat - uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat		8.	
Látky a tělesa - vysvětlí pomocí digitálních modelů vnitřního pohybu částic látky jejich makroskopické projevy, vysvětlí a diskutuje vliv teploty na průběh jevů - uvede příklady skupenské přeměny látek z vlastní zkušenosti (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování) a z praxe, příklady doloží videozáznamy a popíše průběh dějů pomocí simulací v počítačových modelech - experimentálně vyvodí pojem hustoty látky	- příprava a postup laboratorní práce podle digitálně zpracovaného postupu práce - zpracování výsledků měření s počítačovým softwarem - bádání pomocí počítačové simulace - stavby látek, vnitřního pohybu částic v tělese, změn skupenství - výběr dat k doplnění žákovského digitálního portfolia	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
porovnáním těles o stejném objemu a s různou hmotností, přitom použije digitální měřicí přístroje a měřidla, k přípravě a zpracování experimentů použije počítačový software • porovná hustoty různých látek na základě dat z otevřených zdrojů • použije s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení jednoduché praktické úlohy, data potřebná k vyřešení úlohy i k ověření výsledku vyhledá v otevřených zdrojích • uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat		8.	
Počasí kolem nás • porozumí základním meteorologickým pojmům • umí popsat složení atmosféry Země	• základy meteorologie	8.	
Zvukové děje • porozumí základním veličinám kmitavého pohybu • používá vztahy pro periodu a frekvenci kmitavého pohybu při praktických příkladech • F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	• vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku;	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- vysvětlí princip jednoduchých hudebních nástrojů - F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí			
Elektromagnetické světelné děje - zdůvodní pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními, k doložení pravidel použije data z otevřených zdrojů - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní, v otevřených zdrojích dat vyhledá animace jevů a jejich praktické aplikace - popíše a vysvětlí hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie, v otevřených zdrojích najde potřebné údaje - uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat	pravidla bezpečného používání elektrických spotřebičů a jejich zdůvodnění, vyhledání potřebných informací z otevřených zdrojů a jejich hodnocení, magnetické pole v okolí vodiče s proudem (kvalitativně), vzájemné působení magnetu a vodiče s proudem a jeho využití v praxi, elektromagnetická indukce a její využití v praxi, výroba a přenos elektrické energie, elektromotory (zjednodušený model), popis fyzikálních jevů a jejich aplikací pomocí počítačové simulace, výběr dat k doplnění žákovského portfolia	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Elektrické a světelné děje - F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh - F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač - elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla - elektrický náboj - tepelné účinky el. proudu - elektrický odpor - stejnosměrný elektromotor - transformátor - bezpečné chování při práci s el. proudem - vlastnosti světla – zdroj světla - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - stín, zatmění Slunce, Měsíce - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypouklém zrcadle (kvalitativně) - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou /kvalitativně) - rozklad bílého světla hranolem	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech • zdůvodní podstatu vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech • popíše elektrolýzu roztoku • vysvětlí princip pokovování korozivních kovů ušlechtilými kovy • uvede příklady elektrických výbojů v plynech • zná ochranu před bleskem	• vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech	9.	Environmentální výchova Lidské aktivity v oblasti využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.
Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními • umí bezpečně používat elektrické spotřebiče v domácnosti • ví, jak se chránit před úrazem elektrickým proudem • zná první pomoc při úrazu elektrickým proudem	• elektrické spotřebiče • ochrana před úrazem elektrickým proudem • první pomoc při úrazu elektrickým proudem	9.	
Elektromagnetické záření • vysvětlí podstatu elektromagnetického záření • rozlišuje hlavní druhy elektromagnetického záření s ohledem na jeho využití v praxi • umí popsat způsoby šíření elektromagnetického záření	• elektromagnetické záření, zdroje záření • šíření záření	9.	
Jaderná energie • popíše stavbu atomu • uvede příklady radioaktivních látek • vysvětlí škodlivost radioaktivního záření pro člověka • vysvětlí podstatu jaderných reakcí • popíše základní schéma jaderné elektrárny	• atomové jádro • radioaktivita • jaderné reakce • jaderný reaktor • ochrana před zářením	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zaujme stanovisko k využití jaderné energie			
Vesmír - F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - umí popsat složení Sluneční soustavy	sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze	9.	
- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů - vysvětlí (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a pohyb měsíců planet kolem planet, svůj výklad podloží animací pohybu planet a měsíců ve Sluneční soustavě vybranou z otevřených zdrojů, výklad případně doplní výběrem dat o pohybu planet získaných z otevřených zdrojů - uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky	Sluneční soustava, pohyby planet a měsíců, působení pohybu Měsíce na život na Zemi, hvězdy, souhvězdí, pohyb hvězd a planet na obloze Země, rozdíl mezi hvězdou	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

LÁTKY A TĚLESA

Žák:

F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas; používá digitální měřidla a měřicí přístroje, k záznamu naměřených dat a jejich zpracování používá vhodný počítačový software; při řešení problémů využívá ke komunikaci digitální zařízení

POHYB TĚLES; SÍLY

Žák:

F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu

F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů

F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétních situacích působí síla

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Žák:

F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

Žák:

F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)

F 9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Žák:

F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz

F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Žák:

F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod

F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu

F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla

F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

Žák:

F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země

- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci

- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně, formy a metody se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními, nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, prací ve skupinách a demonstračními pokusy).

Vyučovací předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, zčásti Matematika a její aplikace a zasahuje i do oblasti Člověk a zdraví. Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví.

Vzdělávací obor Chemie vede žáky k rozvoji digitálních kompetencí zejména prostřednictvím využívání digitálních technologií při realizaci pokusů a při získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a naměřených dat. Žáci vyhledávají informace o chemické problematice v elektronických zdrojích, porovnávají je s informacemi z dalších informačních zdrojů, kriticky hodnotí obsah materiálů a srovnávají je s vlastní zkušeností. Třídí získané informace podle obsahu ve vhodných formátech. Prostřednictvím digitálních technologií mohou žáci lépe porozumět chemickým dějům, které lze obtížně pozorovat v reálných podmínkách, pozorovat je a zaznamenávat jejich průběh.

Kompetence k učení

- Učit se různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů,
- vést žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek,
- umožnit žákům samostatně či ve skupinách pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry,
- učit žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.

Kompetence k řešení problémů

- Předkládat žákům problémové úlohy a situace související s učivem fyziky,
- rozvíjet u žáků schopnost hledat různé způsoby řešení,
- dát žákům možnost praktického ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci,
- vést žáky, aby zvládli stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů,
- vést žáky k správnému používání chemických symbolů a značek.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k osvojování dovednosti spolupracovat a společně hledat optimální řešení problémů,
- vést žáky ke kritickému hodnocení své práce i práce skupiny a jejích členů a respektovat názory jiných.

Kompetence občanské

- Vést žáky k odpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život zdraví člověka,
- vést žáky k důslednému dodržování stanovených pravidel pro práci ve škole, v učebně chemie a manipulaci s chemickými látkami a pomůckami,
- vést žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k účinnému a bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení.
- vyžadovat dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany zdraví člověka a ochrany životního prostředí,
- seznamovat žáky s různými profesemi z oblasti chemické výroby.

Kompetence digitální

- vést žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí,
- vést žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi,
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klást důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním,
- seznamovat žáky s principy bezpečného chování na internetu a vést je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů,
- vést žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí,
- vést žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi,
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klást důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním,
- seznamovat žáky s principy bezpečného chování na internetu a vést je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Pozorování, pokus a bezpečnost práce - CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- vymezení chemie, alchymie - chemické a fyzikální děje - látky a tělesa - zásady bezpečné práce v laboratoři (pracovně), první pomoc při úrazu	8.	Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí
	- vlastnosti látek – hustota, skupenství, rozpustnost, hustota, tepelná a elektrická vodivost - nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P – věty, piktogramy a jejich význam	8.	
- plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií - pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů - shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného videoexperimentu, analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí digitálních technologií, výsledky interpretuje - zapisuje vzorce a názvy jednoduchých	- vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek; možnosti využití digitálních měřicích přístrojů při zjišťování vlastností látek, zaznamenání, vyhodnocení a interpretace naměřených dat - názvy a vzorce jednoduchých halogenidů, oxidů, sulfidů, kyselin, hydroxidů a solí; využití grafického programu či aplikace - chemické reakce – chemické rovnice, využití digitálních technologií při zápisu	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
anorganických sloučenin a rovnice chemických reakcí v grafickém programu či aplikaci • hodnotí využití a význam vody pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje • hodnotí využití a význam vzduchu pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	chemických reakcí a při chemických výpočtech • kyselost, neutralita a zásaditost vodných roztoků, použití indikátorů při rozlišení roztoků, orientace na stupnici pH; zaznamenání, vyhodnocení a interpretace experimentem získaných dat • vztahy vlastností vody a života, způsoby ochrany čistoty vody; práce s relevantními informačními zdroji, včetně zdrojů digitálních, při sběru dat; využití digitálních technologií při zpracování a vyhodnocování dat; tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací; tvorba prezentace na dané téma • význam ovzduší pro život na Zemi, klimatické změny, vznik a dopad ozonové díry; práce s relevantními informačními zdroji, včetně zdrojů digitálních, při sběru dat; využití digitálních technologií při zpracování a vyhodnocování dat;	8.	

[illegible]

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	chemické sloučeniny, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin		
Chemické reakce - CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání - CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- zákon zachování hmotnosti - chemické rovnice - látkové množství a molární hmotnost - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, katalýza, plocha povrchu reaktantů	8. 9.	
Anorganické sloučeniny - CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, hydroxidů, kyselin a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- oxidační číslo - oxidy – názvosloví, vlastnosti a využití významných zástupců - kyseliny a hydroxidy - pH roztoků, indikátory pH, názvosloví, vlastnosti a využití významných zástupců - podstata neutralizace - solí kyslíkaté i bezkyslíkaté, názvosloví, vlastnosti a využití významných zástupců	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Organické sloučeniny - CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.	- alkany, alkeny, alkyny, areny - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	9.	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- halogenové deriváty - alkoholy - karbonylové sloučeniny - karboxylové kyseliny	9.	
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů	- sacharidy, fotosyntéza - tuky - bílkoviny - vitamíny	9.	
Porovnání, pokus a bezpečnost práce - plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií - pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů - shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného	- názvy a vzorce jednoduchých uhlovodíků a derivátů uhlovodíků, zápis reakcí; využití grafického programu či aplikace - porovnání reaktivity uhlovodíků, práce s videoexperimenty; pozorování, zaznamenání, vyhodnocení a interpretace pozorovaných jevů	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
videoexperimentu, analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí digitálních technologií, výsledky interpretuje • zapisuje vzorce a názvy jednoduchých organických sloučenin a rovnice chemických reakcí v grafickém programu či aplikaci			
Chemie a společnost • CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska udržitelného rozvoje na Zemi • CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• chemický průmysl v ČR • průmyslová hnojiva • pesticidy, insekticidy, detergenty • léčiva a návykové látky • hořlaviny • plasty a syntetická vlákna • tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika	9.	Morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika
• diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí (např. globální problém nedostatku pitné vody a úbytku energetických nerostných surovin, zejména ropy, zemního plynu a uhlí, vliv těžby	• příklady těžby nerostných surovin na území ČR, jejich dostupnost, možnosti využití dálkového průzkumu Země (DPZ) – využití leteckých snímků pro hodnocení vlivu těžby na životní prostředí • význam chemického průmyslu pro	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
nerostných surovin na životní prostředí, alternativní zdroje • posuzuje pozitivní a negativní vlivy chemických látek a jejich směsí, ze kterých jsou vyráběny předměty každodenní potřeby (využívaných v potravinářském průmyslu, prostředků běžně využívaných v domácnosti apod.) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních • posuzuje pozitivní a negativní přínos oboru chemie z hlediska rozvoje současné společnosti a kvality života v ní (např. přínos a nebezpečí zneužití léčiv, pesticidů, ropných produktů, obalů) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních • získávání energie) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních	společnost; posouzení relevance a spolehlivosti informací a informačních zdrojů, včetně zdrojů digitálních, vzhledem k tématu a práce s nimi • význam chemických výrobků (léčiva, barviva, konzervační látky, čisticí prostředky apod.); posouzení relevance a spolehlivosti informací a informačních zdrojů, včetně zdrojů digitálních, vzhledem k tématu a práce s nimi • nebezpečí chemických výrob, chemických látek (znečištění životního prostředí, užívání návykových látek apod.); posouzení relevance a spolehlivosti informací a informačních zdrojů, včetně zdrojů digitálních, vzhledem k tématu a práce s nimi	9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Žák:

CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

Žák:

CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky

CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití,
uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Žák:

CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

Žák:

CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák:

CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák:

CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie

CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě

CHEMIE A SPOLEČNOST

Žák:

CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin

CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku po dvou hodinách týdně ve všech ročnících. Je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Zeměpis, Přírodopis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Formy a metody se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinové práce s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury, přírodovědné vycházky s pozorováním a krátkodobé projekty).

Předmět Přírodopis je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a zčásti zasahuje i do oblasti Člověk a zdraví. Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví a angažovaný přístup k ochraně přírodního prostředí.

Ve vzdělávacím oboru Přírodopis žáci využívají digitální technologie při získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat o živé a neživé přírodě. Žáci ve škole i v terénu získávají informace o pozorovaných organismech, porovnávají je s informacemi v učebnicích a encyklopediích a srovnávají je s vlastní zkušeností. Třídí a uchovávají získané informace a data ve vhodných formátech a úložištích. Vyhodnocují různé podoby dat a informací o živé i neživé přírodě a vyvozují z nich odpovídající závěry. Prostřednictvím digitálních technologií mohou žáci lépe porozumět průběhu přírodních jevů, které je obtížné sledovat v reálných podmínkách.

Kompetence k učení

- Učit se různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů a jevů,
- učit se vyhledávání, třídění a propojování informací,
- umožnit žákům samostatně či ve skupinách pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry,
- učit žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k praktickému objevování a formulování problémů a hledání různých variant a řešení,
- vést žáky k praktickému ověřování správnosti řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení podobných situací.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci,
- vést žáky, aby uměli stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů,
- umožňuje žákům prezentaci jejich práce, obhajovat své názory a účinně se zapojovat do diskuse.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k osvojování dovednosti spolupracovat a společně hledat optimální řešení problémů,
- vést žáky ke kritickému hodnocení své práce i práce skupiny a jejích členů a respektovat názory jiných.

Kompetence občanské

- Vést žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých,
- vést žáky k správnému jednání v různých mimořádných život ohrožujících situacích,
- vést žáky k preventivnímu předcházení nemocem a úrazům a poskytování účinné první pomoci.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k provádění pozorování a experimentů a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat,
- vést k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s preparáty a přírodninami,
- vést žáky k využívání moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku,
- seznamovat žáky s různými profesemi z oblastí přírodních věd a odvětví založených na biotechnologiích.

Kompetence digitální

- vést žáky k volbě vhodných digitálních technologií k získávání informací a dat o pozorovaných organismech a přírodních jevech, klademe důraz na využívání možností jednotlivých technologií,
- rozvíjet dovednosti žáků porovnat získané informace s dalšími zdroji a pod vedením učitele kriticky hodnotit obsah vyhledaných informací,
- vést žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a vyhodnocování v terénu prováděných pozorování a badatelských činností,
- učit žáky sdělovat a sdílet s ostatními žáky prostřednictvím různých digitálních technologií průběh a výsledky vlastní či skupinové badatelské činnosti a volit k tomu vhodné komunikační prostředky,
- zařazujeme do výuky práci s grafickými programy, aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími analyzovat a hodnotit průběh a výsledky pozorování, nabízíme žákům možnost volby vhodných programů a aplikací při řešení zadaného problému,
- vést žáky k řešení problémů pomocí animací, modelů a vizualizací přírodních objektů a jevů,
- nabízet žákům možnosti využívání virtuálních vzdělávacích prostředí, animací a modelů, které umožňují vizualizace a pozorování ve výuce jen těžko pozorovatelných jevů a objektů,
- klást důraz na dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při používání digitálních technologií v rámci badatelské činnosti.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Obecná biologie a genetika - P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě - P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života - dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení - viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	6.	Enviromentální výchova Základní podmínky života
Biologie hub P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky – výskyt a význam	6.	
Biologie živočichů P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy		Enviromentální výchova Ekosystémy

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování • vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) • rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost • projevy chování živočichů	6.,7.,8.	
Biologie rostlin • P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	• anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) • fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování • systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně,	6.,7.	Enviromentální Enviromentální výchova Ekosystémy výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana		
Praktické poznávání přírody P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	6.-9.	
s pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost)	modely a multimediální aplikace, různé techniky animace životních projevů organismů, časosběry	6.	
- zaznamenává a vyhodnocuje na základě pozorování v přírodě i na internetu (např. s využitím webkamery) základní projevy chování vybraných živočichů české přírody, objasní na konkrétních příkladech způsob života pozorovaných živočichů - na základě vlastních pozorování a práce s otevřenými zdroji informací přispívá k vytváření a zdokonalování školní přírodopisné encyklopedie	- etologická pozorování živočichů - školní encyklopedie rostlin a živočichů, práce s určovacími klíči a aplikacemi, interaktivní a multimediální aplikace pro zkoumání anatomie živočichů; mapování výskytu rostlin a živočichů	7.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- s využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny - pomocí aplikací (například virtuální pitva) zkoumá vnitřní stavbu vybraných organismů a popisuje vlastnosti a funkci jejich orgánových soustav - přispívá k mapování výskytu vybraných živočichů regionu s využitím vhodných webových stránek a aplikací			
- pomocí názorných multimediálních prostředků vysvětluje funkci orgánových soustav a metabolické procesy v lidském těle - s využitím mobilní aplikace změří srdeční tep	multimediální aplikace pro zobrazování orgánových soustav člověka, měření metabolických funkcí	8.	
vlastními slovy objasňuje vývoj populací organismů s využitím názorných multimediálních prostředků a modelů pro zobrazení průběhu přírodních dějů	simulace a modely vývoje populací a společenstev organismů	9.	
Biologie člověka - P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka - anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a	8.	Osobní a sociální rozvoj- osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Enviromentální výchova Základní podmínky života

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie		Projekt: Já člověk
Neživá příroda - P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nim	- Země – vznik a stavba Země - nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků - vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky - půdy – složení, vlastnosti a význam půdy - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí - podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá (globální problémy a evropská integrace)

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	9.	
Základy ekologie - P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - P-9-7-02 objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí - zkoumá vybrané vlastnosti životního prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) pomocí mobilních zařízení, aplikací a měřicích systémů - vyhodnocuje vybrané vlastnosti životního prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) pomocí grafů, schémat a mapových portálů - nachází souvislosti mezi aktivitami člověka a jeho	- organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území - měření fyzikálních vlastností prostředí - data a mapové portály o kvalitě životního prostředí, zdroje informací o vlivu člověka na přírodu a krajinu	9.	Enviromentální výchova Ekosystémy

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vlivem na životní prostředí, porovnává získaná data o životním prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) s aktivitami člověka a jeho vlivem na přírodu a krajinu			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Žák:

P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života

P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Žák:

P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

BIOLOGIE ROSTLIN

Žák:

P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití

P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování

P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Žák:

P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

P-9-4-03p odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Žák:

P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce

P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka

P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince

P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Žák:

P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny

P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Žák:

P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému

P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech

P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Žák:

P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu, využívat digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání živé a neživé přírody

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Zeměpis se vyučuje v 6. – 9. ročníku vždy 2 vyučovací hodiny týdně. Je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Zeměpis, Přírodopis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod. Získávají a rozvíjejí dovednosti pracovat se zdroji geografických informací a respektují přírodní hodnoty, lidské výtvořiny a ochranu životního prostředí. Vedou žáky k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka. Žáci se učí aplikovat geografické poznatky v praktickém životě.

Vyučovací předmět Zeměpis využívá k poznávání, zobrazování a hodnocení geografického prostředí digitální technologie způsobem, který podporuje aktivní přístupy žáků při práci s geoinformačními zdroji. V některých tématech se jedná o doplnění, sdílení a ověření poznatků získaných z jiných zdrojů, z učebnic, encyklopedií, z dostupné literatury a z jiných materiálů, obohacených i vlastními zkušenostmi žáků. Jindy mohou být vyučovací hodiny zeměpisu založeny zcela na využívání a aplikacích digitálních technologií. Je to například při činnostech s vybranými geografickými informačními systémy, s digitálními mapami, s aplikacemi dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování, s rozšířenou (virtuální) realitou, s virtuálními 3D materiály, 360° prohlídkami, s vybranými simulacemi, animacemi a aplikacemi pro znázorňování a hodnocení geografických reálií.

Kompetence k učení

- Učit žáky vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovat získané poznatky do širších celků, nalézat souvislosti,
- vést žáky k tomu, aby získané poznatky kriticky posuzovali, porovnávali a formulovali závěry,
- vést žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací,
- používání odborné terminologie,
- nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi,
- využívání vlastní zkušenosti a poznatků z jiných předmětů.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k formulování a vyjadřování své myšlenky a názoru v logickém sledu, vyjadřování se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- vést žáky k správnému používání geografických pojmů,
- vést žáky k naslouchání promluvám druhých lidí, vhodné reakci na ně,
- umožňovat žákům komunikovat o tvůrčích postupech a výsledcích práce s geoinformačními zdroji a prameny prostřednictvím vhodných digitálních komunikačních prostředků, nástrojů a přístrojů.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby byli schopni pochopit problém, vyhledali k němu vhodné informace, diskutovali o možnostech řešení,
- vést žáky ke kritickému myšlení, aby byli schopni hájit svá rozhodnutí,
- podporovat žáky v používání digitálních technologií pro objevování problémů, pro jejich řešení, pro zlepšování životního prostředí.

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňování dobrých mezilidských vztahů,
- vést žáky k tomu, aby si pomáhali a byli schopni o pomoc požádat, učili se vzájemnému naslouchání,
- vést žáky k zodpovědné výstavbě a správě digitální identity, k dodržování základních bezpečnostních pravidel, k respektování autorských práv.

Kompetence občanské

- Vést žáky k respektování názoru druhých, k uvědomění si svých práva a povinností ve škole i mimo školu,
- vést žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace.
- pochopit základní environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, jednat v zájmu trvale udržitelného rozvoje.

Kompetence pracovní

- Seznamovat žáky s pravidly bezpečného chování v terénu,
- vést žáky k efektivní práci.

Kompetence digitální

- vést žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy,
- seznamovat žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi,
- klást důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě,
- vést žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy,
- seznamovat žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi,
- klást důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie • Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě; • hodnotí význam navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, uvádí konkrétní příklady jejich využití; • využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných složek přírodního obrazu planety Země; • využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik států světa;	• komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat • geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě • příklady užití geoinformačních technologií v geografii a v běžném životě: navigační přístroje a systémy v dopravě, digitální mapy, digitální	6.	Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání Environmentální výchova Ekosystémy; vztah člověka k prostředí; lidské aktivity a problémy životního prostředí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací; • rozliší na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů; • objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality přírodního prostředí • vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu vybraného přírodního jevu	zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu • geografický informační systém – komponenty, příklady GIS, tvorba jednoduchých tematických map (přírodní složky planety Země...), propojení s databázovými systémy, využití vlastních dat • digitální mapy, mapové portály – charakteristiky, příklady užití v geografii i v běžném životě, příklady digitálních map a příklady mapových portálů ve vztahu k poloze školy, rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, výhody a nevýhody digitálních map, digitální mapa jako zdroj informací, digitální mapa jako výstup ze sběru a zpracování dat, užití digitálních map a mapových portálů pro charakteristiky a hodnocení regionů, v nichž se škola nachází (např. mapové portály jednotlivých krajů)	6.	
Přírodní obraz Země • Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	• Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas • krajinná sféra – přírodní sféra, společenská	6.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry • systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně • systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti		
Regiony světa • Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat	• zeměpis světadílů – Afrika - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství • zeměpis světadílů – Amerika, Evropa • Amerika- fyzicko-geografická sféra • Amerika – socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států • Amerika – charakteristika států • Evropa – fyzicko-geografická. socioekonomická charakteristika Evropa – regionalizace, státy	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané; Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá Projekt: „Projdeme se po Evropě“ Multikulturní výchova Princip sociálního smíru a solidarity

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
a co je příčinou zásadních změn v nich			
• charakterizuje užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě • uvádí konkrétní příklady navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik států světa • používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států • vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací • objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí vybraných regionů světa;	• příklady užití geoinformačních technologií v geografii a v běžném životě: navigační přístroje a systémy v dopravě, digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu • geografický informační systém – komponenty, příklady GIS, příklady výstupů GIS a jejich užití (zpracování dat, analýzy, aplikace atd.), vybraný jednoduchý GIS online a jeho užití, tvorba jednoduchých tematických map (vybrané regiony České republiky...), propojení s databázovými systémy, využití vlastních dat • prostorová data – charakteristika, druhy, příklady užití v geografii: co jsou to prostorová data, databázové systémy, databázové systémy ČR i zahraniční, užití databázových systémů – zdroj informací (rozloha, počet obyvatel), zpracování dat (např. hustota obyvatelstva), výstupy (tvorba jednoduchých	7.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu přírodního, společenského nebo hospodářského jevu vybraných států nebo regionů světa; - analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů	tematických map: kraje ČR, sousední státy a další regiony), propojení s využitím jednoduchého online GIS		
Česká republika - Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, - Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti	• • - místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) - Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané Multikulturní výchova Etnický původ

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu • regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	8.	
• používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států, pro jejich společenské, hospodářské a politické prostředí • používá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných společenských a hospodářských jevů	• digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu • geografický informační systém – komponenty, příklady GIS, příklady výstupů GIS a jejich užití (zpracování dat, analýzy, aplikace atd.), vybraný jednoduchý GIS online a jeho užití, tvorba jednoduchých tematických map (vybrané státy a regiony...), propojení s	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací - objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí vybraných společenských, hospodářských a environmentálních jevů - vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu vybraného společenského, hospodářského nebo environmentálního jevu - analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů	databázovými systémy, využití vlastních dat - prostorová data – charakteristika, druhy, příklady užití v geografii: co jsou to prostorová data, databázové systémy, databázové systémy ČR i zahraniční (rozloha, počet obyvatel), zpracování dat (např. hustota obyvatelstva), výstupy (tvorba jednoduchých tematických map: kraje ČR, sousední státy a další regiony), propojení s využitím jednoduchého online GIS - digitální mapy, mapové portály – charakteristiky, příklady užití v geografii i v běžném životě, příklady digitální map a příklady mapových portálů	8.	
Společenské a hospodářské prostředí Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	- obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky - globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální	9.	Multikulturní výchova Princip sociálního smíru a solidarity

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech • využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných složek přírodního obrazu a vybraných společenských a hospodářských jevů České republiky	• společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace • světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně • regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska • digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu • geografický informační systém – komponenty, příklady GIS, příklady výstupů GIS a jejich užití (zpracování dat, analýzy, aplikace atd.), vybraný jednoduchý GIS online a jeho užití, tvorba jednoduchých tematických map (kraje ČR, sousední	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik sousedních států České republiky • vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací; • objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí regionů České republiky • vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu vybraného přírodního, společenského nebo hospodářského jevu na území České republiky • analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky aprvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů v České republice	státy ČR...), propojení s databázovými systémy, využití vlastních dat • prostorová data – charakteristika, druhy, příklady užití v geografii: co jsou to prostorová data, databázové systémy, databázové systémy ČR i zahraniční, užití databázových systémů – zdroj informací (rozloha, počet obyvatel), zpracování dat (např. hustota obyvatelstva), výstupy (tvorba jednoduchých tematických map: kraje ČR, sousední státy a další regiony), propojení s využitím jednoduchého online GIS; • digitální mapy, mapové portály – charakteristiky, příklady užití v geografii i v běžném životě, příklady digitální map a příklady mapových portálů ve vztahu k charakteristice a hodnocení regionů České republiky)	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Životní prostředí • Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín • Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín • vztah příroda a společnost – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	9.	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Terénní a geografická výuka, praxe a aplikace • Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při	• cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů • ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy; opatření, chování a jednání při	9.	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
mimořádných událostech • využívá vybrané produkty satelitního a leteckého snímkování Země pro hodnocení krajiny a prezentaci důsledků přírodních a společenských vlivů na životní prostředí; • používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny; • pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou, s virtuálními 3D materiály, virtuálními 360 ° prohlídkami, s animacemi a aplikacemi pro znázornění a hodnocení geografických reálií	nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích • globální polohový systém – orientace v terénu • dálkový průzkum Země – užití snímků pro vybrané charakteristiky planety Země, pro hodnocení krajiny a pro hodnocení vlivu člověka na životní prostředí	9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Žák:

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Žák:

Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země

Z-9-2-02p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

Žák:

Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Žák:

Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák:

Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín

Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

Žák:

Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy

Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy

Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost

Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Žák:

Z-9-7-01p ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

5.7 Umění a kultura

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura je do výuky zařazena na obou stupních ZŠ. Oblast si klade za cíl vést žáky k pochopení a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se tomu, co nás přesahuje.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně a v 6. a 7. ročníku 2. stupně vždy 1 vyučovací hodinu v týdnu. Hlavními složkami tohoto předmětu jsou zpěv, poslech hudby, znalosti z hudební kultury. Výuka hudební výchovy je obohacena výchovnými koncerty a návštěvy muzikálových představení.

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova se utváří estetické vztahy žáků k hudbě a umění, formují se mezilidské vztahy. Posiluje se aktivita a tvořivost žáků, navozuje se optimistický vztah ke skutečnosti.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební výchova v etapě základního vzdělávání přistupuje k digitálním technologiím jako k prostředku tvorby a interpretace v jejím širokém pojetí. Digitální technologie využívá jako svébytný nástroj i jako nástroj v součinnosti s dalšími nástroji (elektronickými, elektroakustickými či akustickými hudebními nástroji, analogovými technologiemi apod.) při vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových i poslechových činnostech. Do těchto činností jsou pochopitelně zahrnuty i vlastní žákovské experimenty a tvorba, včetně projektů jdoucích napříč uměleckými, ale i neuměleckými obory.

Kompetence k učení

- Vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v hudební oblasti, aby s nimi dovedli zacházet,
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali,
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem,
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích,

- předvést dětem na příkladech z dramatické a hudební a výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit.

Kompetence pracovní

- Objasnit žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby.

Kompetence digitální

- Vést žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny,
- motivovat žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů,
- vést žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům,
- umožňujeme žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny,
- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů,
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
HV-3-1-01 zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	- rozvoj hlavového tónu - správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost - rozšíření hlasového rozsahu	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel a při zpěvu	- hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) - hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	1. - 3.	
- HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - Porovná různé doprovody k písni včetně doprovodu elektronickým nástrojem; podle svého pocitu vybere doprovod, který považuje za vhodnější, a pokusí se svoji volbu zdůvodnit, zvolený doprovod podle svých dispozic realizuje	- hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje - různorodé hudební doprovody lidových i umělých písní interpretované učitelem i žáky na akustické i elektronické nástroje (Orffův instrumentář, kytara, klavír, keyboard) nebo vytvořené v aplikacích, zdůvodnění výběru (líbí–nelíbí, proč – hra s hudební barvou), samostatný výběr z nabízených možností, případně samostatná hra doprovodů či hra s dopomocí učitele	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Umění jako prostředek komunikace
HV-3-1-04 reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	- pohybový doprovod znějící hudby - taktování - hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	1. - 3.	
orientuje se v jednoduchém zápisu skladby	notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4 ; nota: čtvrt'ová, osminová, půlová a celá; pomlka	2. - 3.	
HV-3-1-05 rozlišuje sílu zvuku a pozorně vnímá jednotlivé skladby	výrazové prostředky v hudbě	1. - 3.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	(zvuk - tón , melodie, hudební kontrasty)		
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače	hudební styly a žánry hudba vážná, lidová a umělá	1. - 3.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmozaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- HV-5-1-01 zpívá písničky v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách - HV-5-1-01 při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus-realizace písničky ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas-prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. - intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.)	4. - 5.	
HV-5-1-02 orientuje se v zápisu jednoduché písničky či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje, propojí vlastní pohyb s hudbou	orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce	4. - 5.	
- HV-5-1-03 doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje - na dostupném elektronickém nástroji zvolí vhodný rejstřík a doprovází písničku prodlevou, hrou basových tónů či rytmickým vzorkem připraveným učitelem nebo jím samotným ve zvolené aplikaci	- hra na hudební nástroje-reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. - hra na keyboard, případně MIDI klávesy propojené s vhodným počítačem – prodleva, basové tóny, doprovody z rytmické databanky	4. - 5.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného pořadí a případně rozpozná návrat hlavní melodie (tématu), opakování motivu	- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj; hudební styly a žánry- hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod. - využití digitálních technologií, aplikací	4. - 5.	
- HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry - vytvoří přede hru, mezihru či dohru k vybrané písni za pomoci dostupných hudebních nástrojů či za pomoci dostupných hudebních aplikací - HV-5-1-05 provádí elementární hudební improvizace	- rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednoduchá písňová forma (a – b) - hudební hry pomocí aplikace, poznávání výrazných částí (návratů, opakování) písně či skladby z grafického (digitálního) záznamu	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, odliší tóny podle výšky, síly a barvy, pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb, správně hospodáří s dechem při interpretaci písní (frázování)	kvality tónů - délka, síla, barva, výška. Vztahy mezi tóny - souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem- rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie	4. - 5.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	vzestupná a sestupná, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu)		
- HV-5-1-07 propojí vlastní pohyb s hudbou - z dostupných zdrojů vybere vhodnou aplikaci pro vlastní hudební pokusy a navrhne, jak by šlo aplikaci využít například pro vlastní tvorbu, a případně zrealizuje svůj hudební nápad	taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru- pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Umění jako prostředek komunikace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - Doprovází písně pomocí ostinata - zaznamená hudební aktivitu spolužáků (zpěv, hra, pohybový doprovod, tanec) na mobilní zařízení či na dostupné zařízení ve třídě a uloží ji ve vhodném formátu (např. WAV, MP3, FLAC) - zaznamená realizovanou hudební aktivitu prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.), zaznamenanou aktivitu použije, např. jako součást prezentace skupinové práce v projektu - HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	- vokálně instrumentální aktivity individuální a společné - záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků (mobilní telefon, nahrávací zařízení, nástroje s MIDI připojením, dostupné hudební aplikace) - hlasová hygiena - zásady hlavně v době mutace - intonační cvičení – vzestupná a sestupná řada tónů, durová a mollová tónina - lidové a umělé písně, lidový dvojhlas, vícehlas - kánony. - lidové písně lyrické, epické, lyrickoepické - písně slovanských národů - vánoční písně a zvyky - hudební zeměpis – lidové zvyky a písně (Chodsko, Valašsko, Haná, Horácko, Slovácko) - volba vhodného hudebního nástroje (Orffův instrumentář, kytara, keyboard...) či dostupné aplikace nebo hudebního programu, pořízení záznamu na dostupné médium - výběr či tvorba doprovodu, vlastní zvukové experimenty v dostupné aplikaci - umí vyhledat určené takty a rytmy, posuvky, hudební značky	6.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita Projekt: „Mezinárodní den dětí“

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří - jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. - interpretuje vybrané lidové i umělé písně	- rytmické a melodické zákonitosti - reprodukce známých písní, rytmický doprovod, vlastní rytmické motivy/rytmické hádanky, ozvěny - přede hry, mezihry a dohry. - rytmická hra „na tělo“ - orientace v jednoduchém notovém zápisu – legato, staccato, značka pro nádech, dynamika, tempo - dvojtaktí, trojtaktí - forma písně	6.	
- HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - Pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	- notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby. - analytická práce písní, jednoduchá písňová forma. - lidové zvyky, nářečí - tvořivé hry – text básně, ukolébavka	6.	
- HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby - Přístupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- taneční kroky, pantomim. - pochod, polka, valčík, Mazurka - hra na dirigenta a orchestr, umí taktovat dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně - dramatizace písní - předvede podle svých představ pantomimu	6.	Multikulturní výchova Kulturní diference; etnický původ

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše jeho hudební složku - v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše, jaké druhy umění se na projektu podílejí, kým nebo čím byl projekt inspirován - vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se citují nebo byla východiskem pro multimediální projekty (např. divadelní hra, literární či výtvarné dílo), zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv	- analýza významných prvků skladby - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat, zařadit do skupin - rozliší skladbu vokální a instrumentální - dokáže vysvětlit rozdíl mezi symfonickou a komorní hudbou - seznámí se s vybranými skladbami - autor, jeho život, doba vzniku skladby /medailonky ze života skladatelů/ - spojení hudby s jinými druhy umění – Národní divadlo /založení, otevření, výzdoba/ - lidové tradice v hudbě, zvyky, tance - jiné druhy hudebních divadel, balet, muzikál, opereta - otázka módnosti a modernosti - interpretace hudby v hudební složce multimediálního projektu – film, videoklip – hudba hraná na klasické nástroje – elektroakustická, symfonická hudba a hudba elektronická – porovnání výrazu, hudební barvy, filmová hudba - hudební klip, hudební film a muzikál (klipy) současná tvorba, hudební filmy předloha, inspirace,	6.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	porovnání různých způsobů provedení - legální a nelegální stahování hudby – ochrana autorských práv – copyright - vhodné a nevhodné využití hudby – hudba v reklamě, využití hudby v počítačových hrách (hudba původní a převzatá)		
HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- písně spojené s tancem – kabaret, muzikál - spojení lidové písně s prvky klasické hudby	6.	
- HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při aktivitách. - doprovází písně pomocí ostinata - při vlastních či společných hudebních aktivitách (hra, zpěv, tvorba doprovodů aj.) využívá elektronické hudební nástroje a dostupné elektronické nástroje i digitální technologie a tyto aktivity následně zaznamená prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.) - HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic	- vokálně instrumentální aktivity individuální a společné - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, technika vokálního projevu falset - zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně - respektuje dynamiku písně. - zná pojem akord - rozliší durovou a mollovou stupnici - reprodukuje tóny, převádí melodie do zpěvné polohy - MPH vznik hudby, funkce hudby - Osvobozené divadlo V+W+J - divadla malých forem. - zrození jazzu - porovná jazz s ostatními, vysvětlí pojem spirituál a blues, vypráví o jeho vzniku a životě černochoů	7.	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Estetika mezilidských vztahů

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	- výběr či tvorba doprovodu, vlastní zvukové experimenty v dostupné aplikaci - volba vhodného hudebního nástroje (Orffův instrumentář, kytara, keyboard...) či dostupné aplikace nebo hudebního programu, pořízení záznamu na dostupné médium		
- HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - Interpretuje vybrané lidové i umělé písně	- rock - vysvětlí pojem, objasní jeho vznik a hlavní rysy, rockové skupiny - Beatles - folklor a folk	7.	
- HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - Pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl - HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby	- notový záznam hudby, kontrasty vzhledem k žánru a stylu - notový zápis jako opora při realizaci písně - opakování hudební nauky - moderní tanec - pohybový doprovod znějící hudby - taktování, improvizace - reakce na změny tempové, dynamické, harmonické	7.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Přístupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku			
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do příslušného stylového období	- hudební divadla a film - opereta, muzikál, rocková opera - analýza významných prvků skladby - výtvarné zpracování učebnic hudební výchovy	7.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita
- HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše, jaké druhy umění se na projektu podílejí, kým nebo čím byl projekt inspirován - vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se citují nebo byla východiskem pro multimediální projekty (např. divadelní hra, literární či výtvarné dílo), zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv - HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- hudební dílo a její autor, doba vzniku, život autora - slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí - seznámí se s vybranými skladbami - nástroje – zařazení, dělení - při poslechu využívá získaných znalostí - interpretace hudby v hudební složce multimediálního projektu – film, videoklip – hudba hraná na klasické nástroje – elektroakustická, symfonická hudba a hudba elektronická – porovnání výrazu, hudební barvy, filmová hudba - hudební klip, hudební film a muzikál (klipy) současná tvorba, hudební filmy předloha, inspirace, porovnání různých způsobů provedení - legální a nelegální stahování hudby – ochrana autorských práv – copyright - vhodné a nevhodné využití hudby – hudba v reklamě, využití hudby	7.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	v počítačových hrách (hudba původní a převzatá)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně, s dopomocí využívá vhodné elektronické nástroje i hudební aplikace k doprovodu, případně k vlastním zvukovým či hudebním pokusům

HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarná výchova se vyučuje v prvním ročníku 1 hodinu týdně, ve 2. – 9. ročníku 2 hodiny v týdnu.

Žáci, kteří zahájili PŠD od školního roku 2020/2021 budou mít výuku Výtvarné výchovy v 1. – 3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Cílem předmětu Výtvarná výchova je rozvíjet vkus žáků, jejich cit pro umění, jejich dovednost výtvarně se vyjadřovat. Výuka výtvarné výchovy je postavena na tvůrčích činnostech, které umožňují rozvíjet žákovo vnímání, výtvarné cítění, představivost, fantazii, myšlení, prožitky.

Výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Výtvarný obor pod pojmem vizuálně obrazné prostředky zahrnuje celou škálu prostředků, a to od těch, které jsou považovány za klasické (kresba, malba, grafika, koláž, asambláž, modelování apod.), až po ty, ve kterých se výrazně uplatňují digitální technologie. Z tohoto důvodu jsou ve znění výstupů digitální technologie akcentovány pouze tehdy, pokud je to nezbytné.

Vizuálně obrazným vyjádřením se rozumí každá tvůrčí práce žáka, k jejímuž vzniku byly využity jakékoliv prostředky (od klasických až po digitální technologie) či jejich kombinace.

Kompetence k učení

- Zprostředkovat pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa,
- rozvíjet tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik,
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat,
- nabízet žákům, aby při vlastní tvorbě využívali co nejširší škálu různých vizuálních prostředků včetně digitálních technologií, experimentovali s nimi, zkoušeli si a zaznamenávali nové a netradiční postupy a následně s nimi dále pracovali.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.
- vést žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby,

- motivovat žáky k nalézání a sdílení různých přístupů k tématu, k výměně zkušeností získaných při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálních děl včetně umění nových médií,
- motivovat žáky a poskytujeme jim individuální podporu při tvorbě a správě digitálního tvůrčího portfolia a zakládání digitálních databází uměleckých děl a zdrojů z oblasti vizuální kultury a jejich využívání pro inspiraci i pro uvědomování si širších kontextů.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali,
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem,
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu,
- motivovat žáky k nalézání a sdílení různých přístupů k tématu, k výměně zkušeností získaných při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálních děl včetně umění nových médií,
- motivovat žáky a poskytujeme jim individuální podporu při tvorbě a správě digitálního tvůrčího portfolia a zakládání digitálních databází uměleckých děl a zdrojů z oblasti vizuální kultury a jejich využívání pro inspiraci i pro uvědomování si širších kontextů.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích,
- předvést dětem na příkladech z výtvarné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru,
- vytvářet atmosféru podnětnou pro užívání digitálních technologií při hledání a nalézání neobvyklých zpracování tématu, pro vzájemnou inspiraci a tvůrčí podporu včetně respektu k tvorbě a dílu každého jedince, k respektování autorství a autorských práv.

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění,
- seznamovat žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory.

Kompetence pracovní

- Vysvětlit žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat,
- vést žáky k osvojování výtvarných technik,
- učíme žáky pracovat s dostupnými digitálními technologiemi, programy i aplikacemi při tvorbě vizuálních vyjádření,
- umožňujeme žákům realizovat individuální i skupinové tvůrčí projekty a využívat pro jednotlivé fáze projektu digitální technologie.

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení,
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace,
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům,
- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- VV-3-1-01 rozpoznává a (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ - učí se rozlišovat mezi jednotlivými vizuálními obsahy a objevuje, k čemu jsou určeny (například kresba v knize, animace v reklamě / v animovaném filmu pro děti)	- různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba (malba, grafika, socha, ilustrace, architektura, animace, hraný film, reklama) - hra s barvou - experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály - uspořádání objektů do celků - velikost, výraznost a vzájemné postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	3.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita
- VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - při vlastní tvorbě objevuje možnosti různých prostředků (kresby, malby, digitální fotografie, nástrojů vybraných programů pro kreslení)	- například kresba a otisk, malba a frotáž; jednoduchá úprava digitální fotografie – změna barevnosti, velikosti apod.; animace podle zájmu, a to samostatně i jako společný výstup - reprodukce a originál; edukativní programy v dostupných galeriích; vybrané online sbírky a díla	1. - 3.	
- VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje - experimentuje s prostředky, kterými je možné vyjádřit nebo zachytit smyslový vjem, seznamuje se s jednoduchými postupy a prostředky animace	jednoduchý záznam tvůrčí aktivity (krátký text, kresba, koláž, fotografie, jednoduchá myšlenková mapa); průprava pro založení a vedení vlastního portfolia	3.	

s využitím digitálních technologií			
- VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - seznamuje se s různorodostí vizuální produkce i v online prostředí, vybere díla, která ho zaujala, a jednoduše sdělí důvod svého výběru	- Reflexe a vztahy zrakového vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů - manipulace s objekty - kompoziční zákonitosti	3.	
- VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - postupně se učí vytvářet si a třídit digitální fotodokumentaci svých vlastních děl i proto, aby je mohl sdílet s ostatním	vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných	2. - 3.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdílet svým spolužákům

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů včetně digitálních technologií (například nástrojů a programů pro kresbu, funkce přiblížení obrazu pro zaměření na detail apod.)	- prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - typy vizuálně obrazných vyjádření- jejich rozlišení, výběr a uplatnění- hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - vizuální prostředky – vlastnosti, rozdíly, vlastní preference; různost výsledků tvorby v závislosti na užití prostředků, variantní řešení; kombinace, experiment; zvuk a obraz – intuice – zadání – záměr; zvuk a proměny obsahu obrazu	4. - 5.	
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů	4. - 5.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • objevuje možnosti různých prostředků (kresby, malby, fotografie, animace, prostorové tvorby), experimentuje s nimi • experimentuje s kombinacemi různých prostředků (například projekce vlastní kresby, malby nebo textu na plochu, objekt či do prostoru) a sdělí, co se mu osvědčilo a proč • VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu, k tvorbě a k realitě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky • postupně se učí rozlišovat a třídit různé digitální zdroje; sdělí, co je nejčastěji inspirací pro jeho tvorbu a proč • VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • zajímá se o výsledky tvorby ostatních a vnímá je jako zdroj inspirace	prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama • propojení tradičních prostředků (kresba, malba, grafika, text) s digitálním médiem (promítnutí fotografie/videozáznamu na kresbu • zdroje jako inspirace – výběr, třídění (společná i osobní kritéria), ukládání, využití (např. při reflexi vlastní tvorby); dokumentace vlastních děl – digitální fotografie a nástroje pro úpravu (např. změna velikosti, výběr detailu); záměrný výběr a uspořádání fotodokumentace		

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- se záměrem si prohlíží vybraná umělecká díla z online sbírek jemu nejbližší dostupných galerií; díla, která ho zaujala, představí svým spolužákům a zajímá se o postřehy ostatních VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, či upravil - vytváří si postupně svoje vlastní kritéria pro třídění digitálních zdrojů a vybraných uměleckých děl (například si ukládá odkazy na online sbírky, třídí umělecká díla, např. podle toho, zda se jedná o fotografii či prostorový objekt) - učí se využívat digitální zdroje a dokumentaci pro svoji vlastní práci			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p, rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

*VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových
vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie*

*VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní,
ostatních i uměleckého díla*

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - VV-9-1-01 uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - VV-9-1-01 variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání - linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura	6. - 7.	
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy	6. - 7.	
- VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace - vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách	- vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly - reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí - nová média (digitální fotografie, animace, video); grafika; animace	6. - 7.	
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří	smyslové účinky obrazných vyjádření,	6. - 7.	6. ročník

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
prostředky pro vlastní osobité vyjádření objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentuje	- kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např. tiskovina, reklama - nová média (digitální fotografie, animace, video) - vyjádření pohybu – souvislý pohyb – přeskok; rytmus pohybu a jeho změna; animace		Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita Projekt: „Mezinárodní den dětí“
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku	- prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti, - manipulace s objekty, pohyby těl	6. - 7.	
- VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - pracuje s online sbírkami a vizuálními a multimediálními výstupy dostupnými v online prostředí - vytváří vlastní digitální databanku uměleckých děl pro další využití, postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	- typy vizuálně obrazných vyjádření, - hračky, objekty, texty, socha, plastika, volná malba - online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními	6. - 7.	7. ročník Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá; Jsme Evropané Projekt: „Projdeme se po Evropě“
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- přístupy k obrazným vyjádřením - sdílení a postprodukce – autorská práva a licence; formy prezentace (běžné i originální); prezentace jako událost, prezentace cílená na diváka, prezentace	6. - 7.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí • sdílí svoji tvorbu v rámci okruhu školy i širšího okruhu lidí s využitím digitálních technologií • hledá různé způsoby a podoby prezentace výsledků vlastní tvorby	jako experiment; prezentace na sociálních sítích – výhody a rizika		
• VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků • VV-9-1-01 variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	• vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání	8. - 9.	8. ročník Osobnostní a sociální rozvoj Osobnostní rozvoj Kreativita Projekt „Já člověk“
• VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ	• uspořádání objektů do celků, • lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita, zaznamenání časového průběhu	8. - 9.	
• VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru	• vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly • vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; tvůrčí záměr, metody, postupy, prostředky; různorodá východiska pro tvorbu; prezentace, interakce s publikem	8. - 9.	9. ročník Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení; Práce v realizačním týmu Osobnostní a sociální rozvoj – osobnostní rozvoj Kreativita Projekt: Zakládám svou firmu“

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
a různě je variuje podle svého záměru, experimentuje s jejich změnou a proměnou; komunikuje svůj tvůrčí záměr s ostatními			
- VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentuje - experimentuje s propojením zvuku, obrazu a textu podle vlastního záměru - experimentuje s postprodukcí vlastních tvůrčích počinů; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	- smyslové účinky obrazných vyjádření - nová média (digitální fotografie, animace, video); vektorová a bitmapová grafika - klip (rychlost, efektnost, dynamika, expresivita, rytmus, zábavnost, humor), pasivní konzumenství - proměna komunikačního obsahu – projevy komercializace – reklama	8. - 9.	
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku	prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti	8. - 9.	
- VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - rozšiřuje a třídí podle osobně vytvořených kritérií digitální databanku uměleckých	- typy vizuálně obrazných vyjádření, skulptura, plastika, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, dramatická akce - online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění	8. - 9.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
děl pro další využití; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí			
- VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření s využitím digitálních technologií je sdílí s ostatními, a to v rámci školy i širšího okruhu lidí - s využitím digitálních technologií si volí různé způsoby prezentace výsledků vlastní tvorby	- přístupy k obrazným vyjádřením - sdílení a postprodukce – autorská práva a licence; formy prezentace (běžné i originální); prezentace jako událost, prezentace cílená na diváka, prezentace jako experiment; prezentace na sociálních sítích – výhody a rizika	8. - 9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru; objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

5.8 Člověk a zdraví

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Výchova ke zdraví (2. stupeň)
- Tělesná výchova (1. – 9. ročník)

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně. Vzdělávání je zaměřeno na preventivní ochranu zdraví, na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky. Vede žáky odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům, získávat orientaci v základních otázkách sexuality a uplatňovat odpovědné sexuálního chování. Upevňuje u žáků návyky poskytovat základní první pomoc.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Předmět Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Ve vyučovacím předmětu, žáci rozvíjejí své digitální kompetence tím, že mnohostranně využívají digitální technologie a různé digitální zdroje. Učí se vyhledávat, ukládat, třídit a vyhodnocovat konkrétní informace z ověřených zdrojů, které jsou zaměřené na problematiku zdraví a bezpečí, a to jak z pohledu vlastní osoby, tak celospolečenského zájmu. Digitální technologie umožňují žákům měřit, ukládat, vyhodnocovat, případně sdílet konkrétní data týkající se jejich osoby ve vztahu ke zdraví a bezpečí. Pomáhají jim monitorovat z hlediska zdraví a bezpečí konkrétní situace v jejich blízkém okolí, naměřená data zpracovávat, uchovávat ve vhodných formátech, sdílet, hodnotit, o zjištěných výsledcích diskutovat a vyvozovat návrhy na možná opatření s cílem zlepšit zjištěný stav.

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k efektivnímu učení,
- vyhledávat a třídit informace, využívat je v procesu učení,
- vytvářet si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- plánují, organizují a řídí vlastní učení,
- zpřístupňovat žákům důvěryhodné zdroje s problematikou zdraví a bezpečí; umožňovat jim vyhledávat, třídit a ověřovat informace a vytvářet si archivy vhodných digitálních zdrojů i portfolia zajímavých informací a vlastních poznatků z oblasti zdraví a bezpečí.

Kompetence k řešení problémů

- Vnímají nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují
- způsob řešení problémů,
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů,
- kriticky myslí,
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí,
- rozvíjet u žáků dovednost ovládat digitální technologie, které jim umožní zaznamenat data týkající se jejich zdraví a bezpečí (stravování, pohyb, prostředí, relaxace atd.) nebo

monitorovat situace v jejich okolí (doprava, bezpečné a nebezpečné situace atd.); vést žáky k vyhodnocování získaných dat a k formulování návrhů pro zlepšení daného stavu.

Kompetence komunikativní

- Žáci komunikují na odpovídající úrovni,
- osvojí si kultivovaný ústní projev,
- účinně se zapojují do diskuse,
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy,
- vést žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií; zdůrazňovat možná rizika ztráty soukromí a osobního bezpečí při nedodržení základních pravidel komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Žáci spolupracují ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají.
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
- upozorňujeme žáky na problematiku šikany a kyberšikany; vedeme je k etickému jednání a k odmítání všech projevů násilí a agrese při interakci v digitálním prostředí.

Kompetence občanské

- Žáci respektují názory ostatních, formují si volní a charakterové rysy,
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace,
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí,
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví,
- seznamujeme žáky s využitím digitálních technologií při komunikaci se záchrannými složkami a linkami bezpečí (v situacích ohrožení, úrazu, mimořádných událostí) atd.
- na příkladech zpřístupňujeme žákům problematiku právní odpovědnosti při používání a sdílení informací (obrazových dat) v digitálním prostředí, které se týkají zdraví a bezpečí (ochrana osobních dat, poplašná zpráva atd.).

Kompetence pracovní

- Žáci si zdokonalují grafický projev,
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce,
- mohou využít ICT pro hledání informací,
- využívají znalostí v běžné praxi.

Kompetence digitální

- podporovat rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví,
- vést žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání

a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví,

- vést žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace.

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Vztahy mezi lidmi a formy soužití VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Změny v životě člověka - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Morální rozvoj řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování		
Změny v životě člověka a jejich reflexe VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	dopad vlastního jednání a chování	6. – 7.	
Osobnostní a sociální rozvoj VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	6. – 7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Zdravý způsob života a péče o zdraví • VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	• vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	6. – 7.	
• odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví • posoudí, jak v rámci denního režimu zařadit aktivity kompenzující jednostrannou zátěž práce s digitálními technologiemi • dodržuje pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat, uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí • kriticky hodnotí dobu strávenou při činnostech s digitálními technologiemi • uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí, které ohrožují osobní bezpečí, a vysvětlí jejich možné příčiny a důsledky i to, jak jim předcházet	• hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi; dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi; sociální sítě – pravidla pro komunikaci na sítích, nebezpečí komunikace na sítích, nebezpečí zakrývání skutečné identity; co je a není vhodné, bezpečné, etické na sítích zveřejňovat a přeposílat; riziko používání digitálních technologií v silničním provozu (při přecházení, jízdě na kole apod.) • aktivní odpočinek a předcházení jednostranné zátěži při práci s digitálními technologiemi; relaxační a kompenzační cvičení; nebezpečí komunikace v digitálním prostředí – na sociálních sítích (praktické příklady); obrana proti zneužití osobních údajů	6. – 7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	a proti změně identity jiné osoby		
VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	6. – 7.	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- ochrana před přenosnými základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosi chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace Projekt: „Já člověk“
Hodnota a podpora zdraví VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu	manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt	8. – 9.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce			
- vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost - samostatně zaznamená pomocí digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích - podle zadání vyhledá v online dostupných zdrojích (webové stránky, aplikace) zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí konkrétní informace, samostatně je zpracuje, analyzuje a připraví prezentaci - samostatně zachytí pomocí vybraných digitálních technologií konkrétní data, analyzuje je, připraví prezentaci s vlastními závěry (náměty)	- webové stránky a aplikace s problematikou zdraví a bezpečí v češtině i v cizím jazyce; vyhledávání informací o zdraví a bezpečí, posuzování pravdivosti informací, preferování oficiálních webových stránek institucí, ověřování zdrojů; zpracování dat do podoby grafických a statistických přehledů – týmové projekty zaměřené na problematiku zdraví a bezpečí; hygiena práce s digitálními technologiemi v každodenním režimu. - webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, zdraví a nemoci, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd.; sběr informací o činnostech ve vlastním denním režimu (práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd.	8. – 9.	
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené	stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační,	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti		- osobnostní rozvoj psychohygiena
Změny v životě člověka a jejich reflexe VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví		8. – 9.	Výchova demokratického člověka - občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci	8. – 9.	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy	psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu	8. – 9.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým			
Osobnostní asociační rozvoj VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi		8. – 9.	
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc, uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	ochrana člověka za mimořádných událostí, klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	8. – 9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím

VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy

VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování

VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem

VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her

VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla

VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

- zapojovat se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií

- uvádět příklady kladného a záporného dopadu používání digitálních technologií na život jedince ve společnosti

- popsat pravidla, jak přistupovat zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy

- na příkladu vysvětlit, jak reklamovat výrobek nebo službu při online nákupu, a uvést příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele v digitálním prostředí

- uvědomovat si rizika porušování právních ustanovení, včetně norem pro digitální prostředí

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících 2 vyučovací hodiny v týdnu. Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídít týmu...) a zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům svého okolí.

Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti. Hodnocení provádíme s ohledem na jejich individuální možnosti a předpoklady pro zvládnutí různých pohybových aktivit.

V hodinách tělesné výchovy se zaměřujeme na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, s tím spojené hygienické zásady a dodržování bezpečnosti.

V rámci tělesné výchovy žáci absolvují základní plavecký výcvik na I. stupni v rozsahu minimálně 40 hodin. Jedná se o výcvik v plaveckém bazénu doplněný teoretickou přípravou na suchu. V průběhu základní školní docházky (přednostně v 7. ročníku) je do výuky zařazován kurz zimních sportů (lyžování, snowboarding, bruslení) v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek.

Při realizaci tohoto předmětu zařazujeme návštěvy sportovních a tělovýchovných akcí, účasti na sportovních soutěžích v rámci školy a též mezi školami, přednášky na téma zdravý životní styl, besedy s významnými sportovci apod.

Kompetence k učení

- Vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům – tělocvičné názvosloví,
- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj,
- ukázat žákům, že přehled v oblasti sportu jim umožní prožitky z tohoto oboru lidské činnosti intenzivněji prožívat,
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování pohybové zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybových výkonů za pomoci digitálních technologií (různé aplikace v mobilních telefonech, chytré náramky a hodinky, sport testery apod.).

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění,
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.
- umožňujeme žákům pomocí různých digitálních přístrojů sledovat a zaznamenávat pohyb; vedeme je k rozboru a vyhodnocování záznamu, k odhalování chyb v provedení pohybů a k navrhování řešení pro jejich odstranění.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali,
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu,
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou,
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na sportovních akcích,
- ukázat dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní,
- předvést dětem na příkladech z tělesné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- dodržování pravidel fair play,
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí,
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva,
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit.,
- podpora aktivního sportování,
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,
- první pomoc při úrazech lehčího charakteru,
- emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin,
- nabízíme příležitosti hledat na webu školy i webech místních sportovních klubů nabídky pohybových aktivit a vedeme žáky k jejich využití; nabízíme žákům v denním režimu školy i v mimoškolních činnostech aktivity, kterými rozvíjíme jejich pohybové dovednosti, vztah k pravidelnému pohybu.

Kompetence pracovní

- Při sportovních aktivitách žákům vysvětlit nutnost ochrany zdraví svého i druhých,
- vést žáky k tomu, aby dodržovali pravidla ve sportu i mimo něj, vést je k dodržování pravidel fair play,
- vysvětlit potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu,

- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace,
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů,
- vedeme žáky k provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika při nízké pohybové aktivitě spojené s používáním digitálních technologií.

Kompetence digitální

- seznamování žáků s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivace žáků k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivace žáků k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- kladení důrazu na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií,
- zpřístupňujeme žákům důvěryhodné digitální zdroje s problematikou pohybových aktivit a sportu; učíme je vyhledávat, třídit a ověřovat informace a vytvářet si archivy vhodných digitálních zdrojů i portfolia zajímavých informací a vlastních poznatků z oblasti různých pohybových aktivit a sportu.

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - znalost základních zdraví prospěšných cvičení a schopnost rozlišení vhodného prostředí pro pohybovou činnost - TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- Činnosti ovlivňující zdraví a pohybové učení (vzdělávací obsah prolíná všemi aktivitami) - cvičení pro rozvoj správného držení těla, správné zapojení dechu při cvičení - cvičení pro nácvik správného zvedání zátěže - průpravná cvičení - cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu - zdravotní TV - kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení - základní hygiena při TV a jiných pohybových aktivitách - bezpečnost při pohybových činnostech - znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola (aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)
- ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy - ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	- Zdravotní tělesná výchova - základy speciálních cvičení z pohledu zdravotního oslabení (oslabení podpůrně pohybového systému, vnitřních orgánů, smyslových a nervových funkcí): základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor	1. – 3.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	speciálních cvičení pro samostatné cvičení • korekce zdravotního oslabení • denní režim z pohledu zdravotního oslabení • kontraindikace zdravotních oslabení • pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		
• TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• Základy gymnastiky • průpravná cvičení • základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vzad), • nácvik přeskoků (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu), • cvičení na lavičce (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze), • cvičení na žebřinách • cvičení s náčiním (míče, kruhy, švihadlo)	1. - 3.	
• TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem, • základy estetického pohybu, • vyjádření melodie a rytmu pohybem, • jednoduché tance	1. - 3.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- Průpravné úpoly - přetahy - přetlaky	1. - 3.	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- Základy atletiky - rychlý běh (20 - 50 m), - vytrvalostní běh (5 min) - skok daleký (spojení rozběhu a odrazu), - skok z místa, - hod míčkem z místa a z rozběhu	1. - 3.	
- TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- Pohybové hry různého zaměření - pohybové hry se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.) - pohybové hry bez pomůcek - hry pro rozvoj pohybové tvořivosti	1. - 3.	
- TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce	- Základy sportovních her (vybíjená, minikopaná, basketbal, florbal) - manipulace s míčem či jiným sportovním náčiním - herní činnosti jednotlivce - doplňkové sportovní hry	1. - 3.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• průpravná cvičení • spolupráce ve hře • utkání podle zjednodušených pravidel minisportů		
• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	• Turistika a pobyt v přírodě • (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek) • chůze a přesuny v terénu • chování v dopravních prostředcích • ochrana přírody	1. – 3.	
• adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti, uplatňuje zásady bezpečnosti při plaveckém výcviku	• Základní plavecký výcvik • hygiena plavání, • adaptace na vodní prostředí, • základní plavecké dovednosti, • plavecká technika, • prvky sebezáchrany a bezpečnosti	3.	
• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	• Rozšiřující učivo • Lyžování, snowboarding, bruslení • (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek) • hry na sněhu a na ledě • základní techniky pohybu na lyžích či snowboardingu • základní techniky pohybu na bruslích	1. – 3.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle

individuálních předpokladů

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy

ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti, sleduje změny s využitím digitálních technologií - TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových	- Činnosti ovlivňující zdraví a pohybové učení (vzdělávací obsah prolíná všemi aktivitami) - příprava organismu před pohybovou zátěží, uklidnění po zátěži - cvičení pro rozvoj správného držení těla, správné zapojení dechu při cvičení - průpravná cvičení - cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu - zdravotní TV - kompensační, vyrovnávací a relaxační cvičení - základní hygiena při TV a jiných pohybových aktivitách - bezpečnost při pohybových činnostech - měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) - tělovýchovné názvosloví, povely, signály - zásady jednání a chování při sportu - digitální technologie pro sbírání, měření, sledování, porovnávání, zaznamenávání a hodnocení výkonů - informační zdroje o pohybových	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace i v digitálním prostředí	aktivitách (web, nástěnky, tisk...) - testy tělesné zdatnosti (krokoměr, chytré hodinky...) - hodnocení a porovnávání výkonů (tabulky, grafy)		
- ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle a podle pokynů učitele - ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	- Zdravotní tělesná výchova - základy speciálních cvičení z pohledu zdravotního oslabení (oslabení podpůrně pohybového systému, vnitřních orgánů, smyslových a nervových funkcí): základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení - korekce zdravotního oslabení - denní režim z pohledu zdravotního oslabení - kontraindikace zdravotních oslabení - pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	4. – 5.	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné	- Základy gymnastiky - průpravná cvičení - základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vzad), - nácvik přeskočení (nácvik odrazu z můstku na	4. - 5.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- nízkou švédskou bednu), - cvičení na snížené kladině (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze, rovnovážné postoje), - cvičení na žebřinách - šplh - cvičení s náčiním (míče, kruhy, švihadlo)		
- TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičkým doprovodem, - základy estetického pohybu, - vyjádření melodie a rytmu pohybem, - jednoduché tance	4. - 5.	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- Průpravné úpoly - přetahy - přetlaky	4. - 5.	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce	- Základy atletiky - rychlý běh (20 - 50 m), - vytrvalostní běh (5-10 min)	4. - 5.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky s využitím digitálních technologií	- skok daleký (spojení rozběhu a odrazu), - skok z místa, - nácvik skoku vysokého - hod míčkem z místa a z rozběhu		
- TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	- Pohybové hry různého zaměření - pohybové hry se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.) - pohybové hry bez pomůcek - hry pro rozvoj pohybové tvořivosti	4. - 5.	Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola (aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- Základy sportovních her (vybíjená, minikopaná, basketbal, florbal, přehazovaná) - manipulace s míčem či jiným sportovním náčiním - herní činnosti jednotlivce	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Komunikace, kooperace a kompetice

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	- doplňkové sportovní hry - průpravná cvičení - spolupráce ve hře - utkáni podle zjednodušených pravidel minisportů		
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- Turistika a pobyt v přírodě (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek) - chůze a přesuny v terénu - chování v dopravních prostředcích - ochrana přírody	4. - 5.	
- TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování při plaveckém výcviku - TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku,	- Plavání - hygiena plavání, - adaptace na vodní prostředí, - základní plavecké dovednosti, - plavecká technika, - prvky sebezáchrany a bezpečnosti	4.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
prvky sebezáchrany a bezpečnosti			
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- Rozšiřující učivo - Lyžování, snowboarding, bruslení (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek) - hry na sněhu a na ledě - základní techniky pohybu na lyžích či snowboardingu - základní techniky pohybu na bruslích	4. – 5.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodných a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla,

- sledovat změny i s využitím digitálních technologií

- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění

únavy

ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle a podle pokynů učitele

ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- Gymnastika - akrobacie (kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou s dopomocí, rovnovážné stoje a postoje, jednoduché akrobatické řady) - přeskok (výskok do vzporu dřepmo a plynule odrazem snožmo seskok, nácvik roznožky a skrčky), - cvičení na snížené kladině (náskoky, obraty, leh vznesmo, rovnovážné postoje, seskoky), - hrazda (náskok do vzporu vpředu, sešín vpřed do shybu stojmo, průvlek, ze vzporu vpředu seskok) - cvičení na žebřinách - šplh na laně a na tyči - cvičení na kruzích (houpání, kotoul vpřed a vzad)	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, kreativita
- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem - základy kondiční a rytmičké gymnastiky - cvičení s náčiním (míče, kruhy, švihadlo, tyče, medicinbaly) - jednoduché tance	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj- kreativita
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví	Úpoly	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost - přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje - základy sebeobrany (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zředu, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou)		– osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace
- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- Atletika - atletická abeceda - sprinty - starty - vytrvalostní běh (na dráze, v terénu) - hod míčkem - skok do dálky - skok do výšky (flop)	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence,	- Pohybové hry - ringo - kin-ball	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- florbal - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením - utkáni dle pravidel	6. - 7.	rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, sebepoznání a sebepojetí Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola (aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)
- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách	- Sportovní hry: přehazovaná basketbal, kopaná, házená - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - herní systémy - utkáni dle pravidel	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		6. – 7.	poznávání, sebepoznání a sebepojetí Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola (aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)
• TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví,	• Turistika a pobyt v přírodě • (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek) • chůze a přesuny v terénu • chůze se zátěží • pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty • základy orientace v terénu • základy orientačního běhu • základy táboření • ochrana přírody	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj psychohygiena Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ochranu přírody při sportu TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže			(aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)
- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- Lyžování, snowboarding, bruslení (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek) - hry na sněhu a na ledě - základní techniky sjezdového lyžování či snowboardingu - jízda na vleku - bezpečnost pohybu v zimní horské krajině - základní techniky pohybu na bruslích	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena
- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové	- Plavání (dle aktuálních podmínek) - plavecká technika (zdokonalovací výuka) - prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	6.-7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí			
- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- Gymnastika - akrobacie (skoky, obraty ve výponu a ve výskoku, kotoul vpřed ve vazbě, kotoul vzad spádem a do roznožení, stoj na rukou, přemet stranou, rovnovážné stoje a postoje, jednoduché akrobatické řady) - přeskok (roznožka, skrčka), - cvičení na snížené kladině (náskoky, obraty, skoky, akrobatický prvek s dopomocí, rovnovážné postoje, seskoky), - hrazda (výmyk odrazem jednož, vis v podkolení, seskok překotem vzad) - cvičení na žebřinách - šplh na laně a na tyči - cvičení na kruzích (houpání s obraty)	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí
- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem - kondiční a rytmičtá gymnastika - cvičení s náčiním (míče, kruhy, švihadlo, tyče, medicinbaly) - základy společenských a výrazových tanců	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj kreativita

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• Úpoly • přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje • základy sebeobrany (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zepředu, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou)	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci s pomocí digitálních technologií	• Atletika • atletická abeceda • sprinty • starty • základy překážkového běhu • vytrvalostní běh (na dráze, v terénu) • hod granátem • vrh koulí • skok do dálky • skok do výšky (flop)	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
• TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• Pohybové hry • ringo • kin-ball • florbal • závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením • utkání dle pravidel	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- Sportovní hry: - odbíjená, basketbal, kopaná, házená - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - herní systémy - utkáni dle pravidel	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- Turistika a pobyt v přírodě (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek) - chůze a přesuny v terénu - chůze se zátěží	8.-9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace,

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty - základy orientace v terénu - základy orientačního běhu - základy táboření - ochrana přírody		kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí
- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- Lyžování, snowboarding, bruslení (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek) - hry na sněhu a na ledě - základní techniky sjezdového lyžování či snowboardingu - jízda na vleku - bezpečnost pohybu v zimní horské krajině - základní techniky pohybu na bruslích	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace
- TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné	- Plavání (dle aktuálních podmínek) - plavecká technika (zdokonalovací výuka) - prvky sebezáchrany a bezpečnosti, dopomoci tonoucímu	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu			
- TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím - TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program s využitím digitálních technologií - žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla - TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	- Činnosti ovlivňující zdraví (vzdělávací obsah prolíná všemi aktivitami) - cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy - kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení - bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc při TV a sportu - zásady jednání a chování při sportu - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu - zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí - testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola (aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	(tabulkové procesory, grafy)		
- TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné	- Činnosti ovlivňující pohybové učení (vzdělávací obsah prolíná všemi aktivitami) - měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) - tělovýchovné názvosloví, povely, signály - základy grafického zápisu pohybu, práce se stopkami - práce s tabulkou (výsledkovou listinou), doplňování, čtení a zjišťování příslušných dat - záznam pohybu – různé způsoby sledování pohybových činností z hlediska kvantity a kvality pomocí digitálních technologií (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera); korekce pohybu na základě	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí -sociální rozvoj Komunikace; kooperace a kompetice Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola (aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta,

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	digitálního záznamu (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera) - aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohybových činností - historie a současnost sportu, - olympismus, historie olympijských her - MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže) - zásady jednání a chování při sportu - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu - evidence dat a informací o pohybových aktivitách, činnostech a výkonech pomocí digitálních technologií (např. tabulkový procesor, speciální online aplikace); různé způsoby vyhodnocování a prezentace dat pomocí digitálních technologií (např. prezentační software, tabulkový procesor) - zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí		sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)
ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při	- Zdravotní tělesná výchova - speciální cvičení z pohledu zdravotního oslabení (oslabení podpůrně pohybového systému,	6. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
korekci zdravotních oslabení • ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	vnitřních orgánů, smyslových a nervových funkcí): základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení • korekce zdravotního oslabení • denní režim z pohledu zdravotního oslabení • kontraindikace zdravotních oslabení • pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Žák:

TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí s využitím digitálních technologií

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Žák:

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků i s využitím digitálních technologií

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák:

TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je sledovat změny i s využitím digitálních technologií

TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9-1-03p vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

5.9 Člověk a svět práce

Tato vzdělávací oblast je realizována v předmětu:

- Praktické činnosti (1. – 8. ročník)
- Svět práce (9. ročník)

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Vzdělávací oblast se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě,
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku,
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka,
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí,
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení,
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

5.9.1 Praktické činnosti

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Výuka probíhá od 1. do 7. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně. Z důvodů upevňování pracovních kompetencí a s ohledem na volbu budoucího povolání jsme zařadili do předmětu 2 vyučovací hodiny týdně v 8. ročníku. Praktické činnosti v 1. období základního vzdělávání jsou vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty. Výuka komplexním způsobem přispívá k rozvoji žáků. Rozvíjí jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu. Obsahem vzdělávacího oboru je práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce, příprava pokrmů, práce s technickými materiály, provoz a údržba domácnosti a využití digitálních technologií. Žák se učí základům technologické kázně, bezpečnosti práce, organizaci práce a prostředí. Získává základní vědomosti o materiálech, se kterými pracuje, o nástrojích, které k práci používá, i o dalších nástrojích vhodných k opracovávání daného materiálu. Seznamuje s mnohými pracovními postupy, předlohami, návody, náčrty, učí se podle nich pracovat. Žáci se učí vytrvalosti, tvořivosti, je jim dána možnost realizovat vlastní nápady.

Úkolem vyučovacího předmětu je vytvářet u žáků kladný vztah k práci. Učí se chápat pracovní činnost jako příležitost k sebeuplatnění. Mají možnost si uvědomit, že výroba musí mít určitý podnikatelský záměr.

Kompetence k učení

- Praktické osvojování práce podle návodu,
- vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení,
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech,
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů,
- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce,
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci,
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace.

Kompetence komunikativní

- Vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály,
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- výklad pojmů souvisejících s volbou povolání,

- předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině,
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání,
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské

- Otevírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- Vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů,
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě,
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli,
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci,
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci,
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci.

Digitální kompetence

- Seznamování s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků,
- podpora při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu,
- vedení k tomu, aby žáci vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích,
- motivování žáků k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií,
- vedení žáků k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivace žáků k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- praktické seznamování žáků s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů.

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- práce s drobným materiálem - práce s různými materiály - vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi	1. - 3.	Osobnostní a sociální rozvoj Osobnostní rozvoj Kreativita
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	- práce s drobným materiálem - jednoduché pracovní postupy - organizace práce	1. - 3.	
ČSP-3-2-01 elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- konstrukční činnost - sestavování modelů - montáž a demontáž	1. - 3.	
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	- pěstitelské práce - práce s tabulkou	3.	
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	- pěstitelské práce - péče o nenáročné rostliny	2. - 3.	
ČSP-3-4-01 tabuli pro jednoduché stolování	- příprava pokrmů - příprava jednoduché tabule	1. - 3.	
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování.	- příprava pokrmů - pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při jídle	1. - 3.	
ČSP-vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu	tvorba výrobku podle videonávodu – zkoumání vlastností materiálů, využití vhodných pracovních pomůcek	3.	
ČSP-zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií	tvorba výrobku podle videonávodu – vyhledání videonávodu, volba vhodného materiálu a pomůcek	3.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák:

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy a videonávodu

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák:

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák:

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák:

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	- práce s drobným materiálem - práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu	4. – 5.	4. ročník Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Poznávání lidí Osobnostní rozvoj Kreativita „Jak získat peníze na charitu?“
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- práce s drobným materiálem - seznámení s lidovými tradicemi	4. – 5.	
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- práce s drobným materiálem - druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů	4. – 5.	5. ročník Osobnostní a sociální výchova, Osobnostní rozvoj Kreativita Sociální rozvoj Komunikace „Děti dětem“
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	- práce s drobným materiálem - bezpečnost a uspořádání práce	4. – 5.	
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- konstrukční činnosti - práce se stavebnicí, použití logiky	4. – 5.	
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- konstrukční činnosti - využití návodu při postupech práce	4. – 5.	
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- konstrukční činnosti - pracovní hygiena, první pomoc při zranění	4. – 5.	
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské	pěstitelské práce	4. – 5.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	práce s rostlinami (pokusy, pozorování)		
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- pěstitelské práce - péče o rostliny	4. – 5.	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- pěstitelské práce - využití nářadí při práci s rostlinami	4. – 5.	
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- pěstitelské práce - ošetřování drobných zranění při práci na pozemku	4. – 5.	
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	- příprava pokrmů - vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní	4. – 5.	
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	- příprava pokrmů - příprava jednoduchých pokrmů dle možností	4. – 5.	
ČSP-5-4-03 pravidla správného stolování a společenského chování	- příprava pokrmů - základy společenského chování, pravidla stolování	4. – 5.	
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- příprava pokrmů - pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu	4. – 5.	
ČSP-pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu i videonávodu	pozorování přírodních jevů a jejich záznam s využitím digitálních technologií	4. – 5.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČSP-zvolí si výrobek, samostatně vyhledá vhodný videonávod, výrobek vytvoří	tvorba výrobku podle videonávodu – vyhledání videonávodu, volba vhodného materiálu a pomůcek	4. – 5.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák:

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák:

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu a videonávodu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák:

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák:

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- uplatňuje zásady správné výživy

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 6. – 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, umí poskytnout první pomoc při úrazu	- práce s technickými materiály - první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy	6. – 8.	
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	- práce s technickými materiály - technické náčrty a návody	6. – 8.	
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	- práce s technickými materiály - vlastnosti materiálů, základní postupy opracování daných materiálů	6. – 8.	
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s používanými nástroji a nářadím a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu	- práce s technickými materiály - bezpečnostní pravidla pro práci s nástroji a nářadím, první pomoc při úrazech.	6. – 8.	
ČSP-9-1-02 řeší technické úkoly, vhodně vybírá materiál, pracovní nástroje, nářadí a pomůcky	- práce s technickými materiály - znalost nářadí, nástrojů a pomůcek pro efektivní práci s daným materiálem	6. – 8.	
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji činnost s ohledem na časovou náročnost	- práce s technickými materiály - organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu	6. – 8.	
ČSP-9-2-01 umí sestavit podle technického výkresu daný výrobek	- práce s technickými materiály - technické výkresy a technické návody, vlastnosti materiálů a jejich užití v praxi,	6. – 8.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 6. – 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro opracování daného materiálu		
ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby	- provoz a údržba domácnosti - vodovodní instalace, zámky dveří	6. – 8.	
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché postupy při obsluze domácích elektrických spotřebičů	- provoz a údržba domácnosti - elektrická instalace, elektrické spotřebiče, údržba el. spotřebičů	8.	
ČSP-9-4-04 dodržuje základní bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu	- provoz a údržba domácnosti - bezpečnostní pravidla pro práci s el. spotřebiči, první pomoc při úrazech el. proudem	8.	
ČSP-9-4-02 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	vybavení kuchyně	6. – 8.	
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny, poskytuje první pomoc při úraze, udržuje pořádek a čistotu	hygiena, úklid	6. – 8.	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace
ČSP-9-5-02 sestaví jídelníček, nakoupí potraviny, dokáže je správně uskladnit	výběr, nákup, skladování potravin	6. – 8.	
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy tepelnou úpravou i za studena	- zhotovování základních pokrmů: studená kuchyně – obložené misky, chlebičky, zeleninové a ovocné saláty, ovocné a zmrzlinové poháry - příprava nápojů: ovocné šťávy, mléčné koktejly.	6. – 8.	6. ročník Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopnosti poznávání Projekt: „Mezinárodní den dětí“

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 6. – 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	dodržování pitného režimu, výběr a příprava vhodných nápojů		
ČSP-9-5-02 zásady zdravé výživy	zásady zdravé výživy	6. – 8.	
ČSP-9-5-03 kulturně stoluje a chová se společensky, dokáže uplatnit principy slavnostního stolování v rodině	kulturní a společenské chování	6. – 8.	
ČSP-9-4-03 základní úklid kuchyně, jídelny a skladovacích prostorů, bezpečně zachází s úklidovým náčiním a prostředky	- úklid kuchyně, jídelny a skladovacích prostorů. - úklidové náčiní a prostředky – bezpečné zacházení.	6. – 8.	
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	- digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony - počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih;	7. – 8.	
- ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi) navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování	7. – 8.	
- ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická	digitální technika – využití v různých pracovních činnostech a zaměstnáních, ochrana před poškozením, řešení jednoduchých	7. – 8.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 6. – 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	technických závad, zásady bezpečnosti práce		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Žák:

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Žák:

ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model

ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Žák:

ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák:

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu

ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení

ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

5.9.2 Svět práce

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět Svět práce se vyučuje v devátém ročníku 1 hodinu týdně. Tento předmět si bere za cíl informovat žáka o pracovních činnostech jednotlivých profesí, má napomoci v orientaci na trhu práce, pracovních příležitostech v obci (regionu), nabízí možnost poradenské služby pro výběr dalšího vzdělávání. Žák se seznamuje se strukturou v podnicích, ve výuce vytváří modelové situace pohovoru u zaměstnavatele, učí se vyplňovat přihlášku k přijímacímu řízení, vytváří životopis. Na základě sebepoznávání – osobních zájmů, cílů, osobních vlastností a schopností směřuje k volbě profesní orientace. V předmětu Svět práce jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- Osvojování plánování práce a organizace práce,
- vedení žáků k plánování činností při práci,
- vedení k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů.

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů,
- předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce,
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci,
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace.

Kompetence komunikativní

- Vedení k účinné komunikaci při práci,
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci,
- výklad pojmů souvisejících s volbou povolání,
- předkládání dostatečného množství příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině,
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání,
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské

- Otvírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- Vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě,

- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli,
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci,
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci,
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci.

blast: Člověk a svět práce	Předmět: Svět práce	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Nástroje, nářadí, pracovní prostředí ČSP-9-8-01 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu	elektrické a plynové spotřebiče, elektrická instalace, ekonomika provozu	9.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání
Pracovní profese - orientace ČSP-9-8-02 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- profese a jejich charakteristika, požadavky kvalifikační zdravotní a osobnostní - volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	9.	
Drobné finanční operace ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostí a bezhotovostní operace, ekonomika domácnosti	9.	Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje a praktická etika Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti; práce v realizačním týmu; tvorba mediálního sdělení
Výběr povolání ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	sebpoznávání sebehodnocení, cíle a zájmy	9.	

blast: Člověk a svět práce	Předmět: Svět práce	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Člověk a trh práce ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- průběh pohovoru, požadavky životopisu, sebeprezentace, modelové situace - trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	9.	
Uplatnění v nových profesích ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	informace o trhu práce, úřady práce, sociální zajištění, práva a povinnosti	9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách, využívá k tomu i digitální zdroje

ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti s využitím digitálních zdrojů v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života

ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání

ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Pravidla hodnocení žáků jsou součástí školního řádu a obsahují:

- a) zásady a způsob hodnocení a sebehodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků, včetně získávání podkladů pro hodnocení
- b) kritéria pro hodnocení

Zásady a pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků ve škole a na akcích pořádaných školou

Při hodnocení a provádění klasifikace žáků se pedagogický pracovník opírá o pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou sestaveny v souladu s platnými právními předpisy. Při celkové klasifikaci se přihlíží k individuálním zvláštnostem každého žáka s uplatněním zásad a pravidel pro sebehodnocení žáků, přičemž podklady pro hodnocení získává pedagog všemi dostupnými prostředky (soustavné sledování výkonu žáka a jeho připravenost na vyučování, různé druhy zkoušek, kontrolní písemné práce, analýza výsledků činnosti žáka aj.) s přihlédnutím k individuálním zvláštnostem každého žáka a s ohledem na specifika daného předmětu. Při hodnocení jsou respektovány následující zásady:

- hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení
- chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech
- ředitelka školy působí na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů
- při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci uplatňuje učitel vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici
- kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci, učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně v souladu se specifikou předmětu
- klasifikační stupeň určuje učitel daného předmětu
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě
- o prospěchu žáka jsou zákonní zástupci informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka je vyjádřeno klasifikačním stupněm. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu a je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech teoretického zaměření (jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty)

Stupeň 1 (výborný)

Požadované poznatky žák chápe uceleně a přesně, plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti, samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Ústní a písemný projev je správný a přesný. Žák je schopen samostatně studovat a získávat nové informace.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává zadávané činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat a získávat nové informace.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v získávání požadovaných poznatků podstatné mezery, při vykonávání požadovaných činností se projevují nedostatky, nepřesnosti a chyby, které dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se dopouští chyb, hodnocení jevů provádí podle pokynů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice chybí.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Je málo pohotový, nesamostatný, při řešení úkolů se vyskytují závažné nedostatky. V logice, myšlení se vyskytují velké chyby. Tyto nedostatky a chyby dokáže s pomocí učitele odstranit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si neosvojil požadované poznatky, má v nich závažné a značné mezery. Neprojevuje samostatnost myšlení, chybí logické uvažování, své vědomosti nedovede uplatnit ani s pomocí učitele, chyby též nedokáže odstranit (ani s pomocí učitele).

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení a praktického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnosti velmi aktivní, pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně se rozvíjí. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky tvořivě aplikuje.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev má menší nedostatky. Tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Ve svém projevu se dopouští chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nejeví aktivní zájem o práci.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projevu jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Pozn.: V hodinách tělesné výchovy se při úlevách a klasifikaci na základě doporučení lékaře přihlíží ke zdravotnímu stavu žáka.

Hodnocení v době distanční výuky:

- Vychází ze znalosti konkrétních žáků a jejich domácích podmínek pro vzdělávání
- Hodnocení aktivního či pasivního přístupu žáka v rámci distanční výuky
- Využívání formativního a sumativního hodnocení, či jejich kombinování

Kritéria a stupně hodnocení chování

Výchovná opatření

Ředitelka školy může na základě rozhodnutí po projednání v pedagogické radě udělit **pochvalu** nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících udělit **pochvalu** žákovi po projednání s ředitelem školy za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

napomenutí třídního učitele

důtku třídního učitele

důtku ředitele školy

Napomenutí třídního učitele

Žák se dopustí méně závažného porušení školního řádu (např.: zapominání domácích úkolů, učebnic a pomůcek na vyučování, pozdní příchody na vyučování, nevhodné chování o přestávkách aj.).

Důtka třídního učitele

Žák se dopouští méně závažných porušení školního řádu (např.: časté zapominání domácích úkolů, učebnic a pomůcek na vyučování, opakované pozdní příchody na vyučování, nevhodné chování o přestávkách aj.).

Důtka ředitele školy

Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Žák se však dopouští opakovaně méně závažných porušení školního řádu (např.: poškozování školního majetku, lhaní, drobné krádeže, vulgární vyjadřování a hrubé chování vůči spolužákům, drzé chování vůči dospělým, neuposlechnutí příkazu učitele, vulgární vyjadřování vůči dospělým, fyzické napadení spolužáka, šikanování aj.).

Třídní učitel oznámí řediteli uložení důtky třídního učitele. Uložení důtky ředitele školy schvaluje pedagogická rada. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně prokazatelně oznámí udělení výchovného opatření žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení výchovného opatření se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitelky školy se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Klasifikace chování žáků na vysvědčení

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se klasifikuje stupni:

- a) 1 - velmi dobré
- b) 2 - uspokojivé
- c) 3 – neuspokojivé

Klasifikaci chování žáka navrhuje po projednání s ostatními vyučujícími třídní učitel a rozhoduje o ní ředitelka školy po projednání v pedagogické radě.

Kritéria a stupně pro hodnocení:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a školní řád. Má kladný vztah ke spolužákům i pedagogickým pracovníkům školy. Přispívá k utváření a upevňování pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných porušení školního řádu se dopouští jen ojediněle.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka není zcela v souladu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Dopouští se opakovaně méně závažných porušení školního řádu nebo se dopustí závažného přestupku (např.: krádež, záškoláctví, donášení omamných látek do školy nebo jejich požívání, byl-li již žák hodnocen DŘŠ a nenastalo zlepšení, přestupky pokračují aj.). Nepřispívá k utváření a upevňování pracovních podmínek pro vyučování (např.: vulgární vyjadřování vůči dospělým, fyzické napadení spolužáka, šikanování aj.). Při hodnocení je zvažována závažnost porušení školního řádu a rovněž se zvažuje vývoj žáka.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a školního řádu. Dopouští se závažných porušení školního řádu i přes výchovná opatření k posílení kázně. Ohrožuje výchovu ostatních žáků, narušuje pracovní podmínky pro vyučování (např.: šikana, projevy sadismu, rasismu, záškoláctví nad 25 neomluvených hodin aj.).

Stupně hodnocení a klasifikace na vysvědčení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se klasifikují na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný
- b) 2 - chvalitebný
- c) 3 - dobrý
- d) 4 - dostatečný
- e) 5 – nedostatečný

Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Výsledky vzdělávání žáka jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Při hodnocení žáka na prvním stupni se použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených školním vzdělávacím programem.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení označuje stupni:

- a) prospěl/a s vyznamenáním
- b) prospěl/a
- c) neprospěl/a
- d) nehodnocen/a

Žák je hodnocen stupněm **prospěl s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 nebo odpovídajícím slovním hodnocením a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

Žák je hodnocen stupněm **prospěl**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Žák je hodnocen stupněm **neprospěl**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Žák je hodnocen stupněm **nehodnocen**, nelze-li žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně stanovených kritérií, slovní hodnocení na vysvědčení

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka. V případě přestupu žáka na jinou školu se převede slovní hodnocení na klasifikační stupně. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání. Obdobně se bude postupovat i při stanovení celkového prospěchu na vysvědčení.

Při použití slovního hodnocení se výsledky žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka, obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení práce žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Hodnocení žáka:

klasifikační stupeň 1

ovládání předepsaného učiva - bezpečně ovládá

úroveň myšlení - žák je pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti

vyjadřování myšlenek - výstižně a poměrně přesné

aplikace vědomostí - spolehlivě a uvědoměle užívá vědomosti a dovednosti, pracuje samostatně

píle a zájem o učení - učí se svědomitě a se zájmem

klasifikační stupeň 2

ovládání předepsaného učiva - ovládá

úroveň myšlení - uvažuje celkem samostatně

vyjadřování myšlenek - celkem výstižně

aplikace vědomostí - dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení, malé, nepříliš časté chyby

píle a zájem o učení - učí se svědomitě

klasifikační stupeň 3

ovládání předepsaného učiva - v podstatě ovládá

úroveň myšlení - menší samostatnost v myšlení

vyjadřování myšlenek - myšlenky vyjadřuje s malými obtížemi

aplikace vědomostí - za pomoci učitele nachází a odstraňuje své chyby

píle a zájem o učení - v učení a práci nepotřebuje velké podněty

klasifikační stupeň 4

ovládání předepsaného učiva - ovládá částečně, má značné mezery ve vědomostech a dovednostech

úroveň myšlení - myšlení nesamostatné

vyjadřování myšlenek - myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi

aplikace vědomostí - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává

píle a zájem o učení - malý zájem o učení, potřebuje stále pobídky a pomoc

klasifikační stupeň 5

ovládání předepsaného učiva - neovládá

úroveň myšlení - na návodné otázky odpovídá nesprávně

vyjadřování myšlenek - nedokáže vyjádřit své myšlenky, nereaguje na otázky

aplikace vědomostí - praktické úkoly nedokáže splnit ani za pomoci učitele

píle a zájem - veškerá pomoc a pobízení jsou neúčinné

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, jehož vzdělávání z důvodů jeho speciálních vzdělávacích potřeb vyžaduje uplatnění podpůrných opatření.

Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hodnocení a klasifikace žáků vyžaduje, aby byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat, jak dále prohlubovat úspěšnost apod.

Jestliže v některých případech nebude žák klasifikován, neznamená to, že by mělo být současně omezeno jeho hodnocení. Zejména u těch žáků, kteří nejsou klasifikováni, je na místě hodnotit co nejčastěji a mít na zřeteli motivační a diagnostickou funkci hodnocení i jeho funkci regulativní.

Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Za určitých okolností může být pro dítě výhodnější klasifikace známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce.

Při uplatňování možností hodnocení a klasifikace je třeba postupovat velmi individuálně, vycházet ze znalostí příznaku postižení, využít všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření.

Důležitou součástí hodnocení je zvýraznění motivační složky, tj. hodnocení těch jevů, které žák zvládl, čímž je podpořena jeho možnost být úspěšný (jedna z podstatných podmínek pro zdravý rozvoj osobnosti).

Pro zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům. Jde např. o hlasité čtení před celou třídou nebo přemíru psaní (přepisování) u dysgrafií. Jindy můžeme posuzovat výkon, který dítě podalo v daném časovém limitu, a to, co nestačilo, nehodnotíme - např. v diktátu nebo v pětiminutovce u dyspraktického dysgrafika (kombinace poruchy psaní s poruchou vývoje motoriky). U žáků s vývojovou poruchou je žádoucí klást důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podávat lepší výkony. Za obecně platnou je třeba pokládat zásadu, že při klasifikaci nevycházíme z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Pozn.: vyučující sdělí ostatním žákům vhodným způsobem podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení žáků mimořádně nadaných

Hodnocení žáků mimořádně nadaných se řídí v souladu se závěry zprávy školského poradenského zařízení a v souladu s navrženým individuálním vzdělávacím plánem. Mimořádně nadaným žákem se rozumí jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí na žádost školy či zákonných zástupců žáka školské poradenské zařízení.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- a) soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- b) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- c) různými druhy zkoušek (např.: písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové aj.) a didaktickými testy
- d) kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
- e) analýzou výsledků činnosti žáka
- f) konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb, zejména u žáka s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami
- g) rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

Učitel si počíná tak, aby klasifikoval žáka ze všech aspektů vzdělávacích činností v daném předmětu. Kvalita i kvantita klasifikace (hodnocení) vytváří předpoklad objektivního posouzení vzdělávání žáka.

Při průběžném hodnocení vzdělávání zjišťuje vyučující zejména dosahování očekávaných výstupů a stanovených požadavků se zřetelem na utváření klíčových kompetencí. Nelze-li žáka hodnotit z důvodu jeho vysoké absence, určí ředitelka školy náhradní termín pro jeho klasifikaci.

K obecným kritériím hodnocení patří:

1. zvládnutí dílčích výstupů nebo stanovených požadavků v konkrétním předmětu v rámci individuálních možností žáka
2. zvládnutí stanovených výstupů v konkrétním předmětu v rámci individuálních možností žáka
3. porozumění vztahům, souvislostem, východiskům, důvodům apod. a schopnost aplikovat je v širších souvislostech
4. úroveň komunikačních dovedností
5. schopnost vyhledat a dále aktivně využít informace

6. schopnost řešit problémové situace
7. schopnost řešit problematiku tvůrčím způsobem
8. postoje a chování žáka

Pro průběžné hodnocení může být použit kterýkoliv z následujících způsobů:

- a) hodnocení známkou – klasifikace
- b) slovní hodnocení

Průběžné hodnocení vzdělávání se vždy provádí více formami ověřování znalostí, vědomostí, schopností a dovedností a nesmí být zaměřeno na srovnávání výsledků žáka se spolužáky, ale na jeho individuální pokrok.

Získávání podkladů pro klasifikaci je ovlivněno charakterem předmětu a týdenní hodinovou dotací:

1. Předměty s dotací **1 hodina týdně** – žák musí být zkoušen ústně, písemně nebo prakticky alespoň dvakrát za klasifikační období.
2. Předměty s dotací **2 hodiny týdně** – žák musí být zkoušen ústně, písemně nebo prakticky alespoň třikrát za klasifikační období.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáka

Učitel vede žáka takovým způsobem, aby rozvíjel jeho schopnost sebehodnocení vlastních úspěchů a neúspěchů ve vzdělávacím procesu a takovým způsobem, aby žák akceptoval skutečnost, že „chyba“ je důležitým prostředkem k učení a přirozenou součástí osvojování vědomostí, dovedností a návyků potřebných pro život. Schopnost kritického posouzení vlastních studijních výsledků a volba strategií (pochopení příčin úspěchu či neúspěchu, tvořivé hledání cest při řešení daného problému, zodpovědný přístup k sobě samému) při zdolávání vzdělávacích problémů posiluje žákovu emoční inteligenci a vybavuje žáka základním souborem kompetencí k řešení problémů, který si žák odnese do svého budoucího života. Sebehodnocení má vést k posílení sebeúcty a sebevědomí žáka.

Pedagogičtí pracovníci vedou žáky k tomu, aby se při sebehodnocení učili používat odpovídajících kritérií pro hodnocení, všímali si toho, co je významné a podstatné.

Sebehodnocení žáků ve smyslu sebereflexe se děje různými aktivitami žáků, ve kterých mohou zejména:

- a) skupiny žáků hodnotit celoskupinové činnosti,
- b) členové skupiny hodnotit jeden druhého,
- c) jednotlivci hodnotit sami sebe.

Při sebehodnocení se žák snaží kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich. Ujasňuje si:

- a) co se mu daří, v čem je úspěšný,
- b) co mu doposud nejde a proč,
- c) jakým způsobem bude pokračovat v odstraňování nedostatků,
- d) cíl, kterého chce dosáhnout a strategie, jež se pokusí aplikovat.

Způsob poskytování informací zákonným zástupcům žáka o prospěchu a chování žáka

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

1. průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky
2. před koncem každého čtvrtletí (klasifikačního období)
3. v rámci individuálních konzultací, případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka
4. v případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje vyučující ve spolupráci s třídním učitelem zákonného zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem

Vzdělávání cizinců a hodnocení výsledků jejich vzdělávání

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Pravidla pro vzdělávání a hodnocení žáků plnících povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky nebo v zahraniční škole na území České republiky

Žák, který plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona a je zároveň žákem spádové školy, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky. Zkouška se koná:

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZV),
- b) ve 4. a 5. ročníku z vlastivědného učiva vztahujícího se k ČR,
- c) na 2. stupni z dějepisného a zeměpisného učiva vztahujícího se k ČR.

Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka ředitelce hodnocení žáka ze školy mimo území ČR, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitelka školy oprávněna požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitelka školy žákovi vysvědčení. Žák není hodnocen z chování.

Pokud žák zkoušku nekoná, doloží zákonný zástupce žáka ředitelce kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením dokladu o této skutečnosti vydané školou mimo území ČR za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínu stanoveném ředitelkou školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitelka školy oprávněna požadovat předložení úředně ověřeného překladu. V tomto případě kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

Pokud škola mimo území ČR nevydává doklad o plnění povinné školní docházky žáka, lze ho doložit čestným prohlášením zákonného zástupce žáka potvrzujícím plnění povinné školní

docházky žáka. Toto čestné prohlášení musí obsahovat alespoň název a adresu školy v zahraničí a školní rok, za který se čestné prohlášení vydává.

Komisionální a opravné zkoušky

Komisionální přezkoušení při pochybnostech o správnosti hodnocení

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení, může do třech pracovních dnů ode dne, kdy se o něm prokazatelně dozvěděl, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

1. předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
2. zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
3. přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku. Třídní učitel zapíše do katalogového listu žáka poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravné zkoušky

Opravná zkouška žáka je zkouškou komisionální. Opravnou zkoušku konají žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy, a žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů. Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitelka školy na závěrečné pedagogické radě.

Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

Pro složení komise a její činnost platí podle § 23 odst. 2 stejné podmínky jako při zkoušce komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání bez řádné omluvy nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy stanovit žákovi náhradní termín opravné zkoušky nejpozději však do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky

v daném pololetí. Třídní učitel zaznamená informace o opravné zkoušce do katalogového listu žáka.

Uvolnění z výuky, nehodnocení

Na základě žádosti zákonného zástupce žáka může ředitelka školy ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu (podle § 50 odst. 2 školského zákona).

Důvody pro uvolnění nebo nehodnocení žáka se uvedou v katalogovém listu žáka (školní matrice). Ředitelka školy určí způsob zaměstnání žáka v době vyučování předmětu, ze kterého byl uvolněn. Je-li předmět zařazen na první nebo poslední vyučovací hodinu, může ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka uvolnit žáka na dobu vyučování tohoto předmětu zcela.

Nelze – li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy náhradní termín hodnocení, nejpozději však do dvou měsíců po ukončení prvního pololetí. Nelze-li žáka za první pololetí školního roku hodnotit ani v náhradním termínu, žák je za toto období nehodnocen.

Nelze – li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy náhradní termín hodnocení, nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.